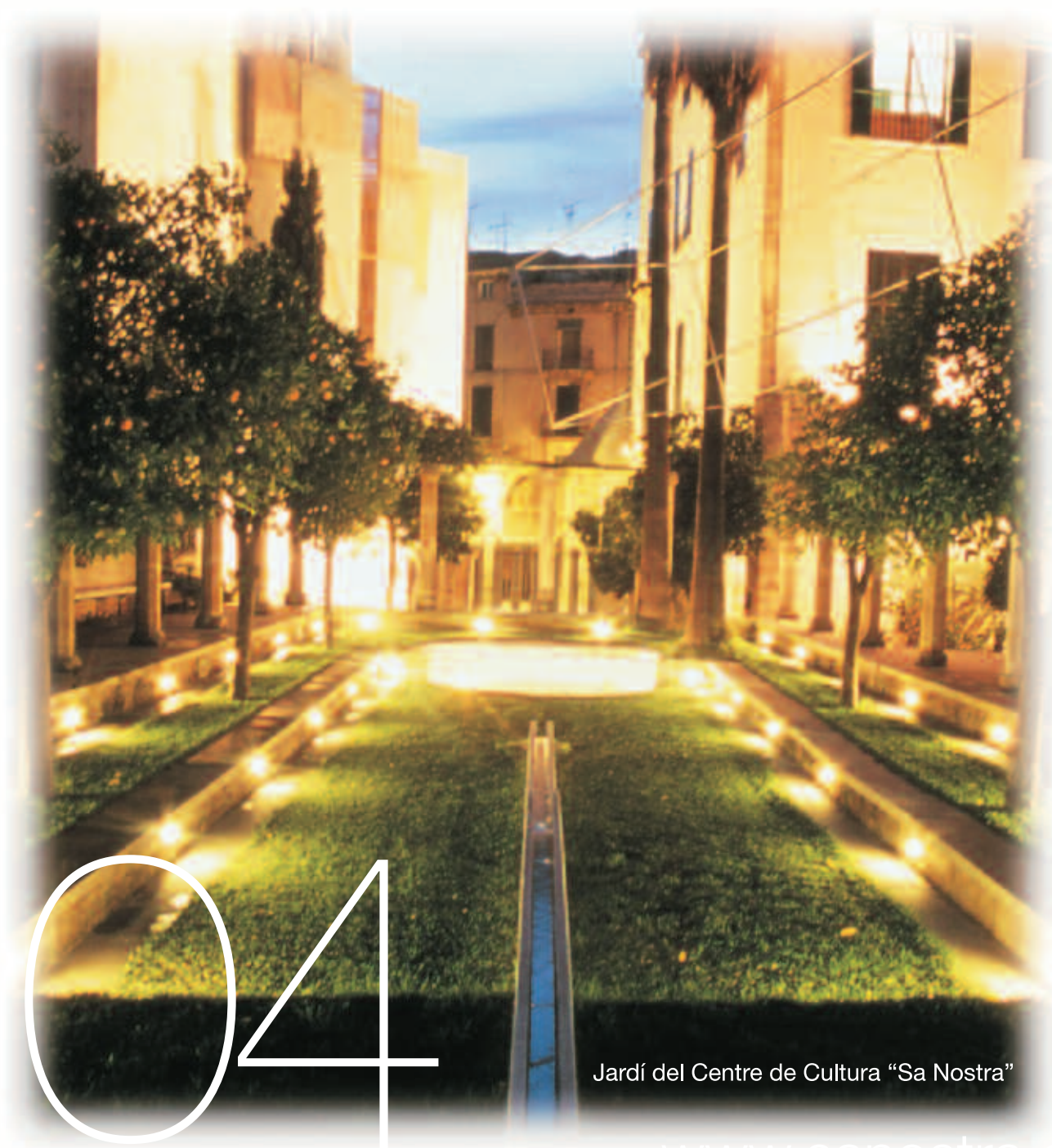

informe anual exercici04

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

04

Jardí del Centre de Cultura "Sa Nostra"

www.cognoscere.es

“SA NOSTRA”, Caixa de Balears
Coordinació: Unitat de Comunicació
Imatges: arxiu “SA NOSTRA”
Disseny i maquetació: dDC
Edició realitzada per ESMENT,
Centre Especial de Treball d’AMADIP
Dipòsit Legal: PM-1477-2004

www.sanostra.es

Tel. 971 17 17 17

comunicacio@sanostra.es

informe **anual**04

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

ÍNDEX

Òrgans de govern	5
Introducció del president	8
Informe del director general	10
Informe d'auditoria i memòria de comptes anuals.....	13
Memòria del Comitè d'Ètica.....	67
Memòria de la Fundació "SA NOSTRA" i de l'Obra Social i Cultural.....	69
Director i d'oficines i de centres	117

ÒRGANS DE GOVERN

ASSEMBLEA GENERAL

31.12.2004

1. Consellers generals representants dels impositors

Aguiló Crespí, Pedro
 Alzamora Torres, Gabriel M^a
 Bassa Martín, Ramon M.
 Cabot Nadal, Miguel
 Camand Glandut, Claude
 Camps Mascaró, Modesto
 Cardona Ribas, José M^a
 Deyà Serra, Maria Àngela
 Deyà Serra, Miquel Maria
 Dols Ferriol, Antònia
 Frontera Pascual, Jaume
 Fuster Rosselló, Mª Dulce
 Garcias Zanoquera, Antonio
 Ginel Jiménez, Damián
 Janer Juliá, Joaquín
 Jiménez Alemany, Margarita
 Lamata Aragón, José Juan
 Mairata Creus, Maria Jesús
 March Cerdà, Francisca
 Martín Martínez, Julio
 Martín Padilla, José
 Matutes Riera, Mariano
 Meler Díez, Antonio
 Mesquida Bover, Juana
 Mir Ramonell, Juan Bernardino
 Morales Albis, Gabriel
 Moyá Pons, Antonio
 Nicolau Aloy, Miguel
 Ollers Vives, José
 Orell Villalonga, Pedro
 Palou Frau, Felipe
 Piña Vadillo, Pedro Luis
 Pons Carreras, Pedro
 Ripoll Ferragut, Juan
 Sastre Calafell, Onofre
 Seguí Gelabert, Jaime
 Serra Bonnín, José
 Suasi Durán, Pedro José
 Sweeney Kelly, Cathy

2. Consellers generals representants de corporacions locals

Amengual Guasp, Miquel
 Amer Artigues, Bernat
 Arbona Verger, Gabriel
 Baquero González, Elena
 Barceló Mestre, Cristòfol
 Bauzá Martorell, Felio José
 Bennàsar Tous, Francisca
 Cañellas Simonet, Isidre
 Contestí Vives, Antoni
 Costa Tur, Miguel
 Crespí Pol, Rafel
 Darder Matas, Gabriel
 De Francisco Cordero, Fernando
 Escandell Verdera, Juan
 Estrany Espada, Magdalena
 Fiol Ferragut, Bernat
 Franch Ramis, Ma. Antònia
 Galmés Mesquida, María
 Gamundí Andreu, Sebastià
 Gual Arrom, Ramon
 Horrach Pons, Joan
 Marí Marí, José Manuel
 Mayans Tur, Enrique
 Mercadal Mercadal, Margarita
 Oliver Garau, Jaume
 Oliver Palou, Bartolomé
 Perelló Amengual, Pere
 Prieto Alegre, José Ángel
 Riera Noguera, Vicente
 Salvà Morlà, Sebastià
 Sans Capó, Pere
 Solivelles Mairata, Magdalena
 Torres Mongort, Eliseo
 Torres Ribas, Vicente Juan

3. Consellers generals representants de la Junta Patronal

Alzamora Carbonell, Fernando
 Andreu Pujol, Juan
 Ballester Simonet, Pedro
 Canudas Martínez, Jaime
 Colomar Serra, José
 De Oleza Llobera, Alfonso
 Feliu Quadreny, Pablo
 Le-Senne Blanes, Gabriel
 Lladó Vidal, Gabriel
 Moll Blanes, Isabel
 Oliver Nadal, Miquel
 Oliver Quetglas, Lorenzo
 Pradel Alfaro, José
 Sbert Balaguer, Mariano R.
 Timoner Vidal, Miguel
 Vidal Pou, Juan Ignacio

4. Consellers generals representants dels consells insulars

Borràs Llabrés, Antoni
 Huguet Rotger, Llorenç
 Marí Juan, José
 Martínez Martínez, Mateu
 Mayans Asenjo, Juan
 Nadal Bestard, Bartolomé

5. Consellers generals representants dels empleats

Barceló Artigues, Margalida
 Bibiloni Torrens, Joan
 Estrelles Rabassa, Margalida
 Ferrer i Canals, Miquel A.
 Simón Nievas, Francisco J.

Consell d'Administració

President
Huguet Rotger, Llorenç

Vicepresident primer
Nadal Bestard, Bartolomé

Vicepresident segon
Lladó Vidal, Gabriel

Vocals
Bennàsar Tous, Francisca
Cardona Ribas, José
Frontera Pascual, Jaume
Fuster Rosselló, María Dulce
Meler Díez, Antonio
Morell Villalonga, Juan
Oliver Nadal, Miquel
Rosselló Nicolau, Miquel
Serra Busquets, Sebastià
Vidal Pou, Juan Ignacio

Secretari
Crespí Pol, Rafel

Vicesecretari
Simón Nievas, Francisco J.

Director general
Pere J. Batle Mayol

Comissió Executiva

President
Huguet Rotger, Llorenç

Vicepresident segon
Lladó Vidal, Gabriel

Vocals
Fuster Rosselló, María Dulce
Morell Villalonga, Juan
Rosselló Nicolau, Miquel
Serra Busquets, Sebastià
Simón Nievas, Francisco J.
Vidal Pou, Juan Ignacio

Secretari (Director General)
Pere J. Batle Mayol

Comissió de Control

President
Feliu Quadreny, Pablo

Comissionats
Cabot Nadal, Miguel
Jover Casasnovas, Marilena
Mayans Asenjo, Juan
Mir Ramonell, Juan B.
Perelló Amengual, Pere
Riera Noguera, Vicente
Sbert Balaguer, Mariano R.

Secretària
Estrelles Rabassa, Margalida

Comissió d'Auditoria

President
Huguet Rotger, Llorenç

Vocals
Meler Díez, Antonio
Oliver Nadal, Miquel
Simón Nievas, Francisco J.

Secretari
Crespí Pol, Rafel

Comissió de Retribucions

President
Huguet Rotger, Llorenç

Vocals
Bennàsar Tous, Francisca
Cardona Ribas, José

Comissió d'Inversions

President
Huguet Rotger, Llorenç

Vocals
Nadal Bestard, Bartolomé

Secretari
Frontera Pascual, Jaume

Assemblea General

L'Assemblea General va dur a terme una sessió ordinària el 27 d'abril de 2004.

En aquesta sessió es varen aprovar els comptes individuals i consolidats de l'exercici del 2003, la distribució d'excedents i la gestió del Consell d'Administració.

Es va aprovar la gestió i la liquidació del pressupost de les obres socials de l'exercici del 2003 i es va aprovar el pressupost de l'Obra Social i Cultural per a l'exercici del 2004.

Es varen definir les línies generals del Pla d'actuació de l'entitat per a l'exercici del 2004 i es va aprovar el Pla Estratègic de l'Obra Social i de la Fundació.

Es varen aprovar les modificacions estatutàries i del reglament d'acord amb la normativa prevista a la Llei 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals administratives i d'ordre social.

L'Assemblea General va dur a terme una sessió extraordinària el 17 de desembre de 2004.

En aquesta sessió es varen definir les línies generals del Pla d'actuació de l'entitat per a l'exercici de 2005.

També es va aprovar el trasllat de l'Àrea Docent i d'Investigació a la Fundació "SA NOSTRA".

Es va aprovar la proposta d'adaptació dels articles 8, 14, 16, 18, 24, 26, 30, 31, 32, 35 i 37 dels Estatuts de la Fundació "SA NOSTRA", derivada de la Llei 50/2002 de fundacions. I també es va aprovar la supressió de les disposicions transitòries 1a, 2a, 3a, 4a i 5a dels Estatuts de "SA NOSTRA".

D'altra banda, es va aprovar la proposta de modificació dels articles 7, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19 i disposició final sisena del Reglament del procediment regulador de designació de membres dels òrgans de govern de "SA NOSTRA". Així mateix, es va aprovar la proposta de supressió de les disposicions transitòries 1a, 2a, 3a, 4a, 5a i primer paràgraf de la 6a del Reglament del procediment regulador de designació de membres dels òrgans de govern de "SA NOSTRA".

Consell d'Administració

El Consell d'Administració es va reunir 17 vegades.

Comissió Executiva

Aquest òrgan, delegat del Consell d'Administració, es va reunir 25 vegades al llarg de l'any.

Comissió d'Auditoria

Aquest òrgan, delegat del Consell d'Administració, es va reunir 6 vegades.

Comissió de Control

La Comissió de Control es va reunir 12 vegades durant l'any 2004.

Un cop analitzada la gestió econòmica i financera, va presentar els informes preceptius al Banc d'Espanya, a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació de les Illes Balears i a l'Assemblea General.

Comissió de Retribucions

Aquest òrgan es va reunir una vegada, al llarg de 2004, per informar sobre la política general de retribucions i incentius per als membres del Consell i el personal directiu de l'entitat.

Comissió d'Inversions

La Comissió d'Inversions es va reunir dues vegades al llarg del 2004.

Introducció del president

Com a pòrtic d'aquest Informe anual, he de manifestar, com a president i en representació del Consell d'Administració de l'Entitat, la satisfacció que ens produeix haver arrodonit i clos l'exercici del 2004 de forma positiva i satisfactòria, tant si s'analitza des del vessant del negoci com si es fa des del compromís social i cultural.

En primer lloc, cal expressar un agraïment a tots i cadascun dels clients que ens han atorgat, un any més, la seva confiança, i felicitar tot el personal de l'entitat, que ha fet possible tancar aquest balanç i, de manera especial, l'equip de direcció, per haver propiciat l'acompliment dels objectius marcats en el Pla de gestió per al 2004, aprovats per l'Assemblea General.

Aquí i ara, vull esmentar també l'esforç realitzat i la contribució de tots els membres dels diferents òrgans de govern a fer feina en equip i, en vista dels resultats aconseguits, hem de convenir que en tots els balanços i les memòries que fonamenten la nostra reputació social corporativa s'haurà de destacar que la gestió ha estat encertada.

La gestió global, ajudada pels avenços en la innovació tecnològica, ha produït uns bons resultats financers, gràcies als quals "SA NOSTRA" pot revertir un important dividend social a les Illes Balears i a les zones d'actuació a través de la Fundació "SA NOSTRA", que enguany superarà els 7,5 milions d'euros.

A grans trets, he d'assenyalar que les principals magnituds del negoci consolidat s'han emmarcat en un entorn econòmic en què el creixement del PIB a les Illes Balears fou de l'1,5%, mig punt percentual més que el de 2003, fet que confirma el principi de la recuperació de l'activitat a les Illes, amb més o menys intensitat, en tots els sectors productius. Així, algunes de les claus dels bons resultats de l'exercici són les següents.

Des del punt de vista de la gestió, d'una banda, la confiança dels més de 600.000 clients (famílies, pimes i sector productiu en general) i, de l'altra, la implicació dels empleats en l'augment de la seva productivitat i la millora substancial de l'eficiència.

Des de l'àmbit financer, el creixement de l'activitat comercial, incloses les aportacions de les empreses participades, de les quals vull esmentar la de la companyia d'assegurances, que al llarg de l'exercici ha rebut 4 pre-

mis nacionals pels seus productes; així com l'evolució favorable dels mercats financers i la bona evolució del negoci tradicional, en què destaca la baixada en la morositat.

Comptat i debatut, s'ha gestionat un volum de negoci superior als 11.361 milions d'euros, amb un creixement superior al 14% dels beneficis després d'imposts, que s'han xifrat en un poc més de 50 milions d'euros; 6,3 milions d'euros més que l'exercici anterior.

Voldria ressaltar, a l'engròs, que prop del 40% d'aquests resultats ja provenen de les empreses participades que aporten un valor afegit molt significatiu a l'Entitat. Aquestes empreses estan agrupades avui en tres sectors: companyia d'assegurances, que és líder a les Illes Balears, i les societats

financeres, que aporten operatòria de lísing i rènting i, Invernosta, que diversifica el risc d'inversió en àmbits com la salut, les energies renovables, l'oci, els hotels i les empreses de base tecnològica, entre d'altres.

En conjunt, 91 societats que diversifiquen el risc, inverteixen sota els principis del rigor, del control i de la transparència, i que ajuden a consolidar uns resultats que reflecteixen la modernitat de "SA NOSTRA", que sap combinar l'aposta per la tecnologia i el compromís social.

La feina quotidiana d'avui s'empara en una visió corporativa i innovadora orientada cap al futur per consolidar la institució en el lloc preeminent de primera entitat financera de les Illes Balears i, al mateix temps, emprendre el repte d'una expansió important de la xarxa d'oficines fora de les nostres illes.

S'ha d'anotar, en el sentit innovador, l'increment de l'operatòria i dels clients que utilitzen la banca electrònica així com el de les targetes com a mitjà de pagament primordial.

D'altra banda, es treballa per diferenciar "SA NOSTRA" de la competència creixent i, entre d'altres, les accions de diferenciació s'emmarquen en camps tan diversos com:

- **la solidesa en el negoci** (amb l'adaptació a les noves normes comptables, NIC, Basilea II i amb la prevenció de blanqueig de capitals);
- **la modernitat dels sistemes de servei** (banca electrònica, TPV virtual, "SA NOSTRA" tiquets);
- **l'enfocament cap als joves en el seu entorn propi** (escoles, universitat, centres de cultura i d'esplai, campaments, beques);
- **el compromís social, ètic i cultural** que emana del Pla estratègic de la Fundació i que abraça tot l'univers institucional...

En aquest entorn, el client jutja l'eficiència de les empreses i cada vegada és més expert, més exigent i més conscient dels seus valors, de les seves necessitats concretes i, per això, valora especialment el tracte i la qualitat. Amb tot, aquesta ha de ser la gran diferència de "SA NOSTRA", i el seu valor afegit, refermar i esforçar-se en **la vocació de satisfer les necessitats del client**.

Amb el client hi ha establert el primer compromís: oferir-li les solucions més eficients. És en aquest compromís en què hi ha implicats els més de 1.300 professionals de l'Entitat. Tots són necessaris per assolir aquesta fita de qualitat, d'eficàcia i de bon tracte en el seu servei.

Pel que fa als òrgans de govern, en compliment dels mandats derivats de l'Assemblea General, hem fet feina amb un alt grau de dedicació, de lleialtat i posant totes les capacitats i tots els coneixements al servei de l'Entitat. La confiança i la col·laboració han estat les

peces de referència comuna entre l'equip executiu i els membres dels òrgans de govern; informació, assessorament i propostes concretes han bastit les sessions de feina de l'exercici del 2004.

De manera general, s'ha seguit la línia d'actuació habitual de desenvolupar, amb el màxim rigor i respecte, els continguts i fins i tot els aspectes formals de les reunions, fomentant el contrast d'idees per aconseguir la millora sostinguda en la gestió de l'Entitat a la qual servim.

Però els reptes continuen presents. El Pla de gestió, derivat de les línies especials d'actuació per al 2005, aprovades per l'Assemblea General el passat desembre, indica la necessitat de potenciar els segments estratègics: empreses, rendes altes, joves i immigrants, i treballar, al mateix temps, en la fidelització dels clients tradicionals: famílies i tercera edat, segment en el qual disposam del 41% de la quota de mercat dels pensionistes.

I, amb tot això, s'ha de continuar augmentant els recursos propis, per continuar creixent en el negoci financer, així com millorar, encara més, alguns paràmetres com el de l'eficiència, el de solvència o el de morositat. Alhora, s'ha d'avançar en l'eficàcia, en els sistemes de gestió de la qualitat, en la tecnologia i en la plataforma d'Infocaja. En definitiva, s'ha de continuar treballant per oferir el millor servei als nostres clients.

Llorenç Huguet
President

Informe del director general

L'ECONOMIA ESPANYOLA I INTERNACIONAL EL 2004

L'economia espanyola ha mantingut una senda de creixement relativament estable durant el 2004, amb un augment del PIB que s'ha situat en el 2,7%, dues dècimes superior a l'experimentat en l'exercici anterior. Aquesta circumstància ha estat possible gràcies a la fortalesa de la demanda interna (amb un manteniment del vigor del consum i una notable recuperació de la inversió productiva), i a pesar del deteriorament del sector exterior, afectat per la dèbil demanda dels nostres principals clients (França i Alemanya) i la forta apreciació de l'euro. La fortalesa de la moneda única, unida a un previsible manteniment en nivells elevats del preu del cru, condueix a pensar que el ritme de creixement de l'economia espanyola amb vista al 2005 no diferirà significativament de l'experimentat al llarg del darrer any.

Des de la perspectiva de l'oferta, la construcció ha estat un any més el sector que ha estirat l'economia amb més força, amb un creixement del 3,7%, segons dades de l'INE, gràcies, en gran manera, que els tipus d'interès varen continuar en nivells històricament baixos, amb la qual cosa les condicions favorables de finançament de l'habitatge varen incentivar un nou impuls en la demanda del sector. D'altra banda, la indústria ha experimentat una notable millora en el ritme de creixement (2,1%) malgrat el retrocés de les exportacions, mentre que en els serveis (2,8%) s'ha desaccelerat gradualment l'increment d'activitat a causa d'una temporada turística que ha deixat un saldo positiu quant al nombre de turistes però no en el d'ingressos.

Així les coses, l'economia espanyola ha prosseguit durant el 2004 amb el seu procés de convergència real respecte a l'UME, atès que ha mantingut un diferencial de creixement positiu del voltant d'un punt percentual respecte als seus socis europeus. Amb tot, la pèrdua de competitivitat-preu dels béns i dels serveis espanyols ha continuat, factor que, sens dubte, pot seguir obstacu-

litant la recuperació del sector exterior. D'altra banda, l'encariment del petroli ha empitjorat les expectatives d'inflació a mesura que avançava l'any, que ha acabat amb un increment dels preus del 3,2%.

En l'àmbit internacional, finalment l'any 2004 ha estat millor del que s'esperava, amb una economia mundial que, segons l'FMI, ha experimentat el creixement més intens dels darrers anys, gràcies al repunt del creixement econòmic als Estats Units (4,4%) i al Japó (2,6%), i sense gaire acceleració en els preus. Amb tot, l'escalada en el preu del cru i la continuada depreciació del dòlar han

enterbolit notablement les perspectives amb vista al 2005, i han afectat les expectatives de consolidació de la recuperació mundial en curs, el creixement de les quals se situaria al voltant del 4%, segons les darreres previsions de l'FMI.

Els Estats Units varen tornar a exercir de locomotora de la demanda mundial durant el 2004, encara que a costa d'empitjorar els seus desequilibris, amb un dèficit exterior situat en màxims històrics i un dèficit públic que segueix en nivells molt elevats (al voltant del 4% del PIB). Quant a l'economia de la zona euro, es va començar a recuperar durant el 2004, encara que molt afectada per l'atonía del seu sector exterior, a causa de la fortalesa de l'euro, que va mantenir l'economia ancorada en taxes de creixement modestes (1,8%).

En aquest context, cal esperar que continuïn els ascensos moderats en els tipus d'interès de referència de les principals economies al llarg del 2005, condicionats, amb tot, per l'evolució del preu del cru i les seves conseqüències sobre el creixement econòmic i la inflació. A la zona euro, el BCE manté el preu dels diners inalterat en el 2% des del mes de juny del 2003, i amb escasses perspectives de gir alcista, almenys a curt termini, atès que l'elevada cotització del cru podria continuar fent efecte en la incipient reactivació de la seva economia i, d'altra banda, no s'albiren grans repercussions quant als preus, a causa de la fortalesa de l'euro.

L'ECONOMIA DE LES BALEARS EL 2004

L'economia de les Balears va registrar, segons les estimacions del Centre de Recerca Econòmica (CRE), un creixement del PIB no agrari de l'1,5% al llarg del 2004, taxa que, encara que segueix per sota del creixement nacional, suposa l'inici de la reactivació de l'economia il·lenca.

Els indicis de recuperació de l'activitat agregada de les Balears s'observen de forma comuna en el conjunt del territori balear i afecten, amb més o menys intensitat, tots els sectors productius. Paral·lelament, el mercat de treball ha experimentat una millora considerable dels seus registres, tant en termes de l'augment del nombre de treballadors afiliats a la Seguretat Social (1,7%) com de la moderació del creixement de la desocupació registrada (2,8%).

El sector de la indústria ha crescut un 1,4%, només una dècima per sobre del 2003, a pesar del bon comportament de la demanda exterior de béns propis del teixit industrial balear (6,9%). El sector de la construcció, impulsor de l'economia balear en els darrers anys, ha seguit el camí ascendent de creixement, i ha assolit una taxa del 2%. Les perspectives en el curt i mitjà termini semblen confirmar l'avanç del sector, tenint en compte l'increment del nombre de projectes visats en el segment de l'habitatge nou (14,6% enfront del -2% del 2003) i l'embranchada de l'obra pública (16,1%).

La recuperació dels registres turístics ha permès, en gran manera, que el sector dels serveis presentàs un creixement de l'1,4%, 0,6 dècimes percentuals per sobre del passat exercici. En aquest sentit, l'activitat turística ha aconseguit tancar l'any amb un augment interanual del 3,8% del nombre de turistes, gràcies a un bon tercer trimestre (5,2%) i a un millor quart trimestre (14,2%).

Des de l'òptica de la demanda, la lleugera milloria de l'activitat econòmica registrada al llarg de l'exercici ha situat el creixement del consum de les famílies en l'1,5% (enfront del 0,9% del 2003). En aquest sentit, la despesa total per persona ha presentat un augment, en termes nominals, del 9,2% (enfront del 4,4% del 2003), tal com reflecteix l'enquesta de pressuposts familiars elaborada per l'INE.

Paral·lelament, la inversió ha situat la taxa de creixement en l'1,8% després de diversos exercicis d'alentiment. Aquesta evolució favorable s'explica, bàsicament, pel repunt de la inversió en construcció una

vegada conclòs el període de moratòria urbanística, mentre que la inversió productiva s'ha mantingut en nivells semblants als de l'any passat.

En relació amb l'evolució dels preus, si bé les Balears han presentat al llarg de l'any una taxa d'inflació interanual per regla general inferior a la nacional, cal tenir en compte l'efecte no anticipat que el persistent augment dels preus energètics pot provocar sobre els preus del consum final. Aquest fet té una importància especial en una economia fortament orientada a l'exterior, com la de les Balears, d'acord amb les conseqüències sobre la competitivitat que suposa mantenir un elevat diferencial d'inflació respecte a la resta d'economies europees.

En conclusió, a partir de les consideracions anteriors cal esperar que el 2005 el pols de l'economia de les Illes mantengui el procés de recuperació iniciat durant el 2003 i el 2004. Així, el creixement del PIB balear esperat se situa entorn del 2%, inferior a la mitjana nacional, però unes dècimes superior a les previsions de creixement de l'UME. No obstant això, s'ha de veure com l'evolució de la conjuntura econòmica internacional afectarà la consolidació de la reactivació de l'economia balear, molt condicionada al comportament dels preus energètics i dels registres turístics de la pròxima temporada.

L'EVOLUCIÓ DEL PRIMER TRIMESTRE DEL 2005

Les perspectives de les principals institucions internacionals per a enguany palesen un alentiment respecte al creixement mundial del 2004. Així, segons les darreres prediccions del Banc Mundial, l'economia creixerà enguany un 4,3%, davant el 5% de l'any passat, que va constituir l'expansió més intensa de les tres darreres dècades. El gir a l'alça dels tipus d'interès, l'elevada cotització del petroli i el refredament de l'economia xinesa són alguns dels factors que explicarien aquesta evolució.

Per zones, no sembla que la Unió Europea hagi de consolidar l'inici de reactivació que va experimentar durant el 2004, atès que les principals institucions situen la seva previsió de creixement al voltant de l'1,5% (enfront de l'1,8% durant el 2003). En canvi, l'economia dels Estats Units continuarà mostrant un creixement vigorós durant el 2005 (al voltant del 3,5%), per bé que continuen preocupant els importants desequilibris dels seus comptes públics i ho comença a fer ja el repunt de la inflació subjacent.

En relació amb l'evolució dels tipus d'interès, la Reserva Federal ha continuat durant el primer trimestre amb la seva política d'incrementos moderats, fins a situar-los en el 2,75%. A la zona euro, en canvi, els tipus continuen ancorats en el 2%, i amb escasses perspectives de gir alcista durant el 2005.

"SA NOSTRA", CAIXA DE BALEARS

En aquest context econòmic, "SA NOSTRA" viu un constant procés de transformació, en resposta als canvis del mercat i a les exigències del client. L'aparició de nous agents i competidors (les Balears és una de les comunitats més bancaritzades, amb prop de 1.200 oficines bancàries), els nous mercats, els canals de distribució i els nous negocis han canviat fortament el perfil de l'entitat, que ha guanyat en capacitat d'adaptació a l'entorn.

Al llarg de l'exercici del 2004, "SA NOSTRA" ha incrementat l'índex d'eficiència, gràcies a la creixent confiança dels clients en la nostra organització i a una potent estructura formada per un equip de prop de 1.400 professionals que han invertit més de 73.000 hores en formació per adaptar-se a les noves tecnologies, a les noves exigències normatives (NIC, Basilea II, prevenció de blanqueig de capitals, etc.), a la plataforma tecnològica d'Infocaja, i a les constants demandes de clients, particulars i empreses.

Aquests resultats reflecteixen la modernitat i l'aposta per la tecnologia de la nostra entitat, amb una nova visió corporativa orientada cap al futur, en què destaca l'increment de l'operatòria i dels clients que utilitzen la banca electrònica i les targetes com a mitjà de pagament prioritari.

Pel que fa a les línies estratègiques per al 2005, amb una gestió adequada i un tracte de qualitat s'han d'oferir al client els productes més adients per a les seves necessitats (fons d'inversió, assegurances, plans de pensions), i s'ha previst un avanç significatiu en els mitjans de pagament, perquè un 72% de l'operatòria ja es realitza per aquesta via. Quant al pla d'expansió, hem avançat que, en un termini de 3 o 4 anys, l'Entitat ha previst obrir prop de 50 oficines a la Península, preferentment a Madrid i a València, encara que no es descarta la possibilitat d'obrir una oficina emblemàtica a Barcelona i una altra a Las Palmas, per complementar la que ja hi tenim.

Una nova línia, i un repte, que reiteram que és el de millorar en eficàcia i en els sistemes de gestió de la qualitat i de l'eficiència. Paral·lelament, s'ha d'avançar en tecnologia, en la plataforma d'Infocaja, en la creació d'un centre específic d'atenció als clients de la banca electrònica, en la política de recursos humans, en els quals cal procurar potenciar la comunicació i la participació interna, la formació i la integració.

Per volum, i com a institució financera, hem de conve-nir que són uns excel·lents resultats fruit de la conjunció de les aportacions, d'una banda, de l'entitat matriu i, de l'altra, de les empreses participades: societats d'assegurances, Invernosta i societats financeres.

En aquest sentit, si l'entitat matriu aporta solidesa, les empreses participades ofereixen el valor afegit necessari per situar "SA NOSTRA" com a entitat de referència. Ambdues contribueixen a la gestió global del balanç, una altra de les línies estratègiques per a aquest exercici.

En definitiva, la nostra entitat ha de diferenciar-se per la solidesa en el negoci, la modernitat dels sistemes de servei, l'enfocament cap als joves i el compromís social, ètic i cultural que prové del nou Pla estratègic de la Fundació. Tot plegat presidit per la vocació de satisfer les necessitats del client, amb el compromís d'oferir-li les solucions més eficients. Aquesta és la tasca, el repte i el compromís.

Pere J. Batle
Director general

memòria
de comptes
anuals

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

**CAJA DE AHORROS Y MONTE DE PIEDAD
DE LAS BALEARES I SOCIETATS QUE COMPONEN
EL GRUP "SA NOSTRA"**

Comptes Anuals i Informe de Gestió Consolidats
31 de desembre de 2004
(Juntament amb l'Informe d'Auditoria)

KPMG Auditores S.L.
 Parelladas, 12
 07003 Palma de Mallorca

Informe d'Auditoria de Comptes Anuals Consolidats

A l'Assemblea General de

Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares "Sa Nostra"

Hem auditat els comptes anuals de Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares "Sa Nostra" (la Caixa) i les seves societats dependents que constitueixen el grup consolidable (el Grup), que comprenen el balanç de situació consolidat al 31 de desembre de 2004 i el compte de pèrdues i guanys consolidat i la memòria consolidada corresponents a l'exercici anual acabat en la data esmentada, la formulació dels quals és responsabilitat dels Administradors de la Caixa. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de la seva presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors de la Caixa presenten, a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació consolidat, del compte de pèrdues i guanys consolidat i del quadre de finançament consolidat, a més de les xifres de l'exercici 2004, les corresponents a l'exercici anterior. La nostra opinió es refereix exclusivament als comptes anuals consolidats de l'exercici 2004. Amb data 28 de febrer de 2004 vàrem emetre el nostre informe d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats de l'exercici 2003 en el que vàrem expressar una opinió favorable.

En la nostra opinió, els comptes anuals de l'exercici 2004 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares "Sa Nostra" i de les seves societats dependents al 31 de desembre de 2004 i dels resultats consolidats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats durant l'exercici anual acabat en la data esmentada i contenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i adequada comprensió, de conformitat amb principis i normes comptables generalment acceptats que guarden uniformitat amb els aplicats l'exercici anterior.

L'informe de gestió consolidat adjunt de l'exercici 2004, conté les explicacions que els Administradors consideren oportunes sobre la situació de la Caixa, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió concorda amb la dels comptes anuals de l'exercici 2004. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió d'informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares "Sa Nostra" i de les seves societats dependents.

KPMG AUDITORES, SL

Juan Gatorre Sáez

28 de febrer de 2005

CAJA DE AHORROS Y MONTE DE PIEDAD DE LAS BALEARES "SA NOSTRA" I SOCIETATS DEPENDENTS

Balanços de Situació Consolidats al 31 de desembre de 2004 i de 2003
(Expressats en milers d'euros)

Actiu	2004	2003	Passiu	2004	2003
Caixa i dipòsits en bancs centrals			Entitats de crèdit (nota 15)		
Caixa	55.842	51.372	A la vista	13.057	30.186
Banc d'Espanya	33.380	79.531	A termini o amb preavis	568.315	768.831
	89.222	130.903		581.372	799.017
Deutes de l'Estat (nota 5)	267.280	296.150	Dèbits a clients (nota 16)		
			Dipòsits d'estalvi	4.631.448	4.101.351
Entitats de crèdit (nota 6)			Altres dèbits	172.194	172.109
A la vista	19.901	10.758		4.803.642	4.273.460
Altres crèdits	101.201	197.197			
	121.102	207.955	Dèbits representats per valors negociables (nota 17)		
Crèdits sobre clients (nota 7)	5.298.615	4.766.828	Bons i obligacions en circulació	250.000	250.000
Obligacions i altres valors de renda fixa (nota 8)			Pagarés i altres valors	56.900	89.600
D'emissió pública	5.016	5.013		306.900	339.600
Altres emissors	63.880	84.326	Altres passius (nota 18)	94.843	58.107
	68.896	89.339	Comptes de periodificació	44.317	36.285
Accions i altres títols de renda variable (nota 9)	137.533	122.026	Provisions per a riscos i càrregues (nota 20)		
Participacions (nota 10)			Fons de pensionistes	9.363	8.946
En entitats de crèdit	8.452	9.389	Altres provisions	7.269	6.311
Altres participacions	101.305	89.188		16.632	15.257
	109.757	98.577	Fons per a riscos bancaris generals (nota 21)	1.505	4.505
Participacions en empreses del Grup (nota 11)	70.491	62.680	Diferència negativa de consolidació	462	438
Actius immaterials	10.190	9.033	Beneficis consolidats de l'exercici		
Fons de comerç de consolidació (nota 12)	9.820	9.228	Del Grup	48.434	41.225
Actius materials (nota 13)			De minoritaris	2.180	3.122
Terrenys i edificis d'ús propi	71.996	81.443		50.614	44.347
Altres immobles	31.438	15.257	Passius subordinats (nota 22)	120.000	60.000
Mobiliari, instal·lacions i d'altres	27.278	27.938	Interessos minoritaris (nota 23)	100.240	100.240
	130.712	124.638	Reserves (nota 24)	287.861	256.822
Altres actius (nota 14)	103.503	73.638	Reserves de revaloració (nota 24)	16.644	16.644
Comptes de periodificació	46.649	46.705	Reserves en societats consolidades (nota 25)		
Pèrdues en societats consolidades (nota 25)	4.366	2.093	Per integració global i proporcional	4.136	2.997
			Per posada en equivalència	38.968	32.074
Total actiu	6.468.136	6.039.793		43.104	35.071
Comptes d'ordre (nota 32)			Total passiu	6.468.136	6.039.793
Passius contingents	246.698	223.157			
Compromisos	1.006.335	813.070			
Totals comptes d'ordre	1.253.033	1.036.227			

La memòria adjunta forma part integrant dels comptes anuals de l'exercici acabat en 31 de desembre de 2004

CAJA DE AHORROS Y MONTE DE PIEDAD DE LAS BALEARES "SA NOSTRA" I SOCIETATS DEPENDENTS

Comptes de Pèrdues i Guanyos Consolidats per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2004 i de 2003
(Expressats en milers d'euros)

	2004	2003
Interessos i rendiments assimilats	243.708	252.532
De la cartera de renda fixa	10.940	14.918
Resta	232.768	237.614
Interessos i càrregues assimilades	(92.707)	(101.476)
Rendiment de la cartera de renda variable	6.201	3.063
D'accions i altres títols de renda variable	3.936	662
De participacions	368	1.046
De participacions en el Grup	1.897	1.355
Marge d'intermediació	157.202	154.119
Comissions percebudes	40.517	38.043
Comissions pagades	(9.934)	(8.591)
Resultats d'operacions financeres	7.705	10.755
Marge ordinari	195.490	194.326
Altres productes d'explotació	3.923	3.494
Despeses generals d'administració	(118.508)	(114.564)
De personal (nota 26)	(79.444)	(78.083)
De les quals: sous i salaris	(57.813)	(55.071)
De les quals: càrregues socials	(18.921)	(20.683)
De les quals: pensions	(5.888)	(8.413)
Altres despeses administratives	(39.064)	(36.481)
Amortització i sanejament d'actius materials i immaterials	(9.029)	(8.101)
Altres despeses d'explotació	(2.026)	(1.940)
Marge d'explotació	69.850	73.215
Resultats generats per societats posades en equivalència		
Participació en beneficis de societats posades en equivalència	25.654	15.096
Participació en pèrdues de societats posades en equivalència	(1.774)	(1.024)
Correccions de valor per cobrament de dividends	(3.216)	(2.221)
	20.664	11.851
Amortització del fons de comerç de consolidació	(1.300)	(972)
Beneficis per operacions del Grup		
Beneficis per alienació de participacions en entitats consolidades per integració global i proporcional	-	2.643
Beneficis per alienació de participacions en entitats consolidades per posada en equivalència	2.954	-
Reversió de diferències negatives de consolidació	-	140
	2.954	2.783
Menyscapes per operacions del Grup		
Pèrdues per alienació de participacions en entitats consolidades per integració global i proporcional	-	(53)
	-	(53)
Amortització i provisions per a insolvències (net) (nota 7)	(21.376)	(23.305)
Sanejament d'immobilitzacions financeres (net)	260	744
Dotació al fons per a riscos bancaris generals (nota 21)	3.000	-
Beneficis extraordinaris (nota 27)	5.297	7.499
Menyscapes extraordinaris (nota 28)	(9.348)	(13.517)
Resultats abans d'imposts	70.001	58.245
Impost sobre beneficis (nota 31)	(19.387)	(13.898)
Resultat de l'exercici	50.614	44.347
Del Grup	48.434	41.225
De minoritaris	2.180	3.122

CAJA DE AHORROS Y MONTE DE PIEDAD DE LAS BALEARES "SA NOSTRA" I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria de Comptes Anuals

31 de desembre de 2004

1. Naturalesa de Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares i del seu Grup

Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares (d'ara endavant la Caixa, l'Entitat o "Sa Nostra") és una institució beneficosocial amb personalitat jurídica autònoma, representació privada i durada il·limitada, fundada el 18 de març de 1882.

L'Entitat no té afany de lucre, i les seves funcions primordials consisteixen a fomentar l'estalvi, captar-lo i administrar-lo; crear i sostenir obres beneficosocials, i promoure i realitzar totes les iniciatives i les inversions que serveixin per elevar els nivells cultural, social i econòmic dins el seu àmbit d'influència. El 31 de desembre de 2004, l'entitat disposa d'una xarxa de 208 oficines operatives, 50 oficines automàtiques a les Illes Balears, 4 oficines operatives a Madrid, una oficina a les Canàries i una altra a València.

La gestió i la utilització dels recursos aliens captats i administrats per les caixes d'estalvis estan subjectes a determinades normes legals que regulen, entre d'altres, els aspectes següents:

- a) El manteniment en forma de dipòsits en el Banc d'Espanya d'un percentatge dels recursos computables de clients per cobrir el coeficient de reserves mínimes.
- b) La distribució del 50%, com a mínim, de l'excedent net de l'exercici a reserves, i l'import restant al fons de l'obra beneficosocial.
- c) El manteniment d'un volum de recursos propis mínims que estan determinats d'acord amb les inversions realitzades i els riscos assumits.
- d) Si escau, la contribució al Fons de Garantia de Dipòsits de les caixes d'estalvis, la finalitat del qual consisteix a garantir als dipositants la recuperació de cert import dels dipòsits constituïts a l'Entitat.

2. Bases de Presentació dels Comptes Anuals i Principis de Consolidació

En compliment de la legislació vigent, els administradors de l'Entitat han formulat aquests comptes anuals consolidats de la Caixa i les seves societats dependents a fi de mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares i les seves societats dependents (el Grup), i dels canvis en la situació financera del Grup durant l'exercici acabat el 31 de desembre de 2004.

Els comptes anuals consolidats s'han preparat a partir dels registres auxiliars de la Caixa i de les seves societats dependents, i es presenten d'acord amb els formats establerts en la Circular 4/1991, de 14 de juny, del Banc d'Espanya, i les modificacions posteriors. El detall de les societats dependents consolidades s'inclou en l'annex I adjunt, el qual forma part integrant d'aquesta nota.

La determinació del perímetre de consolidació s'ha fet d'acord amb la Llei 13/1985, de 25 maig, i les disposicions que la desenvolupen, i amb el contingut de la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, per les quals es regula la consolidació dels comptes anuals consolidats de les entitats de dipòsit. Seguint aquest criteri, s'han consolidat pel mètode d'integració global les societats consolidables per la seva activitat participades per la Caixa almenys en un 50%, i pel mètode de posada en equivalència, les societats participades almenys en un 20% del capital o dels drets de vot o en un 3% si cotitzen en borsa i no estan gestionades conjuntament amb altra entitat o més. Els comptes anuals consolidats inclouen determinats ajusts i reclasseficacions per homogeneïtzar els criteris de comptabilitat i de presentació seguits per les societats consolidades amb els que segueix l'Entitat.

Les principals variacions en el perímetre de consolidació del Grup per a l'exercici 2004 corresponen al fet que s'hi han inclòs les societats Naviera Santa Tecla, A.I.E., Naviera Carnota, A.I.E., Naviera Fisterra, A.I.E., Naviera Cíes, A.I.E., Naviera Silleiro, A.I.E., Naviera Sisargas, A.I.E., Naviera Coroa, A.I.E., Naviera Muros, A.I.E., Naviera Coruxo, A.I.E. i Naviera Barallobre, A.I.E., participades en els percentatges especificats en l'annex I adjunt. La integració d'aquestes societats no ha suposat efectes significatius en els estats financers consolidats adjunts a causa que s'han constituït recentment (vegeu les notes 11 i 12).

Durant l'exercici del 2004, Islalink, S.A., s'ha inclòs en el perímetre de consolidació per considerar que l'entitat hi exerceix una influència notable.

Així mateix, en l'exercici del 2004, la Sociedad Balear de Capital Riesgo (SCR) ha estat exclosa del perímetre per haver-se dissolt durant l'exercici.

En l'exercici del 2003 es va produir un canvi en el criteri de consolidació d'Invernostra, S.L., que ha passat a consolidar les seves participacions en societats de promoció immobiliària pel mètode de posada en equivalència en lloc de fer-ho pel mètode d'integració global.

La resta de participacions de cartera es presenten en el balanç de situació adjunt d'acord amb els criteris descrits en la nota 4 (f).

Els administradors de la Caixa consideren que els comptes anuals consolidats de l'exercici del 2004 seran aprovats per l'Assemblea General de l'Entitat sense variacions significatives.

Com requereix la normativa comptable, el balanç de situació, el compte de pèrdues i guanys, i el quadre de finançament consolidats de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2004 recullen, a efecte comparatiu, les xifres corresponents a l'exercici anterior, que formaven part dels comptes anuals consolidats aprovats per l'Assemblea General del dia 27 d'abril de 2004.

Tots els comptes i transaccions importants entre les societats consolidades s'han eliminat en el procés de consolidació.

3. Distribució de Resultats

La proposta de distribució dels beneficis de l'exercici del 2004 formulada pels administradors de la Caixa i pendent d'aprovació és la següent:

	Milers d'euros
Reserves	29.141
Fons de l'obra social	7.100
	36.241

Les propostes de distribució dels resultats de les societats dependents formulades pels consells d'administració respectius seran sotmeses a l'aprovació de les juntes generals d'accionistes corresponents.

4. Normes de Valoració i Principis de Comptabilitat Aplicats

Aquests comptes anuals han estat preparats d'acord amb les normes de valoració i els principis comptables establerts en la Circular 4/1991, de 14 de juny, del Banc d'Espanya i les seves modificacions posteriors, i es presenten a continuació.

(a) Principi de meritació

Els ingressos i les despeses es reconeixen comptablement segons la data de meritació i no segons la data de cobrament o pagament, llevat dels interessos relatius a inversions creditícies i altres riscos sense inversió amb prestataris dels quals es consideri que sigui dubtós cobrar, els quals s'abonen a resultats en el moment de cobrar. Així mateix, no es reconeixen com a ingressos fins que definitivament es cobren els beneficis obtinguts per la venda, amb cobrament ajornat, d'actius immobilitzats, llevat que les condicions de la venda i la solvència del deutor no permetin tenir dubtes sobre el fet que l'operació acabi bé.

Seguint la pràctica general financera, les transaccions es registren en la data en què es produeixen. Aquesta pot diferir de la data valor corresponent, d'acord amb la qual es calculen les despeses i els ingressos financers.

(b) Transaccions i saldos en moneda estrangera

Els saldos en moneda estrangera, inclosos els seus productes i els costos meritats i no vençuts, es valoren al tipus de canvi mitjà del mercat de divises del darrer dia hàbil del mes a què es refereix el balanç de situació. Els beneficis o les pèrdues que s'originen en practicar-se aquestes valoracions es reconeixen com a ingressos o despeses en el compte de pèrdues i guanys consolidats.

Les operacions de compravenda de divises a termini s'inclouen en comptes d'ordre als tipus de canvi de contractació. En tancar el mes, les operacions obertes que no són de cobertura es valoren als tipus de canvi del mercat de divises a termini per al període que hi ha fins al venciment. Les diferències positives o negatives que s'originen es reflecteixen en el compte de pèrdues i guanys consolidats.

En el cas d'operacions de permutes financeres (swaps) de cobertura, les diferències entre els canvis de contractació a termini i al comptat es periodifiquen durant la vida dels contractes respectius, amb contrapartida als comptes d'ingressos i de despeses, segons correspongui.

(c) Actius dubtosos

Les inversions creditícies i els valors de renda fixa, incloent-hi els interessos liquidats i no cobrats, que es troben en situació irregular es classifiquen en els epígrafs d'actiu «Entitats de Crèdit», «Crèdits sobre clients» i «Obligacions i altres valors de renda fixa». Aquesta pràctica comptable s'aplica també a les operacions sobre les quals hi ha garanties hipotecàries. Quan aquests deutes corresponen a titulars que estan declarats en fallida, que sofreixen un deteriorament irrecuperable de la solvència o que tenen una antiguitat de més de tres anys en situació de morositat, es donen de baixa de l'actiu del balanç i es classifiquen en comptes d'ordre.

S'entén que un deute es troba en situació irregular quan hi ha litigi entre les parts, quan els titulars es troben declarats en suspensió de pagaments o concurs de creditors, o quan han transcorregut més de tres mesos des de la data de venciment del deute. En qualsevol cas la recuperació de la inversió es considera problemàtica quan els titulars pateixen un deteriorament notori de la solvència.

Els productes financers que s'originen en aquests deutes es reconeixen com a ingrés en el moment en què es perceben.

(d) Distribució de la cartera de valors

La cartera de valors es distribueix en quatre categories:

- **Cartera de negociació**

S'inclouen en aquest concepte els valors de renda fixa o variable que l'Entitat manté en el seu actiu amb la finalitat de beneficiar-se a curt termini de les variacions dels preus, i s'hi incorporen únicament aquells valors que cotitzen públicament i la negociació dels quals sigui àgil i profunda.

La cartera així considerada figura inclosa en els epígrafs del balanç de situació de «Deutes de l'Estat», «Obligacions i altres valors de renda fixa» i «Accions i altres títols de renda variable».

- **Cartera d'inversió a venciment**

S'inclouen en aquest concepte els valors de renda fixa que l'Entitat ha decidit mantenir fins a amortitzar-los, sempre que es tingui capacitat financera per fer-ho i es compleixin les normes establertes a aquest efecte.

Aquesta cartera figura inclosa en els epígrafs del balanç de situació de «Deutes de l'Estat» i «Obligacions i altres valors de renda fixa».

- **Cartera d'inversió ordinària**

S'inclouen en aquesta cartera aquells valors de renda fixa o variable que no hagin estat assignats a una altra categoria indicada anteriorment.

La cartera així considerada figura inclosa en els epígrafs del balanç de situació «Deutes de l'Estat», «Obligacions i altres valors de renda fixa» i «Accions i altres títols de renda variable».

- **Cartera de participacions permanents**

S'hi inclouen les participacions destinades a servir de manera duradora a les activitats de l'Entitat i el seu Grup consolidat.

La cartera així considerada figura inclosa en els epígrafs «Participacions» i «Participacions en empreses del Grup».

(e) Deute de l'Estat, obligacions i altres valors de renda fixa

La cartera de valors de renda fixa s'ha valorat d'acord amb els criteris següents:

- **Cartera de negociació**

Es comptabilitza al preu d'adquisició sense deduir l'import del cupó corregut.

Mensualment s'actualitza al valor de mercat entès com la cotització d'aquell dia. La contrapartida d'aquesta actualització es registra en els comptes d'ingressos o de despeses de l'exercici.

- **Cartera d'inversió a venciment**

Es presenten al preu d'adquisició corregut i deduït, si escau, el cupó corregut i les bonificacions i les comissions obtingudes en el moment de la subscripció. Les diferències, positives o negatives, entre el preu d'adquisició i el valor de reemborsament es periodifiquen durant la vida residual del valor, amb abonament o càrrec a resultats. L'import resultant es denomina preu d'adquisició corregut.

- **Cartera d'inversió ordinària**

Es comptabilitza al preu d'adquisició corregit i deduït, si escau, el cupó corregut i les bonificacions i les comissions obtingudes en el moment de la subscripció, les quals es periodifiquen contra resultats durant la vida residual del valor.

En el cas de valors cotitzats, trimestralment es calcula per a cada classe de valor la diferència entre el preu d'adquisició corregit, definit anteriorment, amb el valor de la cotització, deduït, si escau, el cupó corregut, del darrer dia hàbil o de la mitjana dels darrers deu dies hàbils en mercats poc profunds o erràtics. Quan les diferències netes que sorgeixen d'aquestes comparacions són pèrdues, aquestes es duen en un compte actiu de periodificació amb abonament al fons de fluctuació de valors. El reconeixement en resultats es realitza d'acord amb la normativa en vigor.

En cas d'alienació, els beneficis o les pèrdues respecte del preu d'adquisició corregit es duen a resultats, i es doten, en el cas dels primers, d'una provisió, que cal integrar en el fons de fluctuació de valors, sempre que el compte actiu de periodificació tingui saldo.

Les minusvàlues corresponents als valors cedits a tercers amb compromís de recompra es registren únicament per la part proporcional del període que hi ha entre l'acabament de l'operació i la data de venciment del valor.

(f) Accions i participacions de capital

Els títols de renda variable es registren pel preu d'adquisició.

Es doten els oportuns fons de fluctuació de valors quan concorren alguna de les circumstàncies següents:

- El valor mitjà de cotització del darrer trimestre o del darrer dia hàbil és menor que el valor comptable per als títols que cotitzen en borsa.
- El valor teòric dels títols, corregit per les plusvàlues tàcites que hi ha en el moment de l'adquisició i que subsisteixen en el de valoració posterior, és inferior al valor comptable quan es tracta de títols que no cotitzen en borsa.

Les minusvàlues que procedeixen d'aplicar els criteris indicats en els paràgrafs anteriors es reconeixen com a pèrdues de l'exercici amb abonament al fons de fluctuació de valors, que es presenta com una disminució dels capítols «Accions i altres títols de renda variable», «Participacions» i «Participacions en empreses del Grup».

El diferencial entre el preu pagat en les adquisicions d'empreses del Grup i associades i el valor teòric comptable que correspon a dites participacions, corregit per l'import de les plusvàlues tàcites que hi ha en el moment de la compra i que subsisteixen en tancar l'exercici, pel que fa a la part que no sigui imputable a elements patrimonials concrets de l'empresa participada, s'amortitza linealment en un període de cinc anys en què s'estima que contribueix a obtenir ingressos, excepte la part que pugui ser absorbida per un increment del valor teòric, o anticipadament en el moment en què no hi ha seguretat raonable d'obtenir aquests ingressos.

Els valors rebuts per aportacions no dineràries en la constitució o l'ampliació de capital de societats es valoren pel valor comptable dels elements patrimonials aportats amb el límit màxim del valor atribuït per la societat receptora. Quan el valor comptabilitzat és inferior al valor net comptable dels elements cedits, es registra un resultat negatiu. Així mateix, en donar de baixa els elements patrimonials pel valor net comptable, es reconeixerà, si escau, l'excés o l'aplicació de la provisió existent individualment imputable.

(g) A la vista / a termini

En els balanços de situació adjunts, es classifiquen «A la vista» els debèits a clients i els saldos deutors o creditors amb entitats de crèdit que poden ser retirats en qualsevol moment o subjectes a un preavís d'un dia, i es classifica «A termini» en el cas contrari.

(h) Fons de comerç de consolidació

El capítol «Fons de comerç de consolidació» recull les diferències de consolidació, una vegada considerades les plusvàlues tàcites assignables als actius de la societat participada, pendents d'amortitzar que s'originen en l'adquisició d'accions de societats consolidades, i s'amortitzen linealment durant un període que oscil·la entre cinc i deu anys.

(i) Fons d'insolvències

Aquests fons es constitueixen a fi de cobrir les possibles pèrdues que puguin produir-se en la realització dels saldos mantinguts amb els prestataris inclosos en crèdits sobre clients de l'actiu del balanç, i en avals i caucions i altres passius contingents inclosos en comptes d'ordre. Els fons constituïts s'han determinat d'acord amb els estudis realitzats sobre cada un dels riscos contrets amb els prestataris més importants, i la resta d'acord amb els criteris establerts en la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, i les modificacions posteriors.

A més dels fons específics anteriorment constituïts, també s'hi inclou una provisió genèrica de l'1% de la inversió creditícia i altres riscos, que és del 0,5% per a préstecs amb garantia hipotecària sobre habitatges acabats i arrendaments financers sobre aquests béns que en ambdós casos compleixin determinades condicions establertes en la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya. El 31 de desembre de 2004 aquestes provisions genèriques ascendien a 38.016 i 8.326 milers d'euros, respectivament.

Així mateix, també s'hi inclou el fons per a la cobertura estadística d'insolvències, que es constitueix assignant cada trimestre, en el compte de pèrdues i guanys, la diferència positiva entre una quarta part de l'estimació estadística de les insolvències globals latents en les diferents carteres de riscos homogènies de la Caixa i les dotacions netes per a insolvències específiques realitzades en el trimestre, fins que aquest fons assoleixi una quantia equivalent al triple del risc creditici ponderat pels coeficients establerts en la Circular 9/1999, del Banc d'Espanya. Si aquesta diferència és negativa, el seu import s'abonarà al compte de pèrdues i guanys a càrrec del fons constituït per a aquest concepte si hi ha saldo disponible. La Caixa calcula l'estimació estadística d'insolvències esmentada utilitzant el mètode descrit en la Circular basat en l'aplicació de coeficients.

Els fons determinats d'aquesta manera es classifiquen minorant l'epígraf «Crèdits sobre clients» i «Obligacions i altres valors de renda fixa» de l'actiu o en el capítol «Altres provisions» de l'epígraf «Provisions per a riscos i càrregues» del passiu, segons la naturalesa de les operacions.

(j) Actius materials

L'immobilitzat material, llevat dels béns adjudicats com a pagament de deutes, es presenta valorat al seu cost d'adquisició, net de les amortitzacions acumulades i de les provisions específiques corresponents, regularitzat i actualitzat parcialment d'acord amb les diverses disposicions legals i com a conseqüència dels distints processos de fusió i d'escissió duits a terme en exercicis anteriors.

Les amortitzacions de l'immobilitzat material es practiquen linealment sobre els valors de cost o cost actualitzat, durant el període de vida útil estimat per a cada element o grup d'elements, d'acord amb els coeficients anuals següents:

	Percentatge
Immobles	1,5%-2%
Mobiliari	10%
Instal·lacions	8%-12%
Equips de processament de dades	15%-25%
Vehicles i maquinària	10%-16%

L'increment de valor resultant de les operacions d'actualització s'amortitza en els períodes impositius que queden fins a completar la vida útil dels elements patrimonials actualitzats.

Les amortitzacions corresponents a l'immobilitzat afecte a l'obra social es doten a càrrec del compte «Despeses de manteniment» de l'obra social.

Els béns adjudicats com a pagament de deutes es comptabilitzen generalment pel valor comptable dels béns aplicats o el valor de mercat dels actius si és inferior. Així mateix, l'Entitat dota les provisions corresponents per als immobles adjudicats com a pagament de deutes, d'acord amb l'antiguitat d'aquests segons els percentatges establerts en la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, i les modificacions posteriors.

Les provisions i els fons de sanejament específics que, si escau, cobreixen els actius adjudicats i que queden disponibles una vegada cobert, si escau, el deute per una valoració inferior dels actius adquirits es mantenen fins al 25% del principal dels crèdits o de la taxació, si aquesta és menor. La resta de la cobertura s'allibera si la taxació no permet tenir dubtes sobre la seva efectivitat. A més a més, l'Entitat registra una provisió per cobrir les minusvàlues d'immobles en règim de lloguer respecte del seu valor comptable, calculades d'acord amb les rendes percebudes.

Les despeses de manteniment i les reparacions de l'immobilitzat que no milloren la utilització ni prolonguen la vida útil dels actius respectius es carreguen al compte de pèrdues i guanys en el moment en què es produeixen.

(k) Despeses de manteniment de l'obra social

D'acord amb la normativa comptable vigent, les despeses de manteniment de l'obra social produïdes en cada exercici es presenten en el capítol «Altres provisions» del passiu, de manera que disminueix el fons de l'obra social. El primer dia de l'exercici següent es cancel·len a càrrec d'aquest fons.

(l) Fons de pensions

D'acord amb el Conveni col·lectiu vigent, la Caixa ha de complementar les percepcions de la Seguretat Social que corresponen als seus empleats en cas de jubilació, viduïtat, orfandat incapacitat permanent o gran invalidesa.

L'Acord laboral per instrumentar els compromisos pel que fa a pensions amb el seu personal actiu mitjançant un pla de pensions del sistema d'ocupació de prestació definida d'acord amb el Reial decret 1588/1999, de 15 d'octubre, que ha estat negociat des de l'exercici 2000, va ser subscrit el 28 de març de 2001 (vegeu la nota 19). Aquest pla de pensions es troba integrat en el «Fons de pensions d'empleats de "Sa Nostra"» que gestiona la societat del Grup "Sa Nostra" Compañía de Seguros de Vida, S.A. De conformitat amb el reglament d'aquest fons, en cas de no arribar a la rendibilitat necessària per fer front a les obligacions produïdes serà la Caixa la que haurà de fer-se càrrec del dèficit resultant.

La substitució del sistema de previsió anterior va suposar el reconeixement d'uns drets per serveis passats superiors als fons constituïts. La Caixa va registrar, amb efecte el 31 de desembre de 2000, una part molt significativa d'aquest dèficit. Una vegada finalitzat el procés d'externalització, en l'exercici del 2001, la Caixa va amortitzar el dèficit resultant en dècimes parts, d'acord amb el que es permet en la Circular 5/2000, del Banc d'Espanya. En l'exercici del 2002, "Sa Nostra" n'ha registrat una dècima part a càrrec de l'epígraf «Despeses extraordinàries».

Per al personal passiu i per al personal en situació de llicència retribuïda, l'Entitat té subscrites amb "Sa Nostra" Compañía de Seguros de Vida, S.A., unes quantes pòlisses d'assegurances que han estat adaptades al Reial decret 1588/1999 en el moment de formalitzar el pla de pensions (vegeu la nota 19).

Les primes necessàries per cobrir la totalitat dels compromisos quant a pensions per al personal passiu juntament amb el cost normal meritat pel personal actiu ha estat registrat en l'epígraf «Despeses de personal» del compte de pèrdues i guanys adjunt.

A més a més, per al personal en situació de llicència retribuïda, l'Entitat manté registrat un fons de pensions intern per a pensions i obligacions semblants (vegeu la nota 20) per l'import total actualitzat corresponent als pagaments futurs que s'han d'efectuar fins al moment de la jubilació, en concepte de sous, salaris i cotitzacions a la Seguretat Social.

(m) Futurs financers i opcions

Les operacions de futurs financers que comprenen, entre d'altres, les compravendes de divises i valors no vençuts, els futurs financers sobre valors i els tipus d'interès, el preu d'exercici de l'element subjacent compromès en opcions adquirides i venudes, les permutes financeres d'interès i els acords sobre tipus d'interès futurs, es registren en comptes d'ordre al valor de contractació, i es distingeix entre les operacions que són de cobertura i les que no ho són.

Per als criteris corresponents a les operacions a termini amb moneda estrangera, vegeu l'apartat b) d'aquesta nota.

Els beneficis o les pèrdues de les operacions de cobertura es registren simètricament als ingressos o als costos de l'element cobert.

Les operacions de futurs financers que no són de cobertura contractades en mercats organitzats es liquiden diàriament a la cotització de tancament del dia. Les diferències positives o negatives es registren íntegrament en el compte de pèrdues i guanys.

Es fa un tancament teòric de les operacions de futurs financers que no són de cobertura contractades en mercats no organitzats, i es doten a càrrec de resultats, si escau, les corresponents pèrdues potencials resultants.

Les operacions d'opcions es registren en el moment de contractar-les en els comptes d'ordre corresponents pel valor nominal de l'element subjacent compromès, es distingeix entre les que són de cobertura i les que no ho són, i es diferencien les compres de les venudes.

Els drets i les primes resultants de la compra i la venda o l'emissió d'opcions es reflecteixen pel valor de cost en el compte «Altres actius» i «Altres passius» del balanç de situació.

Els beneficis o les pèrdues de les operacions d'opcions de cobertura es registren simètricament en els ingressos o els costos de l'element cobert.

En operacions d'opcions que no són de cobertura contractades en mercats organitzats, els drets i les primes es valoren mensualment a preus de mercat. Les diferències positives o negatives respecte del preu de cost es reflecteixen en el compte de pèrdues i guanys.

Així mateix, es fa un tancament teòric dels drets i les primes de les operacions d'opcions que no són de cobertura contractades en mercats no organitzats. Per a les diferències negatives, la provisió corresponent es registra a càrrec de resultats.

(n) Indemnitzacions per acomiadament

Excepte en el cas de causa justificada, les entitats, d'acord amb la legislació vigent, tenen l'obligació d'indemnitzar els seus empleats quan cessen en els seus serveis. Davant l'absència de qualsevol necessitat previsible d'acabament anormal de l'ocupació i atès que no reben indemnitzacions aquells empleats que es jubilen o cessen voluntàriament en els seus serveis, els pagaments per indemnitzacions, quan s'escauen, es registren com a despesa en el moment en què es pren la decisió d'acomiadar.

No hi ha cap pla de reducció de personal que faci necessari registrar una provisió per aquest concepte.

(o) Impost sobre societats

La despesa per l'impost sobre societats de cada exercici es calcula d'acord amb el resultat econòmic abans d'imposts, augmentat o disminuït, segons correspongui, per les diferències permanents amb el resultat fiscal, entenent aquestes com les produïdes entre la base imposable i el resultat comptable abans d'imposts que no reverteixen en períodes subsegüents.

El benefici fiscal corresponent a les deduccions per doble imposició i bonificacions es considera com un import menor de l'impost sobre societats de cada exercici. Perquè aquestes deduccions siguin efectives, s'han de complir els requisits establerts en la normativa vigent.

L'efecte impositiu de les diferències temporals s'inclou, si escau, en les corresponents partides d'imposts anticipats o diferits del balanç de situació adjunt.

5. Deutes de l'Estat

El detall d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat adjunt és el següent:

	Milers d'euros
Lletres del Tresor	220.324
Altres deutes anotats	46.956
	267.280

El 31 de desembre de 2004, el desglossament del deute de l'Estat de l'Entitat, segons la seva categoria, és el següent:

	Milers d'euros
Inversió ordinària	249.441
Inversió a venciment	17.839
	267.280

Durant l'exercici del 2004 no s'han produït traspassos entre carteres.

L'import efectiu de deute de l'Estat que ha estat cedit a tercers en tancar l'exercici del 2004 ascendeix a 180.454 milers d'euros, i figura comptabilitzat en el passiu del balanç de situació consolidat adjunt en els capítols «Entitats de crèdit» i «Dèbits a clients».

El 31 de desembre de 2004, el valor de mercat de «Lletres del Tresor» i «Altres deutes anotats» ascendeix a 220.312 i 53.274 milers d'euros, respectivament.

El tipus d'interès mitjà anual de les lletres del Tresor durant l'exercici 2004 ha estat del 2,29%.

El compte «Altres deutes anotats» recull obligacions, bons i deute de l'Estat, i el tipus d'interès mitjà anual ha estat del 4,99% durant l'exercici del 2004.

Durant l'exercici del 2004 no s'han produït moviments ni han estat necessàries dotacions al fons de fluctuació de valors.

6. Entitats de Crèdit d'Actiu

El 31 de desembre de 2004, la composició d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat és la següent:

	Milers d'euros
A la vista	
Altres comptes	19.901
	19.901
Altres crèdits	
Comptes a termini	99.336
Altres comptes	1.865
	101.201
Menys: fons de provisió per a insolvències	-
	121.102

Els comptes a termini inclouen 11.306 milers d'euros en moneda estrangera.

El 31 de desembre de 2004, el desglossament de «Comptes a termini», segons el termini de durada residual, és el següent:

	Milers d'euros
Fins a 3 mesos	78.827
Entre 3 mesos i 1 any	-
Entre 1 any i 5 anys	-
Més de 5 anys	20.509
Total	99.336

7. Crèdits sobre clients

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat el 31 de desembre de 2004 és la següent:

	Milers d'euros
Crèdit a les administracions públiques espanyoles	78.805
Crèdit a altres sectors residents	
Crèdit comercial	230.863
Deutors amb garantia real	3.443.308
Altres deutors a termini	1.137.668
Deutors a la vista i diversos	144.163
Arrendaments financers	168.716
	5.203.523
Crèdit a no residents	
Actius dubtosos	162.743
D'altres	45.543
	5.411.809
Menys: fons d'insolvències	(113.123)
Menys: fons de risc-país	(71)
	5.298.615

Un detall de «Deutors amb garantia real» el 31 de desembre de 2004 és com segueix:

	Milers d'euros
Préstecs i crèdits amb:	
Garantia hipotecària	3.439.755
Altres garanties reals	3.553
	3.443.308

El 31 de desembre de 2004, el desglossament dels saldos bruts de «Crèdits sobre clients» segons el termini de durada residual és el següent:

	Milers d'euros
Termini	
A la vista	149.963
Fins a 3 mesos	326.440
Més de 3 mesos fins a 1 any	556.092
Més d'1 any fins a 5 anys	1.476.621
Més de 5 anys	2.809.107
	5.318.223

L'import total de les inversions creditícies de venciment no determinat i sense classificar ascendeix a 93.586 milers d'euros.

El detall de «Crèdit a no residents» per àrees geogràfiques, el 31 de desembre de 2004, és el següent:

Àrea	Milers d'euros
Unió Europea (excepte Espanya)	127.267
Estats Units d'Amèrica	1.163
Resta de l'OCDE	16.164
Amèrica Llatina	12.894
D'altres	5.255
	<u>162.743</u>

En aquest epígraf del balanç de situació consolidat s'inclouen diversos crèdits en moneda estrangera per un contravalor de 35.419 milers d'euros el 31 de desembre de 2004.

Un resum dels moviments del fons d'insolvències que hi ha hagut durant l'exercici és el següent:

	Milers d'euros			
	Cobertura específica	Cobertura genèrica	Cobertura estadística	Total
Saldos a l'1 de gener del 2004	17.780	38.157	37.501	93.438
Dotacions netes a càrrec de resultats de l'exercici	15.966	6.653	15.517	38.136
Recuperacions d'actius provisionats	(8.955)	(1.534)	-	(10.489)
Utilitzacions del fons	(6.405)	(3)	-	(6.408)
Traspassos	(936)	-	-	(936)
Altres moviments	(618)	-	-	(618)
Saldos el 31 de desembre de 2004	<u>16.832</u>	<u>43.273</u>	<u>53.018</u>	<u>113.123</u>

Les amortitzacions netes d'insolvències realitzades el 2004 varen ascendir a 289 milers d'euros.

A l'empara de la Llei 19/1992, de 7 de juliol, la Caixa ha titulitzat, durant l'exercici del 2004, drets de crèdit per un import de 150.000 milers d'euros, que varen ser cedit a Cédulas TDA, Fondo de Titulización de Activos. La Caixa no té cap responsabilitat en l'impagament futur dels préstecs afectes a aquesta titulització.

El moviment del fons de risc-país durant l'exercici del 2004 ha estat el següent:

	Milers d'euros
Saldo en iniciar l'exercici	94
Més:	
Dotacions netes a càrrec dels resultats de l'exercici	965
Menys:	
Fons disponibles	(40)
Utilització de fons	(954)
D'altres	6
Saldo en tancar l'exercici	<u>71</u>

El detall de l'epígraf «Amortització i provisions per a insolvències (net)» del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt és el següent:

	Milers d'euros
Dotacions netes de fons d'insolvències a càrrec de resultats de l'exercici	
D'entitats de crèdit	(2.591)
De crèdits sobre clients	27.647
D'obligacions i altres valors de renda fixa (nota 8)	(30)
De passius contingents (nota 20)	880
Dotacions netes del fons de risc-país a càrrec de resultats de l'exercici	925
Amortització d'insolvències	289
Actius en suspens recuperats	(5.744)
Total	21.376

8. Obligacions i Altres Valors de Renda Fixa

El detall i el moviment d'aquest epígraf del balanç de situació de l'exercici del 2004 és el següent:

	Milers d'euros					
	Saldos el 31.12.03	Altes	Baixes	Actualització de valors	Traspassos (nota 9)	Saldos el 31.12.04
D'emissió pública						
Administracions territorials	5.013	–	–	3	–	5.016
	5.013	–	–	3	–	5.016
Altres emissors						
D'entitats oficials de crèdit	3.441	–	–	–	–	3.441
D'altres entitats de crèdit residents	1.485	–	–	4	–	1.489
D'entitats de crèdit no residents	2.583	8.472	(8.471)	(190)	–	2.394
D'altres sectors residents	5.089	6.158	(8.119)	14	–	3.142
De no residents	73.709	104.892	(117.257)	(446)	(5.533)	55.365
	86.307	119.522	(133.847)	(618)	(5.533)	65.831
Menys: provisions	(1.981)	(173)	203	–	–	(1.951)
	84.326					63.880
	89.339					68.896

El 31 de desembre de 2004, l'import dels valors que vencen a curt termini ascendeix a 25.496 milers d'euros.

La partida «Altres emissors, d'altres sectors residents» inclou bons de titulització de TDA 7, Fondos de Titulización Hipotecaria, per 2.198 milers d'euros, que corresponen a l'emissió realitzada per l'Entitat en l'exercici del 1999.

El 31 de desembre de 2004, tota la cartera d'obligacions i altres valors de renda fixa correspon a inversió ordinària.

El desglossament de l'epígraf «Obligacions i altres valors de renda fixa», segons la seva admissió a cotització, és el següent:

	Milers d'euros
Cotitzats	62.542
No cotitzats	3.289
	65.831

El valor de mercat de la cartera d'inversió ordinària cotitzada ascendeix, el 31 de desembre de 2004, a 65.805 milers d'euros.

El 31 de desembre de 2004, el desglossament de les provisions constituïdes és el següent:

	Milers d'euros
Provisió genèrica	563
Provisió estadística	1.388
	1.951

El moviment de les provisions durant l'exercici del 2004 és el següent:

	Milers d'euros		
	Cobertura genèrica	Cobertura estadística	Total
Salos l'1 de gener de 2004	758	1.223	1.981
Dotacions netes a càrrec de resultats de l'exercici	8	165	173
Fons dotats en exercicis anteriors que han quedat disponibles	(203)	-	(203)
Salos el 31 de desembre de 2004	563	1.388	1.951

9. Accions i Altres Títols de Renda Variable

El detall i el moviment d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat per a l'exercici 2004 és el següent:

Milers d'euros						
	Saldos el 31.12.03	Altes	Baixes	Diferències de canvi	Traspassos	Saldos el 31.12.04
					(notes 8 i 10)	
D'entitats de crèdit	1.122	15.189	(15.190)	-	-	1.121
D'altres sectors no residents	65.957	52.925	(41.783)	-	(4.052)	73.047
De no residents	70.596	53.360	(53.572)	(228)	5.533	75.689
	137.675	121.474	(110.545)	(228)	1.481	149.857
Menys: fons de fluctuació de valors	(15.649)	(1.959)	4.320	44	920	(12.324)
	122.026					137.533

El desglossament de les accions i altres títols de renda variable, segons la seva admissió a cotització, és el següent:

Milers d'euros	
Cotitzats	119.597
No cotitzats	30.260
	149.857

Durant l'exercici del 2004 la Caixa ha realitzat traspassos entre els epígrafs del balanç «Participacions» i «Accions i altres títols de renda variable» d'aquelles inversions en les quals la Caixa o el seu Grup exerceix una influència notable en la seva gestió. Així mateix, durant l'exercici del 2004 la Caixa ha realitzat traspassos entre els epígrafs del balanç «Obligacions i altres valors de renda fixa» i «Accions i altres títols de renda variable» de certes inversions que consisteixen en participacions preferents, seguint les indicacions del Banc d'Espanya per considerar-les títols de renda variable.

Un resum del moviment del fons de fluctuació de valors d'aquest epígraf durant l'exercici del 2004 és el següent:

Milers d'euros	
Saldos en iniciar l'exercici	15.649
Dotacions netes a càrrec de resultats	1.959
Fons dotats en exercicis anteriors que han quedat disponibles	(4.320)
Diferències de canvi	(44)
Traspassos	(920)
Saldos en tancar l'exercici	12.324

10. Participacions

El moviment d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat durant l'exercici del 2004 és el següent:

	Milers d'euros
Saldo en iniciar l'exercici	98.577
Altes	13.233
Baixes	(6.524)
Efecte de la posada en equivalència	419
Traspassos (nota 9)	4.052
Saldo en tancar l'exercici	109.757

Un resum del moviment del fons de fluctuació de valors d'aquest epígraf durant l'exercici del 2004 és el següent:

	Milers d'euros
Saldo en iniciar l'exercici	309
Dotacions netes a càrrec de resultats	-
Fons dotats en exercicis anteriors que han quedat disponibles	(309)
Efecte de la posada en equivalència	920
Traspassos (nota 9)	(920)
Saldo en tancar l'exercici	-

El desglossament de les participacions de la Caixa segons la seva admissió a cotització és el següent:

	Milers d'euros
Cotitzats	33.151
No cotitzats	76.606
	109.757

En l'annex I es presenta un detall de les empreses amb les participacions de la Caixa, i s'hi especifica l'activitat, el domicili i els percentatges de participació.

Els valors comptables posats en equivalència de les participacions en societats associades del Grup i no consolidats el 31 de desembre de 2004 són els següents:

	Milers d'euros
Posades en equivalència	
Servicios Insulares de Cobro, S.A.	35
Islalink	2.786
Inversora de Hoteles Vacacionales	6.748
Cooperación Tecnológica de Cajas de Ahorro, S.L.	186
Despliegue de Tecnología de Gestión, S.L.	96
Eido do Mar, VI, A.I.E.	1.426
Naviera Toralla, A.I.E.	1.467
Naviera Daphne, A.I.E.	3.816
Fibanc Energías Renovables, S.A.	3.074
Servicios de Administración e Informática Balear, S.A.	317
EBN Probanca, S.A.	8.448
	28.399
No consolidats	
Sun Island, S.A.	1.508
TAC Servicios Palma, S.A.	4.767
Protuba, S.A.	2.829
Hoteles y Clubs de Vacaciones, S.A.	20.533
Consortio Inmobiliario Mare Nostrum	502
Towsur Andalucía, S.L.	2
L'Illot Cía. de Management, S.L.	67
Parc d'Oci Cas Capiscol, S.L.	2.299
Aramfor XXI, S.L.	20
Buriram, S.L.	218
Indegesu, S.L.	1.205
Espacio La Moraleja, S.L.	477
Parc d'Oci Menorca, S.L.	750
Mac Insular Segunda, S.L.	6.121
Uralita, S.A.	2.314
Obrascón Huarte Lain, S.A.	3.209
Sol Meliá, S.A.	4.947
Tubacex, S.A.	1.406
Corporación Mapfre, C.I.R., S.A.	12.836
Tavex Algodonera, S.A.	1.287
Transportes Azkar, S.A.	1.956
Agrupación Internacional de Centros Deportivos, S.L.	118
Papeles y Cartones de Europa, S.A.	2.195
Docontime, S.L.	318
Ant Inmobiliario, S.L.	592
Nefisa, S.L.	491
Barinsa, S.L.	720
Naviera Cíes, A.I.E.	304
Naviera Sisargas, A.I.E.	513
Naviera Fisterra, A.I.E.	308
Naviera Coroa, A.I.E.	511
Naviera Coruxo, A.I.E.	891
Naviera Carnota, A.I.E.	476
Naviera Silheiro, A.I.E.	534
Naviera Muros, A.I.E.	1.164
Naviera Santa Tecla, A.I.E.	446
Naviera Barallobre, A.I.E.	536
Inromi, S.L.	1.988
	81.358
	109.757

En l'annex I hi ha un detall de les empreses amb participació de la Caixa així com el detall de saldos i transaccions amb dites empreses.

En l'exercici del 2004, s'ha produït una ampliació de capital de la societat Zoco Inversiones, S.L. en la qual la Caixa ha subscrit i desemborsat 3.500 milers d'euros per mitjà d'aportacions dineràries, segons la participació mantinguda. Així mateix, durant l'exercici del 2004 s'ha produït l'ampliació de capital de la societat Naviera Dafne, A.I.E., per un import de 4.070 milers d'euros, de la qual la Caixa ha subscrit i desemborsat per mitjà d'aportacions dineràries segons la participació mantinguda.

A més, durant l'exercici del 2004, la Caixa ha constituït, juntament amb altres entitats, diverses agrupacions d'interès econòmic, l'activitat de les quals és, per a totes elles, adquirir vaixells i arrendar-los a un tercer. Les agrupacions d'interès econòmic constituïdes han estat Naviera Santa Tecla, A.I.E., Naviera Carnota, A.I.E., Naviera Fisterra, A.I.E., Naviera Cies, A.I.E., Naviera Silleiro, A.I.E., Naviera Sisargas, A.I.E., Naviera Coroa, A.I.E., Naviera Muros, A.I.E., Naviera Coruxo, A.I.E. i Naviera Barallobre, A.I.E.

11. Participacions en Empreses del Grup

El detall i el moviment d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat de l'exercici del 2004 és el següent:

Milers d'euros					
	Saldos el 31.12.03	Altes	Baixes	Efecte de la posada en equivalència	Saldos el 31.12.04
Altres participacions	63.399	-	-	7.092	70.491

Un resum del moviment del fons de fluctuació de valors d'aquest epígraf durant l'exercici del 2004 és el següent:

Milers d'euros	
Saldos en iniciar l'exercici	719
Dotacions netes a càrrec de resultats	-
Fons dotats en exercicis anteriors que han quedat disponibles	-
Efecte de la posada en equivalència	(719)
Saldos en tancar l'exercici	-

En l'exercici del 2004 s'han produït diverses ampliacions de capital de la societat Invernosta, S.L., per un import total de 15.453 milers d'euros, íntegrament subscrits i desemborsats per "Sa Nostra" per mitjà d'aportacions dineràries.

Segons es detalla en la nota 2, la Caixa té l'obligació legal de formular comptes anuals consolidats, que es presenten independentment d'aquests comptes individuals. En l'annex I hi ha un detall de les participacions del Grup, així com el detall de saldos i transaccions amb aquestes empreses.

El 31 de desembre de 2004, els valors comptables posats en equivalència de les participacions del Grup són els següents:

Milers d'euros	
SM2 Baleares, S.A.	570
Serbrok, Correduría de Seguros, S.A.	5.357
Reciclado de Brik de Baleares, S.A.	-
"Sa Nostra" Compañía de Seguros de Vida, S.A.	45.457
Bit Travel, S.A.	-
Ayco Grupo Inmobiliario	14.465
"Sa Nostra" de Renting, S.A.	4.642
	<u>70.491</u>

En l'annex I es detallen les participacions en empreses del Grup, i s'hi especifica l'activitat, el domicili i els percentatges de participació.

12. Fons de Comerç de Consolidació

Aquest és un resum dels moviments registrats en el fons de comerç de consolidació durant l'exercici del 2004:

	Milers d'euros		
	Cost	Amortització acumulada	Valor net
Saldos l'1 de gener de 2004	12.791	(3.563)	9.228
Adquisicions netes	<u>2.124</u>	<u>(1.532)</u>	<u>592</u>
Saldos el 31 de desembre de 2004	<u>14.915</u>	<u>(5.095)</u>	<u>9.820</u>

Els beneficis que s'estima que generaran els fons de comerç en el període que els queda d'amortització són superiors al seu valor net comptable.

A continuació, hi ha el detall per societats dels saldos nets existents en aquest epígraf el 31 de desembre de 2004:

Milers d'euros	
EBN Probanca, S.A.	1.111
Tubacex, S.A.	50
TAC Servicios Palma, S.A.	2.532
Corporación Mapfre, C.I.R., S.A.	1.617
Transportes Azkar, S.A.	1.066
Uralita, S.A.	41
Islalink, S.A.	865
Obrascón Huarte Lain, S.A.	242
Sol Meliá, S.A.	2.069
Mac Insular Segunda, S.L.	227
	<u>9.820</u>

13. Actius Materials

El detall del moviment de l'immobilitzat durant l'exercici del 2004 s'inclou en l'annex II, el qual forma part integrant d'aquesta nota dels comptes anuals.

El 31 de desembre de 2004, l'epígraf «Altres immobles» de l'immobilitzat no afecte a Obra Social inclou 3.589 milers d'euros, que corresponen al valor net comptable d'immobles procedents de regularització de crèdits, i 899 milers d'euros, que corresponen al valor net comptable d'actius immobilitzats per a alienació. No es preveu que l'Entitat tingui pèrdues significatives en realitzar la venda d'aquests actius immobilitzats.

El 31 de desembre de 2004, els elements totalment amortitzats de l'immobilitzat de la Caixa ascendeixen a 26.781 milers d'euros. Sota el concepte «Fons específics», el 31 de desembre de 2004 s'inclouen 8.871 milers d'euros corresponents al fons per a immobles adjudicats com a pagament de crèdits.

Els beneficis i les pèrdues per la venda d'actius materials en l'exercici del 2004 han ascendit a 3.135 i 139 milers d'euros respectivament i es presenten en els capítols de «Beneficis extraordinaris» i «Menyscaptes extraordinaris» del compte de pèrdues i guanys consolidats adjunts (vegeu les notes 27 i 28).

L'Entitat va actualitzar els valors del seu immobilitzat material a l'empara de diverses disposicions legals, entre d'altres, el Reial decret llei 7/1996, de 7 de juny. L'import net d'aquesta actualització que es manté en el balanç, així com el seu moviment durant l'exercici del 2004, és el següent:

Milers d'euros					
	Saldos el 31.12.03	Traspassos	Baixes	Amortització	Saldos el 31.12.04
Terrenys i edificis d'ús propi	9.521	(10)	(31)	(236)	9.244
Altres participacions	1.016	10	(4)	(34)	988
	<u>10.537</u>	<u>-</u>	<u>(35)</u>	<u>(270)</u>	<u>10.232</u>

14. Altres Actius

El 31 de desembre de 2004, la composició d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat és com segueix:

Milers d'euros	
Hisenda Pública deutora:	
Per IVA	3.360
Per devolució d'imposts	96
Operacions en camí	4.240
Impost sobre beneficis anticipat (nota 31)	44.916
Xecs a càrrec d'entitats de crèdit	20.641
Diferències en el fons de pensions (nota 19)	4.514
Altres conceptes	25.736
	<u>103.503</u>

15. Entitats de Crèdit de Passiu

El 31 de desembre de 2004, la composició d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat és la següent:

	Milers d'euros
A la vista	
Altres comptes	13.057
A termini o amb preavís	
Comptes a termini	568.315
	581.372

En aquest epígraf del balanç de situació consolidat s'inclou el saldo de moneda estrangera per un contravalor de 42.795 milers d'euros el 31 de desembre de 2004.

El 31 de desembre de 2004, el desglossament dels debits a termini, segons el termini de durada residual, és el següent, expressat en milers d'euros:

	Comptes a termini
Fins a 3 mesos	55.465
Més de 3 mesos fins a 1 any	268.003
Més d'1 any fins a 5 anys	244.847
Més de 5 anys	-
	568.315

16. Dèbits a Clients

El 31 de desembre de 2004, la composició d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat és la següent:

	Milers d'euros
Dipòsits d'estalvi	
A la vista	
Creditors, administracions públiques espanyoles	67.958
Creditors, altres sectors residents	
Comptes corrents	842.439
Comptes d'estalvi	1.121.237
Creditors, no residents	70.379
	2.102.013
A termini	
Creditors, administracions públiques espanyoles	765
Creditors, altres sectors residents	2.461.811
Creditors, no residents	66.859
	2.529.435
	4.631.448
Altres debits	
A termini	
Creditors, administracions públiques espanyoles	595
Creditors, altres sectors residents	171.599
	172.194
	4.803.642

Sota aquest epígraf del balanç situació consolidat s'inclouen diversos saldos en moneda estrangera per un contravalor de 13.520 milers d'euros el 31 de desembre de 2004.

El 31 de desembre de 2004, el desglossament de «Dipòsits d'estalvi a termini» i «Altres dèbits a termini» segons el termini de venciment residual és el següent:

Termini	Milers d'euros	
	Dipòsits d'estalvi	Altres dèbits
Fins a 3 mesos	823.022	124.476
Més de 3 mesos fins a 1 any	893.776	42.044
Més d'1 any fins a 5 anys	81.403	5.674
Mes de 5 anys	731.234	-
	2.529.435	172.194

En l'exercici del 2001 la Caixa va emetre cèdules hipotecàries nominatives per 150.234 milers d'euros, a un tipus de interès d'un 5,25% i amb un venciment a 10 anys. En l'exercici del 2002 la Caixa va emetre noves cèdules hipotecàries per un import de 235.000 milers d'euros, a un tipus d'interès de 5,25% i amb un venciment a 10 anys. Ambdues emissions figuren registrades en la partida «Dipòsits d'estalvi a termini, altres sectors residents».

En l'exercici del 2002 la Caixa va emetre cèdules hipotecàries nominatives amb un venciment a 12 anys, que meriten un interès de l'EURIBOR a 1 any més dotze punts bàsics i que figuren registrades en la partida «Dipòsits Estalvi a termini, altres sectors residents» per un import de 46.000 milers d'euros.

A més a més, en l'exercici del 2004 la Caixa ha emès 3 cèdules hipotecàries nominatives amb les característiques següents:

- Cèdula hipotecària singular per un import de 109.756 milers d'euros, amb un venciment a 10 anys i que merita un tipus d'interès d'un 4%.
- Cèdula hipotecària singular per un import de 40.244 milers d'euros, amb un venciment a 15 anys i que merita un tipus d'interès d'un 4,25%.
- Cèdula hipotecària singular per un import de 150.000 milers d'euros, amb un venciment a 5 anys i que merita un tipus d'interès d'un 3,62%.

Totes aquestes emissions figuren registrades en la partida «Dipòsits d'estalvi a termini, altres sectors residents».

17. Dèbits Representats per Valors Negociables

El 31 de desembre de 2004, el detall d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat és el següent:

	Milers d'euros
Bons i obligacions	250.000
Pagarés i altres valors	56.900
	306.900

En l'exercici del 2003 la Caixa va establir el Primer Programa d'Emissió de Pagarés de "Sa Nostra", Caixa de Balears, amb un saldo viu màxim en cada moment de 300.000 milers d'euros i a un termini de venciment comprès entre 7 i 548 dies (18 mesos).

El saldo, el 31 de desembre de 2004, correspon a l'import nominal viu dels pagarés emesos que reporten interessos anuals a tipus compresos entre el 2,015% i el 2,58% i amb uns venciments que se situen entre el 12 de gener del 2005 i el 19 de gener del 2006. Els pagarés es negocien en el mercat secundari de l'AIAF.

En l'exercici del 2000, l'Entitat va emetre 100 milions d'euros en el programa Cajas Españolas de Ahorro Multi-Caja Euro Medium Term Note, conjuntament amb altres caixes, a través de "Sa Nostra" International Limited, companyia filial de "Sa Nostra", que va ampliar fins als 250 milions d'euros el 2002.

18. Altres Passius

Aquest epígraf del balanç de situació consolidat de la Caixa, el 31 de desembre de 2004, presenta la composició següent:

	Milers d'euros
Opcions emeses	55
Obligacions per pagar	32.629
Operacions en camí	1.669
Impost sobre beneficis diferit (nota 31)	737
Fons de l'obra social aplicat a altres immobles	6.519
Fons de l'obra social aplicat a mobiliari, instal·lacions i d'altres	2.315
Romanent del fons de l'obra social	389
Altres passius del fons de l'obra social	6.498
Administracions públiques creditors	21.739
Altres conceptes	28.791
	101.341
Menys: despeses de manteniment de l'obra social	(6.498)
	94.843

La normativa que regula l'obra social de les caixes d'estalvis indica que aquestes han de destinar al finançament d'obres socials pròpies, o en col·laboració, la totalitat dels excedents que, de conformitat amb les normes vigents, no hagin d'integrar les seves reserves. La part que finança els immobles afectes forma part dels recursos propis de la Caixa i ascendeix a 8.834 milers d'euros.

Un detall del moviment de «Fons de l'obra social aplicat a altres immobles», «Fons de l'obra social aplicat a mobiliari, instal·lacions i d'altres» i del «Romanent del fons de l'obra social» de l'exercici del 2004 és el següent:

- Fons de l'obra social aplicat a altres immobles:

	Milers d'euros
Saldos en iniciar l'exercici	6.619
Traspàs per inversions, net d'amortitzacions	(100)
Saldos en tancar l'exercici	6.519

- Fons de l'obra social aplicat a mobiliari, instal·lacions i d'altres:

	Milers d'euros
Saldos en iniciar l'exercici	2.490
Traspàs per inversions, net d'amortitzacions	(175)
Saldos en tancar l'exercici	2.315

- Romanent del fons de l'obra social:

	Milers d'euros
Saldos en iniciar l'exercici	155
Despeses de manteniment de l'exercici anterior	(6.497)
Traspàs per inversions, net d'amortitzacions	275
Distribució dels resultats de l'exercici anterior	6.456
Saldos en tancar l'exercici	389

19. Fons de Pensionistes

En virtut de l'Acord firmat el 28 de març de 2001, amb efectes a partir del 31 de desembre de 2000, es varen modificar els compromisos i els riscos per pensions assumits amb el personal actiu i es va acordar exterioritzar-los per mitjà d'un pla de pensions i diverses pòlisses d'assegurances subscrites amb "Sa Nostra", Compañía de Seguros de Vida, S.A. (vegeu la nota 4 (1)). Els serveis passats del personal en actiu reconeguts com a conseqüència de l'Acord esmentat es varen estimar, el 31 de desembre de 2000, en 86.060 milers d'euros, segons l'estudi fet per actuàries independents, calculat a partir del mètode de capitalització individual, utilitzant les taules de mortalitat GR-95 i un tipus d'actualització del 4% anual. Seguint allò que permet la Circular 5/2000 del Banc d'Espanya, el dèficit resultant després de la dotació extraordinària de l'exercici del 2000 es carrega en el compte de resultats de l'any en curs en dècimes parts, la qual cosa ha suposat en l'exercici del 2004 un càrrec a l'epígraf de «Menyscaptes extraordinaris» de 752 milers d'euros (vegeu la nota 28).

A més, en l'exercici del 2004, s'ha registrat, a càrrec de despeses del personal, l'import meritat durant l'any de 5.888 milers d'euros (vegeu la nota 26). El 31 de desembre de 2004, l'import meritat pendent de reconèixer com a resultat ascendeix a 4.514 milers d'euros i figura registrat en l'epígraf «Altres actius» del balanç de situació consolidat (vegeu la nota 14).

La Llei 30/1995, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, modificada per la Llei 44/2002, de mesures de reforma del sector financer, estableix que els drets per serveis passats s'integraran totalment en els plans de pensions quan els compromisos per pensions assumits per les empreses amb els seus empleats derivin en un conveni col·lectiu.

D'acord amb la Llei esmentada, el 15 d'octubre de 2003 es va modificar el Pla de reequilibri del pla de pensions i es va efectuar una aportació extraordinària al pla de pensions per un import de 5.537 milers d'euros mitjançant el rescat parcial de la pòlissa d'excessos contractada amb "Sa Nostra", Compañía de Seguros de Vida. Per tal de restablir l'equilibri econòmic de la pòlissa, la Caixa va satisfer una prima addicional de 455 milers d'euros.

Respecte del personal passiu i del personal en situació de llicència retribuïda, l'Entitat té subscrites amb "Sa Nostra", Compañía de Seguros, S.A., diverses pòlisses d'assegurances que cobreixen els compromisos per pensions el 31 de desembre de 2004. Aquests compromisos ascendeixen a 45.437 milers d'euros, calculats a partir d'un estudi actuarial utilitzant taules GR-95 i un tipus d'actualització del 4% anual.

20. Provisions per a Riscos i Càrregues

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat el 31 de desembre de 2004 és la següent:

	Milers d'euros
Fons de pensions intern	9.363
Altres provisions i fons específics:	
Fons per a riscos de firma	5.333
Fons per a contingències diverses	1.936
	7.269
	16.632

En el Pacte d'empresa firmat durant l'exercici 2003, l'Entitat va establir durant l'exercici una política de prejubilacions per a aquells treballadors majors de 60 anys. En el marc jurídic d'aquesta política, la Seguretat Social pagarà una part del sou base i l'Entitat complementarà aquests pagaments fins a aconseguir el 100% del sou base, així com els complements salarials i les futures aportacions als plans de pensions en virtut dels acords que la Caixa manté amb els seus treballadors.

El fons de pensions intern correspon a l'import total actualitzat dels pagaments futurs que s'han d'efectuar al personal adscrit en l'exercici del 2004 a la situació de llicència retribuïda fins al moment de la seva jubilació, en concepte de sous, salaris i cotitzacions a la Seguretat Social. La despesa pels empleats adscrits en l'exercici del 2004 ha ascendit a 2.850 milers d'euros i ha estat registrada en l'epígraf de despeses extraordinàries (vegeu la nota 28).

El moviment del fons de pensions intern durant l'exercici del 2004 és el següent:

	Milers d'euros
Saldo en iniciar l'exercici	8.946
Dotació al fons (nota 28)	2.850
Remuneració del fons	362
Pagaments efectuats	(2.214)
Disponibilitats (nota 27)	(581)
Saldo en tancar l'exercici	9.363

El 31 de desembre de 2004, el desglossament del fons d'insolvències constituït per passius contingents és el següent:

	Milers d'euros
Provisió específica	139
Provisió genèrica	2.425
Provisió estadística	2.769
	5.333

El moviment del fons d'insolvències constituït per a passius contingents durant l'exercici és el següent:

	Milers d'euros			
	Cobertura específica	Cobertura genèrica	Cobertura estadística	Total
Saldo l'1 de gener de 2004	166	2.179	2.115	4.460
Dotacions netes a càrrec de resultats de l'exercici	2	321	654	977
Fons dotats en exercicis anteriors que han quedat disponibles	(23)	(75)	-	(98)
Utilitzacions	(6)			(6)
Saldo el 31 de desembre de 2004	<u>139</u>	<u>2.425</u>	<u>2.769</u>	<u>5.333</u>

El fons per a contingències diverses correspon a les provisions constituïdes, bàsicament, per cobrir riscos relacionats amb l'activitat de l'Entitat.

21. Fons per a Riscos Bancaris Generals

El 31 de desembre de 2004, el saldo del capítol «Fons de riscos bancaris generals» ascendeix a 1.505 milers d'euros. Durant l'exercici del 2004 la Caixa ha disposat de 3.000 milers d'euros d'aquest fons, amb l'autorització prèvia del Banc d'Espanya del 21 de desembre de 2004.

22. Passius Subordinats

El saldo d'aquest epígraf del balanç de situació consolidat correspon a obligacions subordinades emeses per la Caixa el mes de novembre de 1999 per un import de 60 milions d'euros amb un nominal de 1.000 euros cada una. El tipus d'interès nominal de l'emissió és l'EURIBOR a 3 mesos més el 0,1% anual. El venciment de l'emprèstit serà el 15 de gener de 2010; no obstant això, a partir del cinquè any la Caixa tindrà la possibilitat de realitzar amortitzacions anticipades. El mes de desembre de 2004, la Caixa ha rebut l'autorització necessària del Banc d'Espanya per amortitzar anticipadament aquestes obligacions. La data prevista per a l'amortització és el 17 de març de 2005.

A més, amb data 23 de desembre de 2004 la Caixa va emetre obligacions subordinades per un import de 60 milions d'euros amb un nominal de 100.000 euros cada una. El tipus d'interès nominal de l'emissió és l'EURIBOR a tres mesos més un diferencial que pot oscil·lar entre 40 i 75 punts bàsics. El venciment d'aquest emprèstit és el 30 de desembre de 2014, sense que hi hagi possibilitat d'amortització anticipada.

Aquesta emissió va rebre la qualificació necessària del Banc d'Espanya perquè pugui computar, amb les limitacions previstes per la Circular 5/1993 del Banc d'Espanya, com a recursos propis de segona categoria del Grup consolidat (vegeu la nota 24).

23. Interessos Minoritaris

El saldo d'aquesta partida inclou l'emissió de participacions preferents realitzades en l'exercici del 2002 per "Sa Nostra" Preference Limited. L'emissió es va fer amb data 26 de juny del 2003 per un import nominal de 100 milions d'euros i té el caràcter de perpètua. El dividend és variable, referenciat a l'EURIBOR a 3 mesos, més un diferencial de 25 punts bàsics i revisió anual cada 26 de febrer. El tipus d'interès nominal fins a la pròxima revisió és del 2,84%.

"Sa Nostra" Preference Limited és una entitat filial al 100% de "Sa Nostra" i té la garantia irrevocable i solidària d'aquesta.

La resta correspon al patrimoni net de l'entitat filial Emsercom, S.L., compresa en la consolidació corresponent a accionistes o socis externs al Grup consolidat.

24. Reserves

A continuació, es desglossa el detall i el moviment de les reserves durant l'exercici del 2004:

	Milers d'euros		
	Reserves generals	Actualització Llei 7/1996	Total
Saldo el 31 de desembre de 2003	256.822	16.644	273.466
Aplicació de l'excedent del 2003	24.279	–	24.279
Ajust de consolidació	6.760	–	6.760
Saldo el 31 de desembre de 2004	<u>287.861</u>	<u>16.644</u>	<u>304.505</u>

Quant als ajusts en el procés de consolidació, s'inclouen tots els que segons la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya són atribuïbles a la societat dominant, considerant bàsicament els dividendes complementaris de l'exercici anterior cobrats per "Sa Nostra" en aquest exercici, les amortitzacions dels fons de comerç de societats del Grup i els fons de fluctuació de valors dotats en exercicis anteriors.

Segons determina la Circular 5/1993, de 26 de març, del Banc d'Espanya, els grups consolidables d'entitats de crèdit han de mantenir en tot moment un volum suficient de recursos propis per cobrir la suma de les exigències per risc de crèdit, d'acord amb els actius, els compromisos i altres comptes d'ordre que presentin aquest risc; per risc de canvi, d'acord amb la posició global neta en divises, i per risc de mercat de la cartera de negociació, així com per cobrir els riscos derivats de ser un grup mixt compost. Els recursos propis són suficients sempre que es mantingui un coeficient de solvència no inferior al 8%, i aquest coeficient de solvència es defineix com el quocient entre els recursos propis del Grup i els riscos abans indicats, ponderats de la manera que estableix la Circular esmentada.

Aquesta Circular constitueix el desenvolupament, en l'àmbit de les entitats de crèdit, de la legislació sobre recursos propis i supervisió en base consolidada de les entitats financeres a partir de la Llei 13/1992, d'11 de juny; del Reial Decret 1343/1992, de 6 de novembre, i de l'Ordre ministerial de 30 de desembre de 1992.

Així mateix s'estableix el còmput del deute subordinat com a recurs de segona categoria (vegeu la nota 22) per la part que no excedeixi del 50% dels recursos propis bàsics i sempre que la totalitat dels recursos propis de segona categoria no excedeixi el 100% dels recursos propis bàsics en la part que aquest excés no s'hagi eliminat per la primera limitació. El 31 de desembre de 2004, el Grup "Sa Nostra" compleix aquest requisit legal.

D'acord amb el que permet la legislació mercantil, l'Entitat va actualitzar el 31 de desembre de 1996 el valor del seu immobilitzat (vegeu la nota 13). Durant l'exercici del 2000 l'Administració tributària va comprovar i va acceptar el saldo d'aquest compte, que pot ser destinat, lliure d'imposts, a:

- Compensació de resultats negatius de l'exercici o d'exercicis anteriors.
- Ampliació de capital.
- Reserves de lliure disposició, a partir del 31 de desembre de 2006.

En qualsevol cas, el saldo del compte únicament serà distribuïble, directament o indirectament, en la mesura que la plusvàlua hagi estat realitzada, la qual cosa es considera que es produirà quan els elements actualitzats hagin estat comptablement amortitzats, en la part corresponent a aquesta amortització, transmesos o donats de baixa en els llibres.

25. Reserves i pèrdues en societats consolidades

El desglossament per societats d'aquests capítols del balanç de situació consolidat adjunt en tancar l'exercici del 2004 s'indica a continuació:

- Reserves en societats consolidades:

	Milers d'euros
"Sa Nostra" de Inversiones E.F.C., S.A.	2.050
Invernostra, S.L.	1.255
"Sa Nostra" International Finance, LTD	113
"Sa Nostra" Preference, LTD	15
Can Domenge (participada per Invernostra, S.L.)	6
Infocaja	6
Zoco	691
Per integració global i proporcional	4.136

	Milers d'euros
"Sa Nostra", Compañía de Seguros de Vida, S.A.	29.604
Serbrok Correduría de Seguros, S.A.	4.758
"Sa Nostra" de Renting, S.A.	179
Cooperación Tecnológica de Cajas de Ahorro, S.L.	33
Despliegue de Tecnología de Gestión, S.L.	27
Inversora de Hoteles Vacacionales	923
AYCO Grupo Inmobiliario, S.A.	1.655
TAC Servicios Palma, S.A. (participada per Invernostra, S.L.)	11
L'Illot Cía. de Management, S.L. (participada per Invernostra, S.L.)	27
EBN Probanca, S.A.	567
SM2 Baleares, S.A.	548
Saibsa, S.A.	113
Sun Island, S.A. (participada per Invernostra, S.L.)	100
Fibanc Energías Renovables, S.A.	20
Islalink S.A.	213
Parc d'Oci Cas Capiscol, S.L. (participada per Invernostra, S.L.)	69
Mac Insular Segunda, S.L. (participada per Invernostra, S.L.)	1
Obrascón Huarte Lain, S.A.	120
Per posada en equivalència	38.968

- Pèrdues en societats consolidades:

	Milers d'euros
Adamante, S.L.	36
Protuba, S.A.	
(participada per Invernostra, S.L.)	77
Emsercom, S.L.	94
Bittravel, S.A.	862
Reciclado de Brik de Balears, S.A.	1.222
Corporación Mapfre, S.A.	
(participada per Zoco, S.L.)	169
Uralita, S.A. (participada per Adamante, S.L.)	264
Consortio Inmobiliario Mare Nostrum, S.A.	
(participada per Invernostra, S.L.)	25
Sol Meliá, S.A. (participada per Adamante Inversiones, S.R.L.)	1.527
Inromi, S.L. (participada per Invernostra, S.L.)	70
Buriram, S.L. (participada per Invernostra, S.L.)	3
Espacio La Moraleja, S.L.	17
	4.366

26. Despeses de Personal

La composició del saldo de despeses de personal del compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent a l'exercici de 2004 es detalla a continuació:

	Milers d'euros
Sous i salaris	57.811
Càrregues socials	13.035
Aportacions a fons de pensions externs (nota 19)	5.888
Altres despeses socials	2.710
	79.444

Les retribucions per sous als empleats que són membres dels òrgans de govern de la Caixa han ascendit a 268 milers d'euros durant el 2004.

El nombre mitjà d'empleats en l'exercici del 2004, distribuït per categories, ha estat el següent:

	Nombre de persones
Direcció	11
Caps	300
Oficials administratius	532
Auxiliars administratius	456
Ajudants d'estalvi	10
Personal informàtic	55
D'altres	15
	1.379

27. Beneficis Extraordinaris

El detall dels beneficis extraordinaris de la Caixa és el següent:

	Milers d'euros
Beneficis per alienació d'immobilitzat (nota 13)	3.135
Disponibilitat dels fons de prejubilats (nota 20)	581
Disponibilitat neta de venda de cartera a venciment	89
Disponibilitat neta d'altres fons específics	469
Beneficis dels exercicis anteriors	94
Altres beneficis	929
	5.297

28. Menyscapes Extraordinaris

El detall de l'epígraf «Menyscapes extraordinaris» de la Caixa es presenta a continuació:

	Milers d'euros
Pèrdues per alienació d'immobilitzat (nota 13)	139
Dotacions bloqueig beneficis	3.133
Aportacions extraordinàries a fons de pensions externs (nota 19)	752
Pagaments a pensionistes	12
Dotació del fons de prejubilats (nota 20)	2.850
Dotació del fons immobilitzat	158
Menyscapes d'exercicis anteriors	1.266
Altres menyscapes	1.038
	9.348

Seguint criteris del Banc d'Espanya, la Caixa ha bloquejat un benefici de 3,1 milions d'euros com a conseqüència del benefici obtingut el 2003 després de la venda de tres fons d'inversió.

29. Moneda estrangera

L'import global de les partides d'actiu i passiu expressades en moneda estrangera i convertides a euros ascendeixen, el 31 de desembre de 2004, a 63.959 i 56.743 milers d'euros respectivament.

30. Remuneracions i Saldos a Membres dels Òrgans de Govern

Els membres dels diferents òrgans de govern de l'Entitat han percebut durant l'exercici del 2004 un import de 234 milers d'euros aproximadament en concepte de dietes per assistència, i no hi ha hagut remuneracions prefixades ni un altre tipus de despeses durant l'exercici acabat el 31 de desembre del 2004 en qualitat de membre dels òrgans de govern, excepte per als que alhora són empleats de la Caixa, els quals perceben els sous establerts així com l'assegurança de vida i les pensions recollits en el Conveni col·lectiu vigent. Així mateix, s'ha contractat una assegurança de responsabilitat civil per als òrgans de govern de l'Entitat.

L'import dels crèdits concedits per la Caixa als membres dels òrgans de govern i les persones vinculades, el 31 de desembre de 2004, ascendeix a 24.408 milers d'euros, que han produït uns interessos anuals compresos entre el 2,316% i el 6,5%, llevat dels crèdits concedits a empleats que formen part dels òrgans de govern, que estan subjectes a les condicions que estableix el Conveni laboral.

31. Situació Fiscal

De conformitat amb la normativa mercantil i les disposicions del Banc d'Espanya, l'impost sobre societats corresponent al resultat comptable es registra com a despesa en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici d'acord amb el principi de meritació.

Com a conseqüència de les diferències que hi ha entre les normes comptables i les tributàries, l'impost corresponent al resultat comptable no coincideix amb l'import de la liquidació tributària que determina la quota que cal satisfer a la Hisenda Pública. Això condueix a comptabilitzar l'impost sobre beneficis anticipats per l'excés entre l'impost pagat i l'impost meritat, o el diferit, per l'excés entre l'impost sobre beneficis meritat i l'impost a pagar.

Només han estat objecte de comptabilització com a impostos anticipats els que es preveu que seran recuperats abans de transcórrer el termini de 10 anys, a comptar des de la data d'activació.

La conciliació entre el resultat comptable de l'exercici i la base imposable és la següent:

	Milers d'euros
Beneficis consolidats abans d'imposts	70.001
Diferències permanents	(16.391)
Base comptable de l'impost	53.610
Diferències temporals	6.530
Base imposable	60.140
Quota al 35%	21.049
Deduccions i bonificacions	(4.908)
Quota líquida	16.141
Retencions i pagaments a compte	(8.810)
Impost sobre societats per pagar	7.331

Les diferències permanents positives més significatives corresponen a les dotacions genèriques de crèdits coberts amb garantia real per un import de 4.288 milers d'euros, i les diferències permanents negatives corresponen a la dotació del fons d'obra social, al pagament a pensionistes i a la imputació de la participació de l'Entitat en tretze agrupacions d'interès econòmic.

Les diferències temporals positives més significatives de l'exercici corresponen a les dotacions per al fons per a la cobertura estadística d'insolvències per un import de 15.716 milers d'euros. La reversió de les diferències temporals més significatives estan produïdes per aportacions a fons de pensions d'exercicis anteriors per un import de 13.590 milers d'euros.

La despesa del període per l'impost sobre societats es calcula com segueix:

	Milers d'euros
Base comptable per 35%	18.762
Deduccions i bonificacions	(4.908)
Altres conceptes	5.533
	19.387

El detall de les diferències temporals en el reconeixement de despeses i d'ingressos a efectes comptables i fiscals i del seu corresponent efecte impositiu acumulat de la Caixa és com segueix:

	Milers d'euros	
	Diferència temporal	Efecte impositiu
Imposts anticipats (nota 14)		
Amb origen en l'exercici	21.153	7.403
Amb origen en exercicis anteriors	107.178	37.513
	128.331	44.916
Imposts diferits (nota 18)		
Amb origen en exercicis anteriors	2.106	737
	2.106	737

En l'exercici del 2004, la Caixa s'ha acollit a la deducció sobre la quota del 20% dels beneficis obtinguts en la transmissió d'elements que possibiliten l'aplicació de la deducció una vegada que s'ha complert el requisit de reinversió. La deducció per reinversió de beneficis extraordinaris, aplicada sobre la base de 333 milers d'euros, ascendeix a 67 milers d'euros.

La inversió es realitza en l'exercici mateix i en el termini d'un any anterior a la posada a disposició de l'element patrimonial transmès.

Segons l'article 42.8 del Text refós de l'impost de societats, els elements patrimonials objecte de la reinversió han de romandre en el patrimoni del subjecte passiu fins que es compleixi el termini de cinc anys.

Milers d'euros			
Any de la venda	Import de la venda	Reinversió	Manteniment de la inversió
2001	11.441	13.093	2006
2002	1.652	2.502	2007
2003	2.502	520	2008
2004	520	-	2009

D'acord amb la legislació vigent, els impostos no poden considerar-se definitivament liquidats fins que les declaracions presentades hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals, o hagi transcorregut el termini de prescripció de quatre anys. El 31 de desembre de 2004, l'Entitat té oberts, perquè les autoritats fiscals els inspeccionin, tots els impostos principals que li són aplicables des de l'1 de gener de 2001, excepte l'impost sobre societats, que té obert des de l'1 de gener de 2000.

32. Comptes d'Ordre

Els principals compromisos i contingències contrets en el curs normal de les operacions de la Caixa per a l'exercici del 2004 són els següents:

	Milers d'euros
Passius contingents:	
Avals i caucions	245.012
Altres passius contingents	1.686
	246.698
Compromisos:	
Disponibles per tercers	963.219
Altres compromisos	43.116
	1.006.335
	1.253.033

Els passius contingents dubtosos ascendeixen, el 31 de desembre de 2004, a 434 milers d'euros.

A més a més, els registres auxiliars de comptabilitat de l'Entitat inclouen altres comptes d'ordre que, d'acord amb els criteris establerts per la Circular 4/1991, de 14 de juny, de Banc d'Espanya, no s'inclouen en aquesta memòria. Un detall d'aquests comptes, el 31 de desembre de 2004, és el següent:

	Milers d'euros
Operacions de futur	891.276
Altres compromisos	225.485
Altres comptes d'ordre	
Disponible a favor de l'Entitat	91.783
Efectes condicionals i altres valors rebuts	10.529
Actius en suspens regularitzats	86.892
Productes meritats per actius dubtosos	2.538
Valors propis i de tercers en poder d'altres entitats	484.649
Valors de renda fixa i variable confiats per tercers	1.418.743
Actius afectes a obligacions pròpies	15.617
Actius adquirits en nom propi per compte de tercers	181.413
Fons externs de pensions assegurades o avalades per altres entitats del Grup	49.976
Transferència d'actius	276.535
Altres comptes d'ordre	1.513.292
	5.248.728

33. Operacions de Futur i Derivats Financers

Un detall de les operacions de futur, d'acord amb el tipus d'operació de què es tracti, és el següent:

	Milers d'euros
Compravenda de divises no vençudes	
A termini superior a dos dies hàbils	7.153
Opcions	69.857
Altres operacions sobre tipus d'interès	814.266
	<u>891.276</u>

Les operacions de compra i venda de divises a termini han estat efectuades per cobrir els efectes de les fluctuacions en els tipus de canvi.

A continuació, es presenta el desglossament per terminis residuals de venciment dels valors nacionals i/o contractuals per a cada tipus d'operació de futur que es manté el 31 de desembre de 2004.

	Milers d'euros				
	Fins a 1 any	D'1 a 5 anys	De 5 a 10 anys	Més de 10 anys	Total
Compravenda de divises					
No vençudes					
Compres de divises contra euros	178	-	-	-	178
Vendes de divises contra euros	<u>6.975</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6.975</u>
	7.153	-	-	-	7.153
Opcions sobre valors					
Comprats	7.019	7.099	-	-	14.118
Emesos	<u>23.525</u>	<u>22.097</u>	<u>10.117</u>	<u>-</u>	<u>55.739</u>
	30.544	29.196	10.117	-	69.857
Permutes financeres	<u>33.699</u>	<u>625.027</u>	<u>5.540</u>	<u>150.000</u>	<u>814.266</u>
	<u>71.396</u>	<u>654.223</u>	<u>15.657</u>	<u>150.000</u>	<u>891.276</u>

El saldo, el 31 de desembre de 2004, correspon a l'import nocial dels contractes formalitzats, per la qual cosa no suposa el risc total assumit per l'Entitat, ja que la posició neta en aquests instruments és la compensació i/o combinació d'aquests.

34. Quadres de Finançament

Els quadres de finançament corresponents als exercicis del 2004 i del 2003 es presenten en l'annex III, el qual forma part integrant d'aquesta nota.

35. Altra Informació

a) Honoraris als auditors de comptes

L'empresa auditora dels comptes anuals consolidats de l'Entitat i del Grup i aquelles altres societats amb què aquesta empresa manté algun dels vincles a què fa referència la disposició addicional catorzena de la Llei de mesures de

reforma del sistema financer han facturat al Grup, durant l'exercici acabat el 31 de desembre del 2004, honoraris i despeses per serveis professionals segons el detall següent:

	Euros
Per serveis d'auditoria	113.776
Per altres serveis	23.650
	137.426

L'import indicat en el quadre anterior per serveis d'auditoria inclou la totalitat dels honoraris i les despeses relatius a l'auditoria de l'exercici del 2004 dels comptes anuals individuals de l'Entitat i de les societats auditades que componen el Grup, així com els comptes anuals consolidats de l'Entitat, amb independència del moment en què s'han facturat. Altres serveis inclouen fonamentalment els honoraris i les despeses relacionats amb els treballs realitzats per a l'emissió d'euronotes dins el marc del Programa Cajas Españolas de Ahorro Multi-Caja Euro Medium Term Note.

D'altra banda, altres societats associades a KPMG International han facturat a la societat i a les seves societats dependents durant l'exercici del 2004 l'import següent:

	Euros
Per serveis d'auditoria	15.360

b) Departament i serveis d'atenció al client i el defensor del client

Durant l'exercici del 2004, la Caixa ha adoptat les mesures oportunes per complir els requisits i els deures establerts en l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març, sobre els departaments i els serveis d'atenció al client i el defensor del client de les entitats financeres.

El nombre de reclamacions rebudes durant l'exercici del 2004 varen ascendir a 134, totes acceptades i respostes. Aquestes reclamacions varen ser resoltes de forma favorable per a l'Entitat en un 86,56% i favorable per al reclamant en un 13,44%.

36. Informació Mediambiental

Els administradors de l'Entitat consideren mínims, i en tot cas adequadament coberts, els riscos mediambientals que han pogut derivar de la seva activitat, i estimen que no sorgiran passius addicionals relacionats amb aquests riscos.

La Caixa, durant el 2004, ha aportat a la Fundació per al Desenvolupament Sostenible de les Illes Balears la quantitat de 300 milers d'euros, i a través de la Fundació "Sa Nostra", Caixa de Balears, la quantitat de 384 milers d'euros en ajudes a ONG, educació ambiental, col·laboracions, exposicions i publicacions a favor de la conservació del medi.

**CAJA DE AHORROS Y MONTE DE PIEDAD DE LAS BALEARES
I SOCIETATS DEPENDENTS QUE COMPONEN EL GRUP "SA NOSTRA"**

Detall de les Empreses del Grup i Associades. 31 de desembre de 2004

Denominació social	Activitat	Adreça	Mètode de consolidació	% Participació		Capital social desemborsat	Reserves		Milers d'euros	
				Directa	Indirecta				Resultat de l'exercici	Dividend a compte
Participacions en empreses del Grup										
Invernora, S.A.	Tenidora d'actius	Ramon Llull, 2 (Palma-Mallorca)	Integrac. global	100,00%	-	83.270	1.469	5.889	1.048	
Sa Nostra de Inversiones, EFC, S.A.	Arrendament financer	Ramon Llull, 2 (Palma-Mallorca)	Integrac. global	99,99%	-	8.115	2.047	978		
Sa Nostra Compañía de Seguros de Vida, S.A.	Assegurances	Ramon Llull, 2 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	94,98%	-	9.017	31.162	7.672		
Serbrot, Correduría de Seguros, S.A.	Assegurances	Patronat Obrer, 30-B (Palma-Mallorca)	P. equivalència	80,00%	-	72	5.949	677		
SM2 Baleares, S.A.	Serveis informàtics	Arrom Cuart, 3 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	33,26%	-	276	1.463	(25)		
Sa Nostra de Renting, S.A.	Societat de renting	Ramon Llull, 2 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	100,00%	-	4.601	179	(138)		
Reciclado de Brik de Baleares, S.A.	Reciclatge de residus	Finca Son Reus, carretera de Sòller, km 82 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	49,80%	-	3.286	(2.028)	(1.258)		
Bit Travel, S.A.	Agència de viatges majorista	Soldat Arrom Cuart, 1 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	51,00%	-	150	(1.642)	138		
Sa Nostra International Finance Limited	Activitat financera	Unglad House P.O. Box 309								
Ayco Grupo Inmobiliario	Immobilària	Georgetown, Gran Cayman	Integrac. global	100,00%	-	1	113	428		
Sa Nostra Preference Limited	Activitat financera	Plaza de las Cortes, 4 (Madrid)	P. equivalència	41,70%	-	13.385	16.709	4.652		
Sa Nostra International Finance B.V.	Activitat financera	Unglad House P.O. Box 309 - South Church Stree (Cayman Islands)	Integrac. global	100,00%	-	100.011	15	2.150		
Emsercom, S.A.	Serveis de seguretat	Strawinskylaan, 3105-7° (1077 ZX Amsterdam)	Integrac. global	100,00%	-	18	-	(12)		
Participacions										
Servicios de Administración e Informática Balear, S.A.	Serveis administratius i informàtics	Ramon Llull, 2 (Palma-Mallorca)	Integrac. global	-	94,98%	240	(94)	8		
Servicios Insulares de Cobro, S.A.	Serveis de cobrament	16 de juliol, 49 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	40,00%	-	61	313	419		
Inversora de Hoteles Vacacionales	Activitat hotelera	Manuel Azaña, 1 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	20,00%	-	60	12	362	278	
Zoco Inversiones, S.L.	Societat tenidora d'accions	Bonaire, 21 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	20,75%	-	26.646	4.575	1.208		
Infocaja, S.L.	Desenvolupament, explotació i manteniment de projectes tecnològics i informàtics	Paseo de la Castellana, 89	Int. proporcional	25,00%	-	87.379	928	1.368	2.000	
Adamante, S.L.	Societat tenidora d'accions	Avda. de Bruselas, 37 (Madrid)	Int. proporcional	20,00%	-	700	31	14		
Eido do Mar Vi, A.I.E.	Arrendament de vaixells	Paseo de la Castellana, 89 (Madrid)	Int. proporcional	20,00%	-	74.553	(10.134)	3.708		
Naviera Toralla, A.I.E.	Arrendament de vaixells	Avda. Buenos Aires, 68, 1° Ofic. B. Santa Cruz de Tenerife	P. equivalència	27,00%	-	11.100	(3.381)	(2.434)		
		Avda. Buenos Aires, 68, 1° Ofic. B. Santa Cruz de Tenerife	P. equivalència	33,00%	-	9.000	(2.481)	(2.071)		

Aquest annex forma part integrat de les notes 10 i 11 de la Memòria dels comptes anuals consolidats del 31 de desembre de 2004, juntament amb la qual ha de ser llegit.

Annex I

(continuació)

Denominació social	Activitat	Adreça	Mètode de consolidació	% Participació		Milers d'euros		
				Directa	Indirecta	Capital social desemborsat	Reserves	Resultat de l'exercici a compte
Despliegue de Tecnología de Gestión, S.L.	Assessorament a empreses	Soldat Arrom Cuart, 1 (Palma-Mallorca)	P. equivalència	20,00%	-	301	125	53
Cooperación Tecnológica de Cajas de Ahorro, S.L.	Desenvolupament, explotació i manteniment	Alcalá, 27 (Madrid)	P. equivalència	14,29%	-	1.050	232	20
Fibanc Energías Renovables, S.A.	Energies renovables	Capità Arenas, 1 (Barcelona)	P. equivalència	12,17%	-	24.100	719	445
Naviera Daphne, AIE	Arrendament de vaixells	Avda. Buenos Aires, 68-1 ^a	P. equivalència	10,03%	-	57.450	(109)	(19.223)
EBN Probanca, S.A.	Activitat financera	Almagro, 46 (Madrid)	P. equivalència	11,75%	-	39.281	26.119	6.499
Naviera Cíes, AIE	Arrendament de vaixells	Avda. Buenos Aires, 68-1 ^a	P. equivalència	15,00%	-	2.200	0	(177)
Naviera Fisterra, AIE	Arrendament de vaixells	(Santa Cruz de Tenerife)	P. equivalència	15,00%	-	2.200	0	(144)
Naviera Coroa, AIE	Arrendament de vaixells	Avda. Buenos Aires, 68-1 ^a	P. equivalència	19,00%	-	2.800	0	(109)
Naviera Sisargas, AIE	Arrendament de vaixells	(Santa Cruz de Tenerife)	P. equivalència	19,00%	-	2.800	0	(104)
Naviera Camota, AIE	Arrendament de vaixells	Avda. Buenos Aires, 68-1 ^a	P. equivalència	15,00%	-	3.300	0	(127)
Naviera Silleiro, AIE	Arrendament de vaixells	(Santa Cruz de Tenerife)	P. equivalència	19,00%	-	2.900	0	(88)
Naviera Sta. Tecla, AIE	Arrendament de vaixells	Avda. Buenos Aires, 68-1 ^a	P. equivalència	15,00%	-	3.300	0	(324)
Naviera Coruxo, AIE	Arrendament de vaixells	(Santa Cruz de Tenerife)	P. equivalència	6,00%	-	15.000	0	(155)
Naviera Barañilobre, AIE	Arrendament de vaixells	Avda. Buenos Aires, 68-1 ^a	P. equivalència	19,00%	-	2.900	0	(96)
Naviera Muros, AIE	Arrendament de vaixells	(Santa Cruz de Tenerife)	P. equivalència	7,00%	-	17.000	0	(372)
Islalink	Obres d'enginyeria civil	Velázquez, 35 (Madrid)	P. equivalència	11,77%	-	8.054	16.463	(842)

Aquest annex forma part integrat de les notes 10 i 11 de la Memòria dels comptes anuals consolidats del 31 de desembre de 2004, juntament amb la qual ha de ser llegit.

Annex II

Detall del Moviment dels Actius Materials

Per a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2004

(Expressat en milers d'euros)

	Saldos el 31.12.03	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos el 31.12.04
Immobilitzat afecte a obra social					
Cost actualitzat					
Altres immobles	8.794	28	-	-	8.822
Mobiliari, instal·lacions i d'altres	4.125	-	-	-	4.125
	12.919	28	-	-	12.947
Amortització acumulada actualitzada					
Altres immobles	(2.175)	(128)	-	-	(2.303)
Mobiliari, instal·lacions i d'altres	(1.635)	(175)	-	-	(1.810)
	(3.810)	(303)	-	-	(4.113)
Immobilitzat net afecte a obra social	9.109	(275)	-	-	8.834
Immobilitzat no afecte a obra social					
Cost actualitzat					
Terrenys i edificis d'ús propi	95.452	3.429	(75)	964	99.770
Altres immobles	19.498	8.635	(2.610)	(1.179)	24.344
Mobiliari, instal·lacions i d'altres	73.133	5.797	(2.968)	215	76.177
	188.083	17.861	(5.653)	-	200.291
Amortització acumulada actualitzada					
Terrenys i edificis d'ús propi	(14.009)	(1.410)	12	247	(15.160)
Altres immobles	(1.117)	(177)	30	(247)	(1.511)
Mobiliari, instal·lacions i d'altres	(47.685)	(5.904)	2.374	-	(51.215)
	(62.811)	(7.491)	2.416	-	(67.886)
Immobilitzat net no afecte	125.272	10.370	(3.237)	-	132.405
	134.381	10.095	(3.237)	-	141.239
Menys: fons específics	(9.743)	(926)	142	-	(10.527)
Valor net total	124.638	9.169	(3.095)	-	130.712

Aquest annex forma part integrat de les nota 13 de la Memòria dels comptes anuals consolidats del 31 de desembre de 2004, juntament amb la qual ha de ser llegit.

Annex III

Quadres de finançament consolidats
per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2004 i 2003
(Expressats en milers d'euros)

Aplicacions de fons	2004	2003	Orígens dels fons	2004	2003
Inversió creditícia (increment net)	848.743	593.793	Recursos generats de les operacions		
			Resultat de l'exercici	48.434	41.225
			Amortització de l'immobilitzat material	7.491	7.231
Accions i títols de renda variable (increment net)	12.182	1.898	Dotacions netes a fons de l'immobilitzat	784	(417)
			Variació neta del fons de fluctuació de valors d'immobilitzacions financeres	(30)	(2.592)
Adquisicions d'inversions permanents			Dotacions netes a fons d'insolència i risc-país	29.741	18.172
Compra de participacions en empreses del Grup i associades	13.233	73.864	Variació neta del fons de fluctuació de valors d'altres accions	(3.325)	(4.438)
Compra d'elements d'immobilitzat material i immaterial	17.861	20.184	Pèrdues en l'alienació de l'immobilitzat	139	65
	31.094	94.048	Benefici en la alienació de l'immobilitzat	(3.135)	(2.466)
			Amortització del fons de comerç de consolidació de societats posades en equivalència	1.300	972
			Dotació neta al fons de bloqueig de beneficis	3.100	
Interessos minoritaris	-	1.035	Dotació/alliberament net a provisions	(1.625)	9.180
				82.874	66.932
Altres conceptes actius menys passius (variació neta)	14.959	-	Altres conceptes actius menys passius (variació neta)	-	2.576
			Inversió menys finançament a Banc d'Espanya i entitats de crèdits i estalvi (variació neta)	83.111	169.279
Dèbits representats per valors negociables	32.700	-	Títols de renda fixa (disminució neta)	20.476	17.365
			Creditors (increment net)	530.182	168.680
			Dèbits representats per valors negociables (variació neta)	-	86.153
			Titulització d'actius	150.000	149.946
			Passius subordinats	60.000	-
			Venda d'inversions permanents		
			Venda de participacions en empreses del Grup i associades	6.524	19.417
			Venda d'elements de l'immobilitzat material	6.511	10.426
				856.804	623.842
	939.678	690.774		939.678	690.774

Aquest annex forma part integrat de les nota 34 de la Memòria dels comptes anuals consolidats del 31 de desembre de 2004, juntament amb la qual ha de ser llegit.

INFORME DE GESTIÓ

MARC CONJUNTURAL

Aspectes determinants

El desenvolupament de l'exercici del 2004 ha marcat a "Sa Nostra" els efectes derivats dels aspectes fonamentals següents:

- Les Balears han fet un altre petit pas cap a la recuperació pel fet d'experimentar un creixement econòmic de l'1,5%, mig punt percentual més que el 2003, encara que per sota de la mitjana nacional (2,7%).
- Dos fets han afectat especialment una economia exportadora (de serveis) com la balear: l'elevada cotització de l'euro i l'elevat preu del barril de petroli, la qual cosa, sense cap dubte, ha restat competitivitat a les Illes com a destinació turística.
- La milloria en l'activitat s'ha transmès al mercat laboral, i prova d'això és que el nombre de treballadors afiliats a la Seguretat Social va registrar el major creixement des del 2001 (1,7%) i la taxa de variació del volum de col·locacions registrat també va ser la més elevada dels darrers anys (16,7%, amb dades fins al mes de novembre).
- En relació amb l'evolució de preus, les Balears varen presentar una inflació mitjana durant el 2004 del 2,8%, dues dècimes inferior a la registrada en el conjunt nacional, la qual cosa implica el manteniment d'un elevat diferencial d'inflació respecte de la resta d'economies europees.

Efectes macroeconòmics

El conjunt d'aquests factors s'ha traduït, en el nostre àmbit econòmic i de negoci, en els efectes següents:

- Els indicis de recuperació s'han observat de forma comuna en el conjunt del territori balear, encara que amb distinta intensitat segons el sector. El sector industrial ha estat l'únic que ha continuat estancat durant el 2004, ja que ha crescut la mateixa taxa que l'any anterior (1,3%), segons les primeres estimacions del Centre de Recerca Econòmica ("Sa Nostra"-UIB) ha estat molt condicionat per l'atonía del consum tant de residents com de no residents.
- En canvi, la construcció ha exercit, un any més, de motor de l'economia balear, i ha aconseguit una taxa de creixement del 2%, mig punt percentual superior a la del 2003, gràcies a la recuperació de la construcció residencial i sobretot al fort dinamisme de l'obra pública. Per la seva banda, el sector serveis es va veure beneficiat per una notable millora en els registres turístics, encara que això no es va traduir en un increment dels ingressos, fet que amb tot li va permetre créixer a un ritme de l'1,5%.
- Pel que fa a la demanda, la lleugera milloria de l'activitat econòmica ha situat el creixement del consum dels famílies en l'1,4% (enfront del 0,9% del 2003). En aquest sentit, la despesa total per persona ha presentat un augment, en termes nominals, del 9,7% (enfront del 5,7% de l'any anterior). Paral·lelament, la inversió ha experimentat un creixement del 2,1% després de diversos exercicis d'alentiment. Aquesta evolució favorable s'explica, bàsicament, pel repunt de la inversió en construcció una vegada conclòs el període de moratòria urbanística, mentre que la inversió productiva s'ha mantingut en nivells semblants als de l'any passat.
- L'EURIBOR a un any, referència més utilitzada pel que fa a tipus interès, encara que va veure frenada la seva caiguda al llarg del 2004, va tancar l'any en el 2,30%, lleugerament per sota del 2,38% amb què va acabar el 2003.

- Les borses varen prolongar la seva recuperació al llarg del 2004, encara que a un ritme més moderat que no l'any anterior. Així, l'IBEX-35 va ser l'índex amb un millor comportament, ja que va recuperar, en tancar l'any, fins a un 17,4% del seu valor (enfront del 28,2% durant el 2003), amb la qual cosa va aconseguir de nou els 9.000 punts, nivell a què cotitzava l'estiu de 2001. Pel que fa a les principals places europees, tant la borsa alemanya (7,3%), com la francesa (7,4%) i l'anglesa (7,5%) varen experimentar guanys molt semblants, superiors als del Down Jones (3,1%) i en línia amb els del Nikkei (7,6%).
- Al llarg del 2004 ha seguit l'escalada en l'endeutament de les llars, més pronunciada en la nostra comunitat que no en el conjunt nacional, a causa de l'augment del nombre de crèdits per adquirir habitatge, ja que les famílies han demanat més préstecs i de més quantia animades, d'una banda, pels baixos tipus d'interès, i forçades, de l'altra, per l'augment continuat en el preu dels habitatges. En aquest sentit, la ràtio entre volum de crèdit i de dipòsits del sector privat a les Illes, indicador del nivell d'endeutament existent, ha aconseguit el nivell d'1,61 durant el 2004, el màxim de tota la sèrie històrica.

Repercussions a "Sa Nostra"

Els anteriors efectes globals han condicionat el negoci de "Sa Nostra", i es materialitzen a través de:

- Gran dificultat per retenir i augmentar dipòsits de clients atesa la lenta recuperació en el creixement de l'economia balear i els persistents baixos nivells en els tipus d'interès. Aquests fets incideixen, de nou, en la renovació dels dipòsits sensibles a la seva retribució.
- Manteniment de la demanda d'inversió creditícia, la qual, d'altra banda, ha elevat encara més els ja alts índexs d'endeutament dels clients, i ha afectat a la baixa les posicions de liquiditat.
- El sosteniment del marge ordinari s'ha vist recolzat en més gran manera per la tornada a la política de dividends que per la millora de marges amb clients o per l'evolució dels mercats financers.
- Pressió que l'evolució de l'índex de preus ha exercit en l'encariment de les despeses d'explotació.
- Bon compliment per part de la clientela dels compromisos contractuals, cosa que permet reduir la prima de risc en els crèdits i consolidar una alta previsió de fons anticíclics.

ANÀLISI DE LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

1. Recursos administrats

El **volum total de recursos administrats** (dèbits a clients i representats per valors negociables, passius subordinats, participacions preferents i desintermediació) ascendeix a 6.419 MEUR, amb un augment de 669 sobre l'exercici anterior, la qual cosa equival a un creixement de l'11,64% anual, enfront del 10,23% de l'exercici passat.

Aquesta millora en el creixement s'ha aconseguit amb taxes de variació molt equilibrades entre els recursos en balanç i en la desintermediació, de forma que l'expansió en **recursos amb clients de fora de balanç** s'ha incrementat en 112 MEUR, que equival a un 11,47%, cosa que manifesta una clara moderació respecte del ritme percentual del 40,22% aconseguit en l'exercici precedent. Aquesta circumstància afecta a totes les modalitats considerades en aquest grup, entre les quals, pel seu volum, destaquen les provisions matemàtiques relacionades amb assegurances de vida i estalvi.

Els creixements aconseguits en els **Dèbits a clients en balanç** han millorat i s'ha aconseguit una variació anual de 530 MEUR enfront dels 169 de l'any anterior. La seva taxa de variació aconsegueix el 12,41%, quan l'any passat va representar tan sols un 4,11%; cal destacar que la millora es manifesta en els dipòsits a termini pel fet que figura entre ells un tram de 300 MEUR en cèdules hipotecàries que corresponen a mercat majorista.

Tancam el capítol de **Recursos Administrats** fent referència a un altre finançament majorista en què intervé una emissió de deute subordinat per 60 MEUR.

2. Tresoreria

La tresoreria neta, en la qual incloem caixa, operacions interbancàries, deute de l'Estat i adquisicions i cessions temporals amb establiments de crèdit, manté saldo deutor en tancar l'any per un valor de 104 MEUR, i presenta una millora anual de 60, impulsada pel major recurs als finançaments majoristes ja prevists en l'anàlisi del punt anterior.

3. Inversió creditícia

D'acord amb l'evolució econòmica abans comentada, la demanda creditícia es manté sostinguda i impulsa un any més el nivell d'activitat del Grup "Sa Nostra", que es materialitza en un volum de crèdit concedit de prop dels 5.688 MEUR, operacions titulitzades incloses, la qual cosa representa un augment anual d'inversió de 646 MEUR i una taxa equivalent al 12,82%, molt pròxima al 13,17% aconseguida l'any anterior.

S'han formalitzat durant l'any un total de 37 mil operacions (un nivell molt semblant a l'exercici anterior) per un import de 2.243 MEUR (un 20,3% més que el 2003). Un cop descomptats els efectes de les amortitzacions i de la titulització realitzada, quedaria un saldo de crèdits valorat en termes de balanç públic de 5.299 MEUR, la qual cosa representa un creixement net de 531,8 MEUR (+548,8 MEUR sense el neteig dels fons d'insolvència), molt semblant en imports absoluts al dels dos anys anteriors, i un progrés en la seva taxa de variació des d'un 9,81% el 2003 fins a un 11,16% el 2004.

Sectorialment, la més gran expansió del crèdit en termes absoluts ha estat afectant l'habitatge, amb unes constitucions acumulades de 988 MEUR (+28,3%), i un pes relatiu del 44,1% (l'any anterior d'un 41,40%) sobre el nou finançament concedit durant l'any. Més en concret, el creixement de la inversió en hipoteques, incloses les titulitzades, ha estat de prop dels 557 MEUR, amb una taxa equivalent al 17,04%, sense aconseguir la mitjana registrada pel sistema bancari espanyol, situada en un 25,1% en tancar el 2004.

El segon lloc pel que fa a disposició de crèdit l'ocupa el destinat al sector productiu, amb un volum de 645 MEUR, per tant ha registrat un creixement del 20,4% en la nova disposició. El nivell de desemborsament destinat a aquest sector representa un 28,80% del finançament anual concedit en préstec directe. A això cal afegir la inversió associada al descompte comercial i als comptes de crèdit, amb rotació molt activa i amb taxes d'augment respectives del 31,0 i del 21,7%.

4. Actius dubtosos

Al llarg de l'exercici del 2004 s'ha aconseguit de nou retallar en 4,4 MEUR el volum dels actius dubtosos, després que ja es reduïssin en 8,5 MEUR durant el 2003. Aquests actius representen al tancament 45,6 MEUR, i per tant presenten un índex de morositat del 0,78% (0,92 i 1,20% respectius durant els dos darrers anys). Quant al grau de cobertura d'aquests saldos dubtosos amb els propis fons d'insolvència, cal apuntar també el ràpid progrés observat al llarg dels dos darrers anys, ja que, d'un 138,2% el 2002 i d'un 199,6% el 2003, arriben ara a aconseguir més de dues vegades i mitja el seu import (263,8%), la qual cosa suposa un gran avanç que permet cobrir pràcticament de manera total el fons estadístic, fins a un 95,67% del seu límit màxim previst.

5. Cartera de títols (excepte deute de l'Estat)

La inversió en cartera de títols augmenta al llarg de l'exercici del 2004, si bé la variació és distinta segons que es tracti de cartera de renda fixa o de renda variable:

- Les subscripcions, no públiques, de títols de renda fixa continuen el seu procés de retall. La inversió actual en renda fixa és de 68,9 MEUR i la seva amortització anual ha estat de 20,4 MEUR.
- Quant a la renda variable permanent, continuem en la línia estratègica de diversificació del negoci, i es consolida aquest plantejament amb un reforç d'inversió en empreses participades per un import de 19,0 MEUR, la qual cosa representa incrementar aquesta cartera en un 11,8%, quan ja l'any passat ho va fer en més del 54%. Aquesta inversió es distribueix de forma semblant entre participacions en el Grup i altres participacions permanents.
- Les altres accions i els altres títols de renda variable suposen una gran inversió de 137,5 MEUR, amb una important variació anual de 15,5 MEUR enfront dels anys anteriors.

Amb això, en tancar l'any el volum total de la cartera de títols del Grup ascendeix a 386,7 MEUR, enfront dels 372,6 MEUR amb què es va tancar l'exercici anterior.

6. Immobilitzat

La política d'inversió plasmada en el Pla estratègic planteja mantenir aquestes inversions en els límits necessaris per escometre l'expansió de la xarxa de negoci que necessiti el Grup "Sa Nostra" amb la intenció de controlar el creixement dels actius materials. Quant a l'adjudicació procedent de la regularització de crèdits, es pretén aconseguir la màxima rotació d'aquests immobles a fi d'evitar que s'acumulin. En aquest sentit, la inversió en immobilitzat material, neta de fons d'amortització, s'ha ampliat en 6,1 MEUR durant aquest darrer any.

Al llarg del 2004 s'han incorporat a l'operativa del Grup nous mòduls ja desenvolupats del projecte de cooperació tecnològica concertat amb Infocaja, principalment el de comptes personals, la qual cosa ha suposat també la incorporació d'uns actius immaterials valorats en 1,16 MEUR, que se subjecten al tractament de despeses amortitzables.

COMPTE DE RESULTATS

1. Marge d'intermediació

L'estratègia del Grup "Sa Nostra" en el seu marc financer de referència ha estat la de cercar l'adequada gestió en un context de tipus d'interès mínims, aprofitant el dinamisme de la inversió i adoptant mesures que tendeixin a col·locar l'entitat enfront de les exigències de la seva clientela, de manera que la vinculació del client i la proactivitat comercial han estat prioritàries, i han obligat a redefinir estratègies, a adoptar noves formes en la gestió del risc i a reforçar els nivells de capitalització. A continuació, indicam unes quantes línies bàsiques d'actuació:

- Suport a la inversió creditícia com a partida més rendible del balanç i pel seu efecte de suavitzar l'impacte que té sobre el marge el descens en els tipus d'interès.
- La gestió del risc preveu que en el nostre mercat l'endeutament real de les famílies ha assolit la cota més elevada.
- La conjuntura de tipus ha ocasionat una caiguda en els nivells percentuals de rendibilitat i costos mitjans amb clients, i ha causat la reducció en l'efecte del tipus d'interès. Només el creixement del corresponent volum gestionat mitjà ha actuat positivament sobre el marge i ha aconseguit pal·liar la caiguda dels tipus.

- El major creixement de la inversió creditícia sobre els dipòsits ha suposat nous requeriments de finançament alternatius al recurs interbancari, per la qual cosa s'ha hagut de recórrer a altres finançaments majoristes, com l'emissió de cèdules hipotecàries, de deute subordinat i de titulització d'actius. En la defensa dels marges de les operacions s'ha tingut cura que aquests recursos no es retribuïssin a preus superiors al cost mitjà dels dipòsits tradicionals.
- Finalment, la creació d'una cartera permanent, en bona part vinculada a interessos de grup, ha propiciat que es doblassin els dividends, que han estat de prop dels 6,2 MEUR anuals, la qual cosa els converteixen en un factor decisiu per millorar el marge d'intermediació.

Amb els factors descrits, i recorrent a una adequada gestió de preus i de polítiques comercials, s'ha propiciat un increment en el volum i en la sostenibilitat del negoci, la qual cosa ha permès aconseguir un marge de 157,2 MEUR, superior en 3,1 al de l'any passat, equivalent a un creixement del 2,00%, amb una disminució en el pes s/ATM que frega el 2,49%, des del 2,65% de l'exercici anterior.

2. Comissions netes (percebudes-pagades)

Les comissions netes ingressades per la prestació de serveis bancaris assoleixen els 30,6 MEUR, la qual cosa equival a un ingrés addicional d'un milió d'euros sobre l'exercici precedent, i a una moderada taxa de variació del 3,84%.

Aquesta evolució està influïda per diversos factors, entre els quals cal esmentar:

- L'impacte en les comissions sobre mitjans de pagament condicionades pel canvi de signe en la facturació de taxes d'intercanvi. Creixen més ràpid les comissions pagades que no les percebudes.
- A més, el cobrament realitzat sobre la domiciliació de rebuts s'ha mantingut en uns nivells molt semblants als de l'any passat, amb un creixement purament monetari (+2,2%).

3. Marge bàsic

La variació positiva tant del marge financer com de les comissions comentades anteriorment permeten que el marge bàsic assoleixi un import superior als 187,8 MEUR, amb un increment del 2,30% sobre el desembre de 2003, que representa un percentatge del 2,98% sobre ATM (any anterior: 3,15%).

4. Resultats per operacions financeres i marge ordinari

Els resultats d'aquesta primera rúbrica s'han xifrat, durant el 2004, en 7,7 MEUR, i procedeixen principalment de beneficis obtinguts per la venda de cartera d'inversió ordinària (3,9 MEUR), i per la recuperació de fons de fluctuació (2,36 MEUR), la meitat de l'any anterior.

Aquests resultats en operacions financeres no aconsegueixen el nivell aconseguit durant l'exercici precedent, quan la millora en l'evolució dels mercats va facilitar una major recuperació dels fons de fluctuació.

Amb aquestes operacions ens situam en un marge ordinari de 195,5 MEUR, que representa un increment d'un 0,60% per sobre de l'any anterior, i consolida l'important creixement obtingut l'any passat, de prop del 21,36%. Aquesta millora trasllada un pes específic, sobre ATM, d'aquest marge que disminueix del 3,34 de l'any anterior a un 3,10 en l'actualitat.

5. Despeses d'explotació

El Grup "Sa Nostra" ha continuat avançant en la contenció de costs, i això es manifesta en una contínua reducció de pes sobre el balanç, no interromput des de l'any 2000, quan es valoraven les despeses generals d'administració en 2,36 sobre ATM, i s'arribava a aconseguir un 1,88 al tancament del 2004, amb un progrés anual de nou centèsimes.

També s'han moderat les taxes de variació anuals en les despeses generals administratives registrades durant els dos anys precedents, fins a aconseguir un creixement d'un 3,44% en l'exercici finalment tancat.

Aquest procés és coherent en el context de baixos tipus d'interès i de disminució del marge financer, i en línia amb l'objectiu prioritari de millora de l'eficiència. El resultat d'aquest ha estat la tornada a la normalització en la despesa del conjunt consolidat de Caixes, en línia amb el necessari alleugeriment dels costos de la intermediació financera.

Les despeses de personal s'incrementen tan sols en 1,36 MEUR (+1,74%), després d'aplicar una revisió salarial equivalent a la variació de l'IPC i d'atendre les disminucions i altres costos associats. El creixement de la nòmina ha estat de 2,74 MEUR respecte del 2003, amb una taxa de variació del 4,98%, que inclou l'important efecte deflactor de les jubilacions. Aquest augment ha estat compensat en el capítol per un menor cost final de les aportacions als fons de pensions.

Quant a «Altres despeses generals administratives», l'import ha estat de 39,1 MEUR, amb un augment de 2,58 respecte de l'exercici anterior, la qual cosa representa un increment d'un 7,08%. Es poden apuntar com a factors més expansius els següents:

- Increment de les despeses d'automació en un 10,6%, entre les quals figuren les derivades de la implantació de la nova plataforma informàtica (INFOCAJA).
- Ampliació en els serveis administratius contractats a empreses externes, i en els assessoraments professionals.

L'índex d'eficiència sobre compte públic, que mesura el percentatge en què aquestes despeses minoren els ingressos (1), millora lleugerament, des d'un 58,24% el 2003 fins al 57,68% registrat enguany.

(1) Per al Grup consolidat entendrem com a ingressos la suma del marge ordinari, dels resultats nets de les societats posades en equivalència i del resultat net d'operacions del Grup.

6. Marge d'explotació

Del resultat conjunt de tots els factors anteriorment comentats es dedueix un marge d'explotació de 69,9 MEUR, un 4,6% inferior al de 2003, any en què registram un espectacular augment d'un 58,11%, que al llarg del 2004 en bona part s'ha pogut consolidar.

Aquest marge resumeix la capacitat de generar resultats recurrents.

7. Amortitzacions i provisions per insolvències

A pesar del relatiu baix nivell en el creixement econòmic regional, es manifesta bona puntualitat en el compliment dels compromisos contrets per la clientela amb la Caixa, a l'empara d'una millorada gestió dels riscos crediticis assumits. Així, el sanejament de la insolvència creditícia es retalla en un 8,28%, després que les provisions de l'any passat repetissin els imports de l'exercici precedent, i s'observà una recuperació d'1,7 MEUR en risc-país i la repetició en l'aportació de fons a la cobertura estadística, que amb 16,3 MEUR anuals aconseguí un nivell de cobertura teòrica del 95,67%, quan es partia d'un 74,95% i d'un 48,37% en tancar els dos exercicis passats.

8. Fons per a riscos bancaris generals

En tancar l'any, i amb autorització del Banc d'Espanya, s'han recuperat 3 MEUR d'aquest fons, per tant, ens hem anticipat a l'aplicació de la nova norma comptable de la Circular 4/2004, que n'estableix el traspàs a fons propis.

9. Beneficis i menyscapes extraordinaris

La suma dels diferents conceptes que integren aquest bloc de la presentació escalar del compte de resultats ha suposat una pèrdua de 4,1 MEUR (durant l'any anterior la pèrdua va ser de 6,0 MEUR). Els principals conceptes recollits durant el 2004 han estat els següents:

- Cost íntegre, de 2,27 MEUR, d'aportació al fons de prejubilació d'empleats, necessari per cobrir-ne la continuïtat fins als 65 anys.
- Enguany s'han ingressat quasi 3 MEUR per plusvàlues en la venda d'immobles.
- Al llarg d'aquest any s'ha bloquejat un benefici de 3,1 MEUR sorgit durant l'exercici anterior sobre la venda de tres fons d'inversió.

10. Resultats abans d'imposts (BAI)

Després de citar els fets més rellevants que condueixen a la consecució dels resultats finals, podem resumir que queden condicionats per:

- Una modesta evolució en el negoci tradicional del Grup. S'estima que el marge financer detallista s'ha aproximat als 145 MEUR, amb un increment del 0,83% respecte del mes de desembre del 2003.
- Una bona contribució dels dividends de la cartera de renda variable, en un any caracteritzat pel reconeixement de la importància de tenir cura de l'accionista per la via de la retribució directa.
- Un avanç lleuger en l'eficiència, propiciada per la contribució dels resultats de les societats posades en equivalència i d'altres resultats nets amb operacions del Grup.
- Un nou retall en la morositat i en les necessitats de cobertura de la insolvència, atribuït en part a la millora de la gestió sobre el risc de crèdit.

que col·loquen el BAI en 70,0 MEUR enfront dels 58,2 en tancar el 2003, o sigui, amb una millora del 20,18%. Aquest nivell de benefici representa un pes d'un 1,11% sobre els ATM (any anterior, 1,00%).

11. Resultat de l'exercici: beneficis després d'imposts

La comparació de resultats finals després d'imposts suavitza el creixement respecte de la comparació realitzada amb el BAI com a conseqüència d'un augment superior en l'import per liquidar per impost sobre beneficis. Hi figura, en canvi, l'impacte positiu d'una tercera operació iniciada en la modalitat tax lease.

Pel que fa a aquest exercici, el resultat líquid consolidat de l'exercici després d'imposts ascendeix a 50,6 MEUR, amb un augment del 14,13% respecte de l'exercici precedent. S'ha acordat una distribució que permetrà destinar 7,1 MEUR a l'obra social.

12. Flux de caixa

El volum de recursos generats pel Grup consolidat ha superat per primera vegada els 100 MEUR (104,4 MEUR), amb un notable augment d'un 8,72%. Abans mai no s'havia registrat, ni en flux de caixa ni en resultats, una xifra superior.

13. Recursos propis

Una vegada tinguda en compte l'aplicació del benefici net de l'exercici del 2004, els recursos propis computables, determinats sobre la base dels criteris establerts en la Circular 5/1993 del Banc d'Espanya, queden situats en 564,4 MEUR, la qual cosa determina un superàvit de 129,6 MEUR sobre els nivells mínims exigits.

Els recursos propis augmenten 90,4 MEUR sobre l'exercici anterior a causa, bàsicament, de la nova emissió de deute subordinat (60 MEUR) i de l'augment de les reserves procedents de la distribució de l'entitat matriu, la qual cosa permet situar el coeficient de solvència en un 10,38%.

14. Xarxa comercial i plantilla

Tal com va quedar establert en el Pla estratègic, el Grup "Sa Nostra" continua cercant ubicacions idònies amb la intenció de subministrar una àmplia xarxa d'oferta de servei als clients. Així, el nombre total d'oficines a final del 2004 ascendia a 269, de les quals 50 són automàtiques. Al llarg de l'any s'han obert 7 noves oficines, 5 en la xarxa operativa i 2 en l'automàtica, exclusivament en l'entitat matriu; d'aquesta manera el nombre de caixers és de 356, amb un increment de 13 respecte de l'any passat.

També en tancar el 2004 la plantilla es componia de 1.379 empleats, sense comptar amb personal en situació de lliçència retribuïda, la qual cosa representa una ampliació de 46 persones sobre l'any anterior.

Amb això la productivitat del Grup, entesa com a volum de negoci per empleat, passa de 8,10 a 8,78 MEUR, equivalent a una millora del 8,45%.

15. Servei d'Atenció al Client

Des de l'any 1999 "Sa Nostra", Caixa de Balears disposa d'un Servei d'Atenció al Client.

En compliment de l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març, que regula els departaments i els serveis d'atenció al client i el defensor del client de les entitats financeres, el Consell d'Administració d'aquesta Caixa va aprovar el 23 de juliol de 2004 el Reglament per a la defensa del client de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares i el seu Grup. En aquest mateix acte es nomenà el titular d'aquest Servei.

En el transcurs del 2004, la Unitat d'Atenció al Client va iniciar un total de 517 expedients, la qual cosa, enfront del total de 809 de gestionats en el transcurs del 2003, significa una disminució en valor absolut de 292 expedients, la qual cosa és igual al -36% d'assumptes registrats respecte de l'exercici del 2003.

El conjunt dels 517 expedients comprèn els capítols següents: peticions: 110; queixes: 273; reclamacions: 134.

Sobre el total de 134 reclamacions, el nombre de dictàmens favorables al client va ser de 18, la qual cosa representa el 13,44%.

Només hi va haver dues reclamacions cursades a través del Servei de Reclamacions del Banc d'Espanya i en els dos casos el dictamen d'aquesta entitat va ser favorable a "Sa Nostra", Caixa de Balears.

16. Control del risc

Continuant l'adaptació progressiva cap a les orientacions del BIS, i en el marc del projecte sectorial CECA, les fites més rellevants en aquest procés han estat les següents:

- Aprovació per part del Consell d'Administració (26 de març) de l'esquema d'organització funcional i dels objectius estratègics del projecte.
- Realització d'un pla director de posada en marxa d'acord amb les línies globals aprovades pel Consell, les orientacions de BIS II i les millors pràctiques sectorials.
- Recepció de noves versions d'algoritmes de situació de solvència (scoring) i d'avaluació (rating), i implantació de l'eina Asesor (rutines Còbol) en els processos informàtics de la Caixa per aplicar-los després als processos de sol·licitud i concessió.
- Impuls fort al procés d'integració SIGT-MBU: Eines de Front (Kondor+), Middle (Panorama) i Back (Opics).
- Intensificació de l'aportació d'informació sobre les orientacions i les exigències de BIS II cap a la nova aplicació d'Infocaja.

S'ha elaborat el nou Manual de polítiques i procediments per a l'adequada gestió i control de riscos en mercats financers, aprovat pel Consell d'Administració del 24 de setembre de 2004.

Així mateix, en aquesta data el Consell va aprovar l'actualització dels quadres de control de riscos del 20 de setembre de 1999, i, posteriorment, el Consell d'Administració va ratificar, en data 23 de desembre de 2004, les modificacions i els ajusts a aquests, fruits de la continuada labor d'anàlisi i de millora de dades.

La relació d'aquests quadres de control que es recull a continuació és analitzada periòdicament pel Comitè d'Actius i Passius (CAP) així com per l'Àrea d'Auditoria en l'exercici de les seves funcions de supervisió i control.

- Risc d'interès
 - Límit al consum de recursos propis per risc d'interès.
 - Límit a l'exposició del marge financer al risc d'interès.
 - Límit a la variació del valor actual dels recursos propis.
- Risc de liquiditat
 - Límit al finançament en interbancari
 - Límit a la liquiditat bàsica del balanç
 - Límit a la cobertura de les diferències (gaps) de liquiditat
- Risc de mercat
 - Límit a les posicions en divises
 - Límit a la cartera d'inversió a venciment
 - Límit a les posicions en cartera de renda fixa inversió ordinària
 - Límits a les posicions de la cartera de renda variable
 - Límit a les posicions de les carteres de negociació-sala
 - Límit a les minusvàlues latents en carteres d'inversió ordinària
 - Límit a les pèrdues consolidades de la cartera de negociació

Aquests comptes anuals consolidats corresponents a l'exercici del 2004 de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares i les societats que componen el Grup "Sa Nostra", que inclouen el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria, així com l'informe de gestió, són formulats pel Consell d'Administració en la reunió del dia 25 de febrer de 2005 i consten en l'anvers de 66 folis de paper timbrat de l'Estat de classe 8a del número OH6213757 al OH6213764, tots dos inclosos, i del número OH6213766 al OH6213823, tots dos inclosos.

memòria del
Comitè d'Ètica

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

MEMÒRIA 2004

El 2004 ha estat el primer any complet d'activitat del Comitè d'Ètica. En tretze reunions s'han tractat un total de 37 assumptes, dos dels quals han quedat pendents de resoldre en el 2005.

Per tal que el Codi Ètic sigui present en el dia a dia de l'entitat, s'ha obert una línia de comunicació amb la plantilla a través de la intranet, en la qual figuren tots els documents relacionats amb el Codi Ètic i des d'on el Comitè farà les comunicacions que estimi convenients, ja sigui per donar a conèixer la seva tasca, ja sigui per posar a l'abast eines que facilitin la comunicació amb el Comitè d'Ètica. Una d'aquestes eines és un qüestionari de declaració sobre possibles conflictes d'interessos, que s'ha treballat al llarg de l'any i que es posarà a disposició de la plantilla durant el 2005.

Altrament, continuant amb la política de requerir l'adhesió a totes les persones que inicien una relació laboral amb "SA NOSTRA", s'han rebut 81 noves signatures i s'ha explicat el contingut del Codi Ètic al personal de nova entrada en un curs vestibular.

S'ha intentat atendre amb la màxima diligència tot allò que s'ha posat en mans del Comitè d'Ètica. S'han solucionat temes fins i tot el mateix dia de la consulta, però en els casos més complicats o en què s'ha hagut de sol·licitar informació a l'entitat, el mecanisme de resposta s'ha vist alentit. Així, el temps mitjà en què s'han contestat les diferents qüestions plantejades al llarg de l'any ha estat aproximadament d'un mes.

Una de les principals tasques que s'ha iniciat enguany ha estat el disseny i l'emissió d'informes sobre les operacions de crèdit que afecten, com a clients, els comandaments i els membres dels òrgans de govern, d'acord al que s'estableix en els articles 1.3.2.e) i 2.2.1.f). Es tracta de comprovar que les condicions aplicades són les del mercat i que no s'obté un tractament especial pel lloc que s'ocupa dins l'entitat. Dels onze informes elaborats, set han estat sobre operacions de consellers generals i quatre sobre operacions d'empleats que ocupen llocs de responsabilitat. S'ha procurat tractar aquests documents amb especial agilitat, de manera que els afectats han pogut disposar de l'informe en una mitjana de dos dies després d'haver-lo sol·licitat.

Dels vint-i-sis assumptes restants, quinze s'han presentat en forma de comunicacions, s'han rebut deu consultes i hi ha hagut una denúncia. Els usuaris del Codi,

especialment la plantilla, que hi conviu dia a dia, han captat a la perfecció el caràcter integrador i generador de cultura d'empresa que es va donar des del principi a aquest document. Lluny de ser una eina que fomenta les suspicàcies entre companys, s'utilitza de manera constructiva com un conjunt de reflexions sobre les diferents situacions que es poden produir en el treball.

memòria **de**
la Fundació
"Sa Nostra" i l'Obra
Social i Cultural

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

ÍNDEX

1. Introducció i salutacions	71	5. Àrea de patrimoni natural	83
2. Centres de cultura, sales de cultura i altres	72	5.1. Introducció	83
3. Àrea de cultura	73	5.2. Convocatòria d'ajuts per a projectes de conservació de la biodiversitat	83
3.1. Introducció	73	5.3. Convenis	85
3.2. Programació	73	6. Àrea docent i d'investigació	86
3.2.1. Exposicions	73	6.1. Beques d'ampliació d'estudis	86
3.2.2. Conferències i cursos	74	6.2. Centre de Recerca Econòmica (CRE)	87
3.2.3. Concerts	75	7. XV Aniversari del Centre de Cultura "SA NOSTRA"	88
3.2.4. Cinema	76	8. Publicacions	90
3.2.5. Teatre	76	8.1. Col·leccions pròpies	90
3.3. Convocatòria d'ajuts per a projectes culturals	76	8.2. Catàleg	90
3.4. Premi Miquel Àngel Riera de Poesia i Narrativa 2003-2004	76	8.3. Col·laboracions	90
3.5. Beca de Creació Artística Sa Màniga	77	8.4. Altres	90
3.6. Convenis	77	9. Activitats educatives	91
4. Àrea assistencial i solidària	78	9.1. Cultura	91
4.1. Introducció	78	9.2. Medi ambient	91
4.2. Convocatòria d'ajuts per a projectes solidaris	78		
4.3. 0,7% per a cooperació internacional	80		
4.4. Residència per a la gent gran	81		
4.5. Programes de col·laboració assistencial i sanitària	81		
4.6. Convenis i col·laboracions	81		

1. INTRODUCCIÓ I SALUTACIONS

La Fundació constitueix l'instrument mitjançant el qual "SA NOSTRA" aconsegueix el seu objectiu fundacional de proveir béns i serveis d'interès general al conjunt de la societat, incidint sobretot en aquells sectors on hi ha mancances.

Fomentar el desenvolupament i el benestar social i cultural en el seu àmbit geogràfic d'actuació, les Illes Balears, així com de promoure la conservació del patrimoni natural i del medi ambient, són els propòsits de la Fundació "SA NOSTRA".

L'any 2004 es caracteritza per l'aprovació del Pla Estratègic 2004-2007, una fita important per a la gestió i la consecució dels objectius de l'Obra Social/Fundació "SA NOSTRA". A més de propiciar la participació dels diferents estaments que la integren, el document estableix les pautes necessàries per tal d'orientar l'activitat cap al futur de forma creativa i innovadora i continuar estimulant un procés de renovació i millora de la cultura organitzativa.

La massiva acceptació i participació en els programes i en les propostes i activitats que ofereixen els diferents espais i serveis de la Fundació són l'al·licient principal per refermar el nostre compromís amb aquesta comunitat.

Dr. Llorenç Huguet
 President

La Fundació "SA NOSTRA" continua compromesa amb les necessitats culturals, socials i mediambientals de les nostres illes i ha fet un gran esforç per tal d'arribar a tots aquells sectors i àmbits on la seva presència és necessària.

Durant el 2004 es consoliden una sèrie de projectes d'ajudes i subvencions en els diferents àmbits: culturals, solidaris i conservació de la biodiversitat. Les convocatòries d'ajuts han esdevingut punt de referència a la nostra comunitat, i any rere any milloren el seu nivell pel que fa a la quantitat i qualitat dels projectes presentats.

D'altra banda, el compromís amb la joventut és un objectiu fonamental, i precisament a aquest sector s'adrecen multitud d'ajudes, programes formatius i altres activitats entre les quals hom destaquen les beques per a l'ampliació d'estudis a l'estranger i l'extensa programació d'activitats educatives al llarg del curs escolar. Tot plegat, respon a un altre dels objectius fonamentals: impulsar l'enriquiment del capital humà.

Durant el 2004 hem dedicat una atenció especial al col·lectiu de la gent gran; hem atès les seves necessitats mitjançant la creació i l'adaptació d'activitats culturals, esportives i socials que contribueixen a millorar el seu benestar.

Un any més, l'Obra Social/Fundació "SA NOSTRA", es disposa a retre comptes a la societat per a la qual treballa gràcies als fruits de la confiança dipositada pels clients de l'Entitat. Continuar atenta als reptes que ens planteja el futur i contribuir amb activitats, ja sigui pròpies o en col·laboració, a enriquir socialment i cultural aquesta comunitat és el nostre objectiu principal.

Dr. Andreu Ramis
 Director gerent

2. CENTRES DE CULTURA, SALES DE CULTURA I ALTRES

La Fundació "SA NOSTRA" disposa de diferents centres amb l'equipament adequat per a cadascuna de les activitats que s'hi duen a terme. Es tracta d'una àmplia xarxa que té com a objectiu arribar a tota la societat de les Illes Balears, amb especial incidència en el col·lectiu de joves i en les persones de més edat. A Mallorca, "SA NOSTRA" disposa del Centre de Cultura de Palma, on es fan activitats artístiques de cinema, de teatre, de música i d'art. A la seu de la Fundació "SA NOSTRA" a Can Tàpera es duen a terme activitats didàctiques sobre el medi natural. A la finca agrícola experimental

de Sa Canova, a sa Pobla, els joves poden descobrir el món de l'agricultura. A més, "SA NOSTRA" té sales de cultura a sa Pobla, Campos, Lloseta, Sant Llorenç des Cardassar i Manacor.

A l'illa de Menorca, l'Entitat disposa de dues sales de cultura, una a Maó i l'altra a Ciutadella, i d'un centre social (a Ciutadella).

A les Pitiüses, "SA NOSTRA" té una sala de cultura a Eivissa i una altra a Formentera.

Centre de Cultura de la Fundació "Sa Nostra" a Palma

3. ÀREA DE CULTURA

3.1. INTRODUCCIÓ

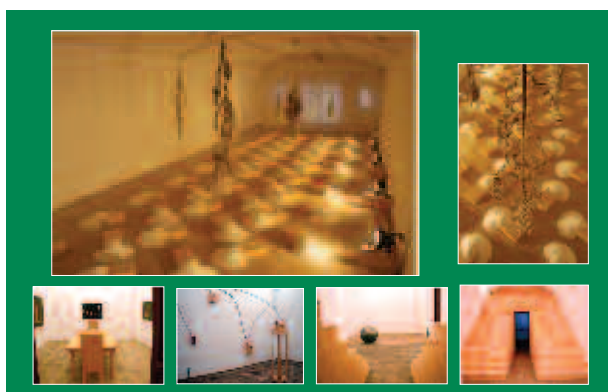
La Fundació "SA NOSTRA" ha dedicat un gran esforç econòmic a l'àrea de cultura. Durant el 2004, hi ha destinat un pressupost global de 2.445.200 euros, un 12% més respecte de l'exercici anterior, amb l'objectiu d'oferir a la societat de les Illes Balears un conjunt d'iniciatives artístiques i culturals de qualitat que obren una finestra a autors de renom i a joves promeses.

3.2. PROGRAMACIÓ

3.2.1. EXPOSICIONS

Al llarg d'aquests quinze anys d'activitats al Centre de Cultura "SA NOSTRA" el públic ha pogut gaudir i apreciar l'evolució de l'art en totes les manifestacions. Durant el 2004 destacam un seguit d'exposicions de diferents estils i formats que varen marcar fites importants en la cultura de les Illes.

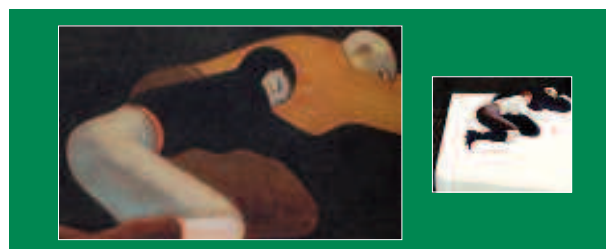
Una de les mostres més destacades durant el passat exercici va ser «Sedimentacions», de l'escultora austríaca **Eva Lootz**. Premi Nacional d'Arts Plàstiques l'any 1994, va arribar a Espanya al final de la dècada dels seixanta, on ha desenvolupat tota la carrera artística. L'obra d'**Eva Lootz** ens demostra que en l'escultura contemporània conviuen tant els materials rígids com els fràgils. En l'exposició «Sedimentacions», l'arena cau pel seu pes i ens fa ser conscients de la poesia i de la metàfora del pas del temps. Les projeccions audiovisuals, la cera que cau i se sedimenta a un ritme diferent de l'arena, transporten l'espectador a un viatge infinit, amb portes que no es poden traspassar.

Exposició de l'artista Eva Lootz

La Sala Gran del Centre de Cultura va acollir també el mes de maig del 2004 una important mostra de 150 peces d'un mestre indiscutible de la narrativa dibuixada, **Lorenzo Mattotti**. Aquest artista italià, nascut el 1954, va estudiar arquitectura abans de dedicar-se al grafisme. Les seves suggeridores i poètiques imatges ens han acompanyat en multitud de tebeos, revistes, contes, etc. D'entre les seves obres més importants es poden destacar: *Fuochi*, *L'uomo alla finestra*, *Stigmat*... L'activitat de **Mattotti** abraça diversos àmbits: des de la il·lustració de moda (**Vanity**) fins a la interpretació dels clàssics de la literatura.

L'exposició de **Mattotti** «Estança oculta» experimenta amb nombroses tècniques, des de l'aquarel·la, el pastel o l'acrílic fins a mostrar un enorme riquesa expressiva amb el llapis o la tinta xinesa. Les més de 150 obres conformen un paisatge narratiu il·luminat per atmosferes suggeridores en què la figura i el color construeixen un món propi, de somni i de sensacions.

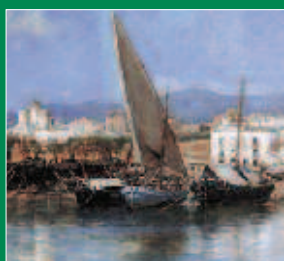
Exposició de Lorenzo Mattotti

Difondre l'obra dels autors que conformen el nostre patrimoni artístic és un dels molts objectius de la Fundació. En aquesta línia, i emmarcada dins els actes de celebració del quinze aniversari del Centre de Cultura "SA NOSTRA", es va optar per donar a conèixer un artista de referència en el panorama local durant el darrer terç de segle XIX: **Antoni Fuster Fortesa** (1853-1902), que tècnicament s'adscriu al realisme acadèmic.

La Sala Gran del Centre de Cultura va acollir més de 80 obres del pintor mallorquí. L'exposició es va concebre com una mostra antològica i la més completa de les que s'han fet sobre aquest autor. El gruix de les obres de l'artista exposades està format per paisatges, marines, natures mortes i retrats.

Antoni Fuster Fortesa va ser coetani d'Antoni Ribas, de Ricard Anckerman i de Joan Bauzà, però la seva obra fins ara ha estat poc reconeguda i poc valorada.

La mostra també va recollir alguns objectes personals i documents de l'època de l'artista.

Exposició del pintor
Antoni Fuster Forteza

Una altra de les exposicions que val la pena destacar del 2004 és la del procés creatiu de **Miquel Barceló** a la Seu, amb fotografies d'Agustí Torres que il·lustren aquest procés.

Aquesta mostra, que varen organitzar el Fons Documental **Miquel Barceló** i la Fundació "SA NOSTRA", va oferir una selecció de fotografies que va fer Agustí Torres l'any 2003, amb motiu de la intervenció de Miquel Barceló a la capella de Sant Pere de la Seu de Mallorca. Les imatges corresponen al moment que l'artista pràcticament viu al taller de Santoriello, on treballa la ceràmica per representar el miracle de la multiplicació del pans i dels peixos de l'Evangeli de Sant Joan. Són el document gràfic de tot el procés creatiu, un llegat d'incalculable valor al qual normalment l'espectador no pot accedir.

La dificultat tècnica de la realització física de l'obra va traslladar **Miquel Barceló** a un taller de Vietri sul Mare (Nàpols), una regió amb una llarga tradició ceramista. Allà va treballar intensament amb Vincenzo Santoriello, que va ser capaç de solucionar els reptes de la manipulació, la cocció, el trasllat i el posterior muntatge d'un mural ceràmic de 300 metres quadrats.

Exposició del procés creatiu de
Miquel Barceló a la Seu amb foto-
grafies d'Agustí Torres

Una altra de les fites importants va ser l'exposició **«Procés K»**, que va estar instal·lada el mes de març del 2004 a la Sala de Paper del Centre de Cultura "SA NOSTRA" de Palma.

Temps enrere, els artesans i els artistes creaven les obres a peu de carrer i la gent podia gaudir del procés creatiu. Això avui dia ja no és habitual. Ara, els secrets i la intimitat creativa deixen el públic al marge del procés creador. Desenvolupant la idea de la creació col·lectiva evolutiva, apareix el **«Procés K»**, en què el col·lectiu multidisciplinari NeoTokyo va mostrar i va compartir el procés de creació d'una obra audiovisual.

A l'exposició es va disposar de dues zones diferenciades: el Laboratori, a la Sala de Paper del Centre de Cultura, on a més de veure in situ els avenços de la creació varen ser presents convidats d'excepció (Calpurnio, Hendrik Dorgathen, Pedro Trotz, La Puta Opepe, Llonovoy, Neurona i Pitsuke, entre d'altres), i la planta inferior, utilitzada com a galeria, on es varen anar mostrant els resultats de les diferents fases del projecte. També es va obrir la participació al públic a través d'Internet. Una proposta suggeridora, inusual i amb un resultat com a mínim sorprenent.

Exposició «Procés K»

3.2.2. CONFERÈNCIES I CURSOS

Al llarg del 2004 el Centre de Cultura ha mantingut un alt nivell de conferencians, que han esdevingut centre d'interès per a estudiants i per a experts. En el cicle de conferències **En Diàleg amb...**, durant el 2004 hi varen participar personatges de renom com ara Asha Miró, Miquel Àngel Llauger, Empar Moliner, Ferran Torrent o Miquel Descot. Tots ells varen compartir els seus coneixements i experiències amb un públic entregat i interessat a ampliar les visions del món.

Un altre dels cicles importants que s'han dut a terme al Centre de Cultura "SA NOSTRA" és **Veus del Segle XXI**,

Triptico del cycle de conferències «Amb diàleg amb...»

que es va inaugurar amb la presència d'Ignacio Ramonet, director de *Le Monde Diplomatique*, i del redactor en cap de Radio Francia Internacional, Ramón Chao. Ambdós varen parlar del compromís amb la cultura.

Veus del Segle XXI és un espai en què pensadors, científics i creadors vessen les seves particulars mirades sobre el món. Són les veus d'una cultura integradora.

3.2.3. CONCERTS

Al llarg del 2004 s'han fet nombrosos concerts de diferents estils musicals. Destacam el **II Cicle de MusicHistòries**, en què va ser present **Joan Bibiloni**, i el cicle **Músiques sense Fronteres**, que l'edició passada s'apropà a les cultures del Marroc, Mèxic, França i Catalunya. El cicle va començar amb l'actuació del marroquí d'origen berber **Nour Eddine**, un extraordinari cantant i multiinstrumentista. La seva música uneix sons i atmosferes de profunda espiritualitat amb ritmes de festa ritual i, en el moment que les percussions són protagonistes absolutes, el resultat esdevé una «curació» col·lectiva per a la ment i per al cos.

En el cicle també va actuar el músic mexicà **Javier Nandayapa**, que va oferir un atractiu programa interpretat amb marimba. **Javier Nandayapa** és un músic difícilment classificable, que no es pot encasellar dins cap llenguatge o tendència. Altres artistes que cal destacar són Ocumé i Renaud García-Fons.

Seguint amb la música, el gener del 2004 es va presentar el disc *Vacabou*, del grup homònim. La personalíssima mescla de pop i música electrònica de **Vacabou** ja

ha rebut elogis de la crítica especialitzada, que el considera el millor grup que sorgí a Mallorca l'any 2003.

El 2004 es va celebrar la quarta edició del cicle **Waiting for Waits**, anomenat així perquè tots els artistes que hi participen inclouen en el repertori alguna versió d'un tema del compositor californià Tom Waits. L'any passat hi varen participar, entre d'altres, els artistes següents: Dyana Kurtz, Kelly Joe Phelps i Mary Lou Lord + Josh Rouse.

Concert de Joan Bibiloni, dins el cicle «Músiques sense fronteres»
Joan Bibiloni

Concert de Javier Nandayapa dins el cicle «Músiques sense fronteres»

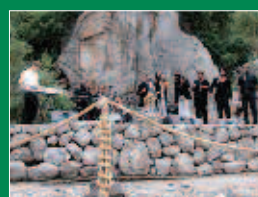
Concert del grup mallorquí Vacabou

Concert de Carter Wood dins el cicle «Waiting for Waits»

A la Part Forana de Mallorca, cal destacar un dels esdeveniments més esperats i emblemàtics de l'any, el **Concert del torrent de Pareis**, que organitza "SA NOSTRA". L'any 2004 se'n celebrava la XVI edició amb l'actuació especial del grup vocal The Lee Brown Gospel Consort. El grup, que dirigeix el pastor baptista Robert Lee Brown, organista i cantant nascut a Topeka (Kansas), l'integren músics i cantants professionals d'origen nord-americà: set veus, bateria, baix, teclat i vibràfon.

Concert del Torrent de Pareis, amb l'actuació de «The Lee Brown Gospel»

3.2.4. CINEMA

Les projeccions de cinema han gaudit, com cada any, d'un gran nombre d'espectadors. Aquí volem destacar, a banda dels cicles que s'han ofert aquest 2004, el **II Curs de representacions d'allò real. Una aproximació al documental**, que va impartir el director i guionista José Luis Guerín.

José Luis Guerín,
director i guionista

Aquest curs, continuació del que Guerín va impartir el 2003, va tenir com a objectiu fer un viatge a través del diàleg per les dues maneres de fer cinema: la ficció i el documental.

3.2.5. TEATRE

En l'àmbit del teatre, al llarg del 2004 s'ha celebrat el VI Festival Internacional de Teatre de Teresetes i s'ha col·laborat amb la representació de les obres *La vuelta al mundo en 80 días*, de la companyia Fernán Cardama, de l'Argentina, i *El dragón de la siete cabezas*, de la companyia Puppidi Stac, procedent d'Itàlia.

3.3. CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES CULTURALS

El compromís de la Fundació "SA NOSTRA" amb el foment i amb la difusió de la cultura de les Illes s'articula a través de la programació i de la producció d'activitats, però també a través del suport que dona als creadors que, de manera individual o col·lectiva, treballen per al desenvolupament cultural de la nostra comunitat. En aquest línia, per quarta vegada consecutiva, l'any 2004 es va fer pública la Convocatòria d'ajuts per a projectes culturals, que va tenir un gran èxit de participació. Es varen presentar un total de 161 projectes: trenta-un d'arts escèniques, vint d'arts plàstiques i audiovisuals, quaranta-un de música, vint-i-quatre de patrimoni històric i artístic, setze de llengua i literatura, i vint-i-nou d'altres sectors.

Distribució dels projectes per sectors

SECTOR	PROJECTES PRESENTATS	PROJECTES APROVATS	DOTACIÓ
Arts escèniques	31	11	58.100 €
Arts plàstiques i creació audiovisual	20	5	16.000 €
Música	41	15	45.400 €
Patrimoni històric i artístic	24	5	10.700 €
Llengua i literatura	16	10	37.500 €
Multisectorial	29	5	17.500 €
TOTAL	161	51	185.200 €

D'entre els projectes d'arts escèniques que es varen aprovar destaquem les propostes «Programació teatral 2004», que presentà la **Fundació Teatre del Mar**, i «*Patera, producció d'una obra de teatre*», que presentà la Fundació Teatre Principal de Maó.

En el sector de les arts plàstiques i la creació audiovisual, la Fundació "SA NOSTRA" va atorgar, entre d'altres, ajuts a l'**Associació Artífex Cultural**, per dur a terme la IX Mostra de Cinema i Vídeo a la Part Forana.

El compromís amb la música es posa de manifest amb els ajuts que es concediren a les **Jovenuts Musicals de Palma** per organitzar el III Cicle de Música de Cambra i al Taller orquestral infantil, que organitzà la **Fundació General UIB**.

Dins l'apartat de llengua i literatura, un dels projectes que s'aprovaren va ser «Perquè vull...», de **Trenta-Tres-Agitació Cultural**.

Pel que fa al sector del patrimoni històric i artístic, destaquen els projectes següents: l'ajut extraordinari per commemorar el centenari de l'**Ateneu Científic**, Literari i Artístic de Maó l'any 2005 i el projecte del **Grup Folklòric Aires des Barranc d'Algendar** «Elaboració d'indumentària menorquina del segle XVIII».

3.4. PREMI MIQUEL ÀNGEL RIERA DE POESIA I NARRATIVA 2003-2004

El mes de febrer del 2004 es varen fer públics els guanyadors del Premi Miquel Àngel Riera de Poesia i Narrativa 2003. El 2003 es varen presentar trenta-sis obres i varen

resultar guanyadores, en la categoria de poesia, la del Sr. Xavi Grimau (Sabadell, 1975), *Metall*, i la novel·la del Sr. Miquel Àngel Lladó (Palma, 1958), *Tocar mare*.

L'1 de desembre va acabar el termini de lliurament d'exemplars que opten al Premi Miquel Àngel Riera 2004 i s'hi han presentat un total de vint-i-cinc obres (tretze de narrativa i dotze de poesia).

Entrega de premis de poesia i narrativa 2003-2004 Miquel Àngel Riera

3.5. BECA DE CREACIÓ ARTÍSTICA SA MÀNIGA

Fruit del conveni que se signà el 2001 entre l'Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar i la Fundació "SA NOSTRA", aquesta iniciativa pretén donar suport als joves creadors residents a les Balears. La beca té una dotació de 10.000 euros per produir una exposició. S'inaugura el mes de desembre a l'auditori Sa Màniga i després itinera pels centres de la Fundació "SA NOSTRA" a Palma, a Menorca i a les Pitiüses.

El jurat, reunit el 20 de març, va atorgar la beca al projecte «**Keep on Trying**», que presentà la menorquina Núria Marquès (1975). També hi va haver una menció especial per al treball de l'eivissenc Santiago Vich, a qui la Fundació "SA NOSTRA" prepararà una exposició.

Projecte *Keep on trying* de Núria Marquès

3.6. CONVENIS

L'any 2004 es va tornar a signar el conveni de col·laboració anual entre la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears i la Fundació "SA NOSTRA", que implica:

- Incloure el Programa d'activitats educatives de la Fundació en les propostes didàctiques del Govern.
- Organitzar el cicle Cinema a la Fresca en Català.
- Organitzar l'exposició de Jim Bird a Sa Llonja de Palma, a Menorca i a Eivissa.
- Coordinar i organitzar activitats pròpies de l'Espai {} de Formació Cultural, i actualitzar i digitalitzar els estudis i les publicacions de gestió cultural.

La Fundació "SA NOSTRA", Caixa de Balears, ha continuat el conveni anual de col·laboració amb la Conselleria d'Educació i Cultura per al manteniment de l'Espai de Formació Cultural, que té com a objectiu realitzar activitats de formació i de difusió del patrimoni.

El 2004 s'han fet dos seminaris: «Tot el món és testimoni. Pràctiques documentals postmèdia» i «Net.art. Art en xarxa. El futur és ara!».

4. ÀREA ASSISTENCIAL I SOLIDÀRIA

4.1. INTRODUCCIÓ

Una de les raons de ser de la Fundació "SA NOSTRA" és arribar als col·lectius desfavorits per aportar-los millores en qualitat de vida, instal·lacions, ofertes educatives, entre d'altres. Durant el 2004 s'han dedicat a aquesta àrea un total de 2.030.200 euros.

4.2. CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES SOLIDARIS

La trajectòria de continuïtat de la Convocatòria d'ajuts per a projectes solidaris va ser reconeguda per la revista *Actualidad Económica*, que l'ha seleccionada com un dels millors projectes del 2003. El director de Zona de "SA NOSTRA" a Madrid, Miguel Francisco Oliver Roca, va recollir el guardó en representació de l'entitat el passat 20 de maig del 2004.

Convocatòria d'Ajuts Solidaris

Per novè any consecutiu la Fundació "SA NOSTRA" ha convocat els ajuts per a projectes solidaris. A través d'aquesta convocatòria, la Fundació atorga un ajut als projectes que tenen com a objectiu millorar la qualitat de vida de les persones que es troben en situació de necessitat a les Illes Balears.

En la convocatòria del 2004 s'han presentat un total de 223 projectes, 115 dels quals han aconseguit l'ajut.

La dotació global de la convocatòria del 2004 ha estat de 515.000 euros.

Distribució dels projectes per sectors

SECTOR	PROJECTES PRESENTATS	PROJECTES APROVATS	DOTACIÓ
Infància i família	33	17	49.200 €
Juventut	26	16	57.000 €
Persones amb discapacitat	43	24	133.500 €
Malalties cròniques	52	29	132.800 €
Gent gran	17	9	43.000 €
Marginació i exclusió social	47	20	99.500 €
Multisectorial	5	-	-
TOTAL	223	115	515.000 €

S'ha de destacar que, dels 115 projectes que han rebut l'ajut de la Fundació "SA NOSTRA", se n'han beneficiat **29.347 usuaris**.

Entre els projectes guanyadors destaquem els següents:

- Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears (ALAS). Projecte «**Angelets**».

«Angelets» és un projecte que es va posar en marxa el 1997. La seva prioritat és atendre la infància afectada o infectada pel VIH o la sida. El projecte té com a objectiu normalitzar al màxim la vida del menor i de la seva unitat de convivència mitjançant l'atenció integral, que engloba tots els aspectes biològics, psicològics i socials que envolten l'infant. El funcionament del programa es basa en el treball en equip de manera interdisciplinària i coordinada amb altres recursos de la nostra societat, i està format per professionals i per un grup de persones voluntàries.

- **Creu Roja de les Balears**. Unitat Dependent 2004. Projecte «Dones amb futur».

La Unitat Dependent és una casa d'acollida fora de l'àmbit de la presó per a dones que es troben en el tercer grau penitenciari. Aquesta casa permet complir part de la condemna i afrontar l'excerceració definitiva en un ambient més normalitzat, potenciar la inserció social positiva i fomentar hàbits de vida quotidians per afavorir la incorporació progressiva en el medi social.

L'objectiu d'aquest programa és proporcionar a les dones que es troben en el tercer grau atenció psicològica en l'àmbit sociofamiliar, com a via per accedir de manera autònoma als recursos i als serveis comunitaris.

D'altra banda, es reforça que adquireixin hàbits de vida normalitzats i se n'afavoreixen l'autoestima i la convivència intergrupals.

- Càritas Diocesana de Mallorca, Associació Catòlica Espanyola de Serveis a la Joventut Femenina (ACISJF), Fundació Deixalles. Programa «**Filosa**».

Aquest programa s'adreça a trenta-cinc persones que es troben en situació de marginació i d'exclusió social. Té com a objectius fomentar la inserció sociolaboral d'aquests usuaris, que sobretot són dones; donar una sortida productiva al seu treball, ja que es comercialitzen els productes, i fer una tasca de sensibilització mediambiental, amb la recuperació de roba, joguets, mobles, etc.

És un dels exemples de treball en xarxa. El programa permet fer el seguiment des d'un començament d'elaboració i de feina fins al producte final i la comercialització, amb la qual cosa s'arriba a un procés de rehabilitació normalitzat.

- Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer d'Eivissa i Formentera (AFAEF). Projectes «**Taller de psicomotricitat i mobilització global**» i «**Consolidació del Taller de memòria i suport psicològic**».

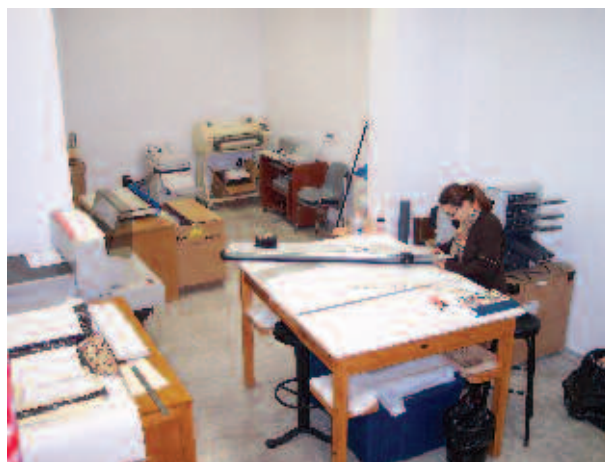
Alguns objectius dels programes són mantenir les capacitats físiques dels malalts d'Alzheimer i evitar-ne l'allitament, i també formar els treballadors familiars i els familiars del malalt en matèria d'ergonomia de la postura.

- Coordinadora de Minusvàlids de Menorca i Associació de Familiars de Malalts Mentals de Menorca (AFEM). «**Creació de l'empresa - centre especial d'ocupació Lligam**».

Destacam aquesta iniciativa sobretot perquè és una de les escasses iniciatives que s'adrecen a aquest col·lectiu a Menorca.

L'objectiu és formar 6 o 7 persones amb discapacitat psiquiàtrica en situació de risc d'exclusió laboral i donar-los ocupació. L'ocupació s'aconsegueix amb

la creació d'un centre especial d'ocupació que ha de permetre un entorn estable i estructurat per a aquestes persones, amb el qual es romp l'estacionalitat laboral característica de l'illa.

Projecte Lligall

- Plataforma Sociosanitària de les Pitiüses. Projecte «**Equip multidisciplinari per al manteniment de la PSP**».

Aquesta plataforma, formada per desset associacions de caire social i sanitari, té com a objectiu catalitzar el treball en xarxa a Eivissa. Utilitzen un local que ha cedit l'Ajuntament d'Eivissa i, amb l'ajut d'un equip multidisciplinari, atenen les necessitats bàsiques de les desset associacions i dels seus usuaris. D'aquesta manera es rendibilitzen els recursos.

El programa en xarxa dona fruits i, mitjançant aquest ajut, es poden contractar nous professionals (com ara un psicòleg, un fisioterapeuta i un auxiliar administratiu) que donin suport a les desset associacions en un mateix local.

4.3. 0,7% PER A COOPERACIÓ INTERNACIONAL

La Fundació "SA NOSTRA", seguint amb l'esperit col·laborador, ha dedicat durant el 2004 el 0,7% del pressupost de la Fundació a projectes de cooperació

internacional, que es gestionen a través dels fons de cooperació (mallorquí, menorquí i pitiús). La dotació ha estat de 31.000 euros.

D'acord amb els criteris que es desprenen del Pla estratègic d'OSIC-Fundació, s'han prioritzat els projectes que contribueixen al desenvolupament a través de l'educació i de la formació dels infants i dels joves. D'acord amb això, els projectes que rebran el finançament de la Fundació "SA NOSTRA", a través dels fons de cooperació, són els següents:

a) Fons Mallorquí de Cooperació i Solidaritat

- «Inserció sociolaboral de joves i dones a partir de l'aprofitament dels residus sòlids urbans al municipi de Vargas (Veneçuela)», projecte que va presentar la Fundació Deixalles.

b) Fons Menorquí de Cooperació

- «Residències de defensa internacional d'infants de Cochabamba», projecte que va presentar el Secretariat Diocesà de Missions.

Projecte de la Fundació Deixalles al municipi de Vargas, Veneçuela

c) Fons Pitiús de Cooperació

- «Implementació d'una comunitat com a estratègia per a la millora de l'educació», projecte que va presentar ASBAL (Ajuda Sanitària Balear).

4.4. RESIDÈNCIA PER A LA GENT GRAN

Durant l'exercici 2004 la capacitat de la residència s'ha mantingut en 209 places, amb un nivell d'ocupació a les plantes del 99,3%.

Durant l'any passat s'han produït setze ingressos de residents i devuit baixes, desset per defunció i una per renúncia de la plaça. Així mateix, la llista d'espera el 31 de desembre del 2003 incloïa un total de 842 sol·licituds.

La mitjana d'edat durant el 2004 és de 83,96 anys.

A la residència per a la gent gran "SA NOSTRA" són nombroses les activitats que s'ofereixen als residents: durant el 2004 s'han fet devuit excursions, deu festes, deu conferències de gran interès i d'acollida i setze activitats variades. A més, continua el programa d'activitats contínues de gimnàstica, pintura, orientació, coral i ceràmica, i el Taller de memòria, a més de les activitats religioses.

També es fan tallers setmanals per als residents: comunicació, psicomotricitat, estimulació i memòria, així com intervencions de teràpia individual.

4.5. PROGRAMES DE COL·LABORACIÓ ASSISTENCIAL I SANITÀRIA

La despesa total de la Fundació "SA NOSTRA" per als programes de col·laboració assistencial i sanitària ha estat de 961.396,99 euros.

Gent gran:

- Manteniment de tretze centres propis i cedits (propis: set a Palma i un a Ciutadella; cedits: cinc a Palma), que han suposat una despesa de 104.622,22 euros l'any 2004.
- Activitats conveniades a denou centres propis i en col·laboració, convenis amb els tres consells insulars

i amb dues federacions. Aquestes activitats i col·laboracions han suposat una despesa total de 289.417,39 euros.

Esport base:

Les activitats de suport a les iniciatives dels consells insulars per a l'esport base han significat una despesa anual de 95.812 euros.

4.6. CONVENIS I COL·LABORACIONS

La Fundació "SA NOSTRA" ha signat nombrosos convenis en matèria d'assistència social, entre els quals destacam els següents:

Conveni de col·laboració entre la Conselleria de Presidència i Esports del Govern de les Illes Balears, l'Institut Balear de la Dona i la Fundació "SA NOSTRA" per a la itinerància per Manacor, Inca, Lluçmajor, Ciutadella, Maó, Eivissa i Formentera de l'exposició **«El laberint del Minotaure... i el fil d'Ariadna. Violència de gènere»**, una mirada crítica i objectiva cap a la violència de gènere.

Exposició *El laberint del minotaure... i el fil d'Ariadna*

També volem destacar que s'han signat trenta-dos convenis amb vint-i-vuit entitats que promouen directament accions d'inserció i d'integració social i/o laboral dels col·lectius més diversos, com ara els discapacitats, els malalts mentals, els malalts crònics, les dones soles amb fills, els «sense sostre», els drogodependents, els immigrants, els infants i els joves conflictius, etc. Mitjançant la creació de centres especials d'ocupació es materialitzen els objectius d'integració i de formació sociolaboral. D'aquests projectes, se n'han beneficiat prop de 6.000 persones.

D'altra banda, es va signar un conveni amb el Fons Mallorquí de Solidaritat per col·laborar en el projecte «Inserció sociolaboral de joves i dones a partir de l'a-

profitament dels residus sòlids urbans al municipi de Vargas (Veneçuela)». En aquest projecte, la Fundació "SA NOSTRA" hi va aportar un 51% del cost.

A banda dels convenis signats, la Fundació "SA NOSTRA" ha fet col·laboracions no econòmiques per a diferents entitats, com ara l'aportació de material, la cessió de locals o la donació de publicacions d'interès social, com *Quaderns Solidaris*.

CONFIS

Una altra de les iniciatives solidàries són els **Confis solidaris**, amb els quals "SA NOSTRA", amb la col·laboració i l'assessorament de la Fundació "SA NOSTRA", manté la possibilitat que els clients facin aportacions directes a tres projectes socials (un de cada illa major), als quals la Fundació també dóna suport.

Fins al juliol del 2004, les donacions de Confis han suposat una aportació global de 2.358 euros als projectes següents:

«**Angelets**» (infants afectats pel VIH o la sida), de l'Associació de Lluita Antisida de Balears (ALAS Mallorca).

«**T'escoltam i t'orientam**», de les associacions: AEMIM, Lliga Reumatològica de Menorca, ALCER-Menorca, ALME i ALBA (Menorca).

«**Arrels**», de Càritas Eivissa (Eivissa i Formentera).

5. ÀREA DE PATRIMONI NATURAL

5.1 INTRODUCCIÓ

La conservació i el respecte del medi natural han estat un dels objectius prioritaris de la Fundació "SA NOSTRA". Conscients de la necessitat de preservar el nostre patrimoni natural, ha destinat un total de **836.000** euros en aquesta àrea durant el 2004, a través d'acions educatives, didàctiques, de recerca i de divulgació i, sobretot, de protecció del medi ambient.

5.2. CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES DE CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT

Una de les aportacions més importants a l'àrea de patrimoni és la que es dedica a la Convocatòria d'ajuts per projectes de conservació de la biodiversitat.

L'any 2004 es varen presentar a aquesta convocatòria trenta-quatre projectes, dels quals varen rebre l'ajut vint. L'import total que s'ha destinat a aquesta convocatòria és de 130.000 euros. La distribució dels projectes per sectors és la següent:

SECTOR	PROJECTES PRESENTATS	PROJECTES APROVATS	DOTACIÓ ECONÒMICA
Estudi i investigació	6	6	35.000 €
Gestió i conservació	9	3	36.000 €
Divulgació i educació	16	11	59.000 €
Exclosos	3	-	
TOTAL	34	20	130.000 €

D'entre els projectes guanyadors volem destacar els següents:

—«**Ses Feixes, exemple de patrimoni integral. Evolució històrica i natural**». Grup d'Estudis de la Naturalesa, GEN GOB-Eivissa.

Ses Feixes és una gran extensió d'aiguamolls situada a l'illa d'Eivissa, entre la platja de Talamanca i la badia d'Eivissa. Està dividida en tres sectors: el prat de ses

Monges, el prat de Vila i la zona que s'anomena es Prat. És una àrea que tradicionalment s'ha dedicat al cultiu intensiu d'horta i que disposava d'un sistema de canals i de comportes que, mitjançant un sistema de reg per capil·laritat ascendent, permetia regular el nivell d'aigua. Aquest sistema de reguiu, únic en el món, és d'origen àrab i encara se'n conserven els canals i les mateixes feixes. També es conserven alguns dels «portals de feixa», uns elements arquitectònics d'una singularitat especial (també únics en el món), molts bells i valuosos.

Ses Feixes, a més, és la segona zona humida en importància de les Pitiüses. Les característiques d'aquesta zona, amb aigües dolces i semisalobres, juntament amb les zones de conreu i de pastura, de salicorn i de canyís, proporcionen una varietat d'ambients que es reflecteix en una gran diversitat de fauna i de flora. En conseqüència, l'interès d'aquest espai ve donat pel caràcter de zona humida i també pels grans valors històrics, etnològics i arquitectònics que hi són presents. També cal considerar la necessitat urgent d'actuar per evitar les situacions de degradació que s'hi produeixen.

Els objectius generals que proposa aquest projecte són:

- Potenciar el coneixement científic del patrimoni històric i natural d'Eivissa i contribuir a conservar-lo.
- Sensibilitzar la societat sobre la importància i el valor patrimonial de ses Feixes i sobre la necessitat de conservar-les.
- Desenvolupar un procés de recerca sobre l'evolució històrica i ambiental de ses Feixes.
- Establir les línies de gestió ambiental de ses Feixes: mantenir el paisatge, recuperar els elements patrimonials, promoure la recuperació de l'explotació agrícola, potenciar els valors naturals i promoure un aprofitament didàctic, públic i turístic de l'espai.
- Aportar les bases necessàries per a l'execució d'activitats sostenibles ambientalment i econòmicament.
- Difondre els resultats dels estudis realitzats i conscienciar la població de la importància del manteniment i de la recuperació ambiental i cultural de ses Feixes.

Ses Feixes, d'Eivissa

—**Jardí Botànic de Sóller**—. Fundació Jardí Botànic de Sóller.

El Jardí Botànic de Sóller és una entitat destinada a conservar les espècies amenaçades de les Balears, d'altres illes de la Mediterrània i de les seves àrees continentals d'influència. Es preveuen tasques de manteniment de les àrees que hi ha actualment; remodelar la marjada 5, que es destina a la flora d'alta muntanya; organitzar cursos, i dur a terme plans de conservació de les espècies més amenaçades.

Els objectius del projecte són els següents:

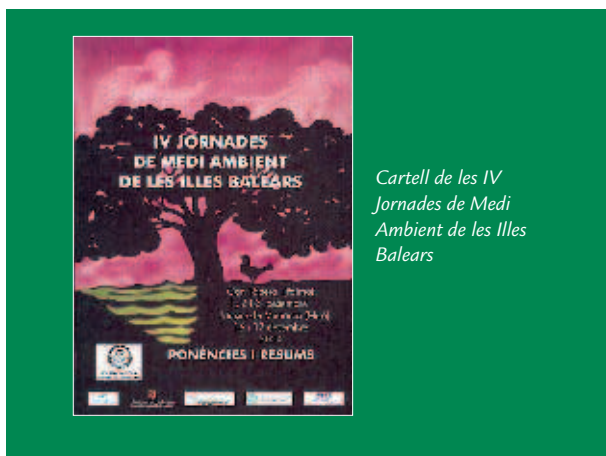
- Conservar les espècies endèmiques, rares o en perill d'extinció de les Balears, d'altres illes de la Mediterrània i de les seves àrees continentals d'influència.
- Divulgar i educar escolars i adults mitjançant col·leccions de plantes vives, exposicions, concursos, conferències, publicacions i material didàctic.

- Dur a terme recerca en biologia de la conservació, biologia reproductiva d'espècies silvestres, horticultura, jardineria, etc., per tal de gestionar i conservar les espècies de flora més amenaçades, i investigar-ne i divulgar-ne la singularitat i la riquesa.

—**IV Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears**—. Societat d'Història Natural de les Illes Balears.

La Societat d'Història Natural de les Illes Balears, amb el suport de diverses institucions, entre les quals hi ha la Fundació "SA NOSTRA", va organitzar el mes de desembre del 2004 les IV Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears, que es varen dur a terme a Can Tàpera. Aquesta edició va assolir dos objectius bàsics: aconseguir una periodicitat triennal i minvar el grau de centralització de l'acte, ja que les Jornades també es varen fer a Maó.

A les Jornades es va donar a conèixer una gran part dels resultats en les línies de recerca i de gestió en el camp naturalístic i ambiental de les Balears.

*Cartell de les IV
Jornades de Medi
Ambient de les Illes
Balears*

Aquestes jornades, per l'acolliment que varen tenir i pel gran nombre de participants, es convertiren en un verader esdeveniment social i científic.

S'ha de destacar que se n'ha editat el llibre de ponències i resums, que constitueix un element important de referència i de consulta a l'hora d'apropar-se als temes de recerca naturalística i ambiental que es troben en curs a les Illes Balears.

Els objectius generals de les Jornades de Medi Ambient són:

- Intercanviar informació entre experts i tècnics en medi ambient de les Balears.
- Difondre entre el públic general aquesta informació.
- Oferir un espai perquè els investigadors i els gestors del medi natural i del medi ambient puguin presentar els seus treballs.
- Aportar informació per a temes d'educació ambiental.
- Difondre materials informatius.

5.3. CONVENIS

D'entre els convenis que ha signat l'àrea de patrimoni volem destacar els següents:

— Laboratori de Botànica, UIB. **Herbari Virtual de les Illes Balears.**

La col·laboració entre la Fundació "SA NOSTRA" i la Universitat de les Illes Balears permet catalogar fins a 1.500 espècies, és a dir, tota la flora balear, i dur a terme millores en el disseny i en l'estructura de la pàgina web: <http://herbarivirtual.uib.es>.

L'**Herbari Virtual** és un banc d'imatges d'alta qualitat de les plantes de les Illes Balears que es pot consultar lliurement per Internet. Es tracta d'un projecte viu i en funcionament que ha tingut una gran acceptació d'un ampli ventall d'usuaris. Com qualsevol banc de dades, el seu valor es troba en una constant incorporació de noves dades (en aquest cas, imatges) i en un manteniment rigorós, que el faci fiable i complet.

L'**Herbari Virtual** es dedica bàsicament a les plantes silvestres de les Illes, però també s'hi han incorporat els arbres dels jardins i moltes plantes de conreu. És, per tant, una eina útil tant per als estudiosos de la botànica com per als amants de la jardineria i de l'horticultura.

En aquest moment es poden consultar més de 1.214 espècies de plantes de les Illes Balears, la qual cosa representa les dues terceres parts del total de la flora de les Illes, amb aproximadament 4.500 imatges. Actualment no hi ha cap altra obra impresa o virtual que acumuli un volum tan important d'imatges d'espècies vegetals de les Illes i, probablement, de tota la Mediterrània.

— Societat d'Història Natural de les Balears. **Estat del medi ambient. Illes Balears, 2002-2003.**

Aquest informe recull, de manera objectiva, les dades de les principals variables ambientals corresponents al període 2002-2003.

Herbari virtual

6. ÀREA DOCENT I D'INVESTIGACIÓ

L'Obra Social i Cultural ha gestionat l'àrea docent i d'investigació amb un pressupost d'1.495.301 euros, que s'ha executat en 1.162.372,70 euros.

6.1. BEQUES D'AMPLIACIÓ D'ESTUDIS

• 20a Convocatòria de beques d'ampliació d'estudis a l'estranger

"SA NOSTRA" proposa uns ajuts per ampliar estudis a l'estranger, amb l'objectiu d'aconseguir que la societat balear assolixi els nivells de progrés adequats a les noves exigències científiques, tècniques i artístiques del món actual. Des de l'any 1985, "SA NOSTRA", Caixa de Balears, desenvolupa una tasca d'ajuda a la formació dels nostres estudiants.

Per a les trenta-una sol·licituds que es varen rebre en la convocatòria del curs 2004-2005, s'han atorgat cinc beques.

Convocatòria d'Ajuts d'Ampliació d'Estudis a l'Estranger

• Càtedra UNESCO - "SA NOSTRA"

En el marc de la Càtedra UNESCO - "SA NOSTRA", el curs 2003-2004 varen tenir lloc la VI i la VII edicions del **Màster Universitari en Gestió Empresarial: Qualitat i Medi Ambient**. Aquest postgrau va tenir un destacat component econòmic i empresarial, per bé que estava dissenyat des d'una perspectiva pluridisciplinària. Hi varen participar vint-i-un alumnes. En aquest moment se'n duu a terme la VII edició, amb la participació de catorze alumnes.

• Premi "SA NOSTRA" d'Investigació. Resolució de la convocatòria del 2003

En el marc de la convocatòria del 2003 del Premi "SA NOSTRA" d'Investigació es varen presentar set projectes, d'entre els quals va resultar guanyador el projecte titulat «**El programari lliure i la regionalització dels beneficis de la societat de la informació**», que va presentar l'equip d'investigadors format per les persones següents: Dr. Llorenç Valverde, Dr. Ricardo Galli, Dr. Josep Lluís Ferrer, Dr. Lluís Bru, Dr. Rafel Crespí, Dr. Carles Solà i Belda i Dr. Javier González de Alaiza.

• Observatori de la Mediterrània

"SA NOSTRA", la Universitat de les Illes Balears i la Cambra de Comerç, conscients del rellevant paper de les Illes Balears a la Mediterrània al llarg de la història, tant en el camp de la cultura com en el de les relacions comercials i la comunicació entre els pobles, varen crear l'any 2000 l'Observatori de la Mediterrània.

Les tres institucions involucrades en aquest projecte varen acordar posar en comú els coneixements, els mitjans i les relacions amb les institucions homòlogues de les zones on s'intervengui.

Un dels objectius és donar suport als empresaris i a altres agents socials i econòmics de les Illes Balears, per tal d'afavorir-ne l'obertura a nous mercats i a nous coneixements.

• CEDOC

El Centre d'Estudis i Documentació Contemporània de les Illes Balears (CEDOC) es va crear l'any 2000, en col·laboració amb la UIB, per promoure la reflexió

social i el debat sobre la realitat de les Balears, dur a terme estudis i recerca, i difondre la cultura.

6.2. Centre de Recerca Econòmica (CRE)

El 15 de març del 2002 es va presentar als mitjans de comunicació el Centre de Recerca Econòmica (CRE), impulsat per "SA NOSTRA" i la UIB amb l'objectiu de potenciar al màxim un tipus d'investigació econòmica aplicada, rigorosa, connectada amb els problemes de la societat i orientada a Europa, a més d'estudiar els aspectes socials, culturals i mediambientals rellevants per al desenvolupament de les Illes Balears.

El Centre de Recerca Econòmica impulsa la recerca en economia i afavoreix el treball d'equips multidisciplinaris en les qüestions relacionades amb el turisme i el medi ambient.

Es pretén que els projectes de recerca que du a terme el CRE contribueixin a comprendre millor el funcionament de l'economia en la societat balear. L'objectiu, la metodologia i alguns resultats preliminars d'aquests projectes es poden consultar a la web del CRE. Després de presentar-se en seminaris i conferències, s'espera que aquests treballs s'enviïn a revistes especialitzades i, arribat el cas, que s'hi publiquin. Les primeres versions de treball constitueixen el material de suport per als monogràfics de Conjuntura, que tenen com a objectiu divulgar en un públic més ampli la recerca que patrocina el CRE.

Informe Econòmic i Social

L'*Informe Econòmic i Social* de les Illes Balears és una publicació anual que des del 1968 ofereix una anàlisi rigorosa de la realitat socioeconòmica de les Illes.

7. XV ANIVERSARI DEL CENTRE DE CULTURA "SA NOSTRA"

El Centre de Cultura "SA NOSTRA", inaugurat el 1989, es troba al cor de la capital mallorquina, al carrer de la Concepció. Va néixer amb l'objectiu de dotar la ciutat de Palma d'un espai on organitzar activitats i, d'aquesta manera, dinamitzar la cultura. Disposa d'un auditori, dues sales d'exposicions i dues aules.

El 17 de desembre del 2004 es varen celebrar els actes del quinzè aniversari de la seva obertura al públic; quinze anys de relació intensa amb la cultura.

La commemoració va estar protagonitzada per la música, amb la interpretació de la *Suite en tres moviments* del compositor mallorquí Antoni Parera Fons, i per la poesia: GOM Teatre va oferir un recital en honor del poeta Guillem d'Efak, *Poetes amb bicicleta i sense*. Amb les veus de Jaume i Joan Gomila, acompanyats a la guitarra per Tomeu Matamales, se sentiren les paraules de tres extraordinaris poetes i escriptors de la nostra illa, amb qui "SA NOSTRA" ha tingut una estreta vinculació: Miquel Àngel Riera i Guillem d'Efak, impulsors de les col·leccions de poesia i de narrativa «El Turó» i «Tià de sa Real», a més de Damià Huguet.

El desembre del 1989 s'obrien les portes del Centre de Cultura. Feia pocs anys que "SA NOSTRA" havia celebrat el centenari d'ençà que es va fundar quan el Consell d'Administració va aprovar adquirir un immoble per convertir-lo en seu del Centre de Cultura. Tot i la important activitat de l'Obra Social i Cultural i encara que ja tenia sales a les illes d'Eivissa i Menorca i a la part forana de Mallorca, "SA NOSTRA" no disposava d'un espai emblemàtic a la ciutat de Palma.

La inauguració del Centre de Cultura de Palma refermava la voluntat de "SA NOSTRA" en el compromís amb la societat, no tan sols en el seu desenvolupament econòmic, sinó també en el social i cultural. Suposava una inversió important en recursos, però els beneficiaris, el conjunt dels ciutadans de les nostres illes, mereixien aquest esforç. La ciutat de Palma estava mancada d'infraestructures culturals i nosaltres havíem de donar resposta a aquesta necessitat; una necessitat que alhora creàvem, perquè el públic i la participació no s'aconsegueixen el primer dia. Era el començament d'un treball constant i regular, però que ha donat fruits, i avui seria impensable no disposar d'aquest espai.

La primera activitat que acollí el Centre va ser un concert de la soprano Teresa Verdera i d'un quartet de

corda de l'Orquestra Simfònica de les Balears, el 21 de desembre. Des de llavors ençà la música ha estat la protagonista de molts divendres, fins al punt que s'han organitzat més de 800 concerts.

El Centre de Cultura ha estat clau en l'evolució social i cultural d'aquesta ciutat: ha ofert programació pròpia, ha posat a disposició de les institucions i entitats les instal·lacions i ha donat suport a la creació.

Així, el Centre esdevé una factoria cultural d'avantguarda. La capacitat d'atreure i de dinamitzar la producció independent n'ha estat una de les millors característiques i ara, després de quinze anys, la millor col·lecció que ha reunit no és la d'obres d'art, sinó la diversitat de vivències que han acumulat les persones que hi han participat, tant els creadors com els espectadors, i que conformen el que podríem anomenar la memòria de l'esdeveniment.

En el camp de les arts plàstiques, la nostra intervenció es tradueix principalment en una programació expositiva a les dues sales, amb més de 300 exposicions. La Sala de Paper al llarg d'aquests anys ha permès consolidar la fotografia com a mitjà d'expressió contemporani. Avui, aquest espai també està obert als nous llenguatges artístics visuals. La Sala Gran, situada a la planta noble, ha destacat per una programació que ha permès la revisió històrica dels artistes de les Illes. Aquesta ha estat una contribució important a la historiografia artística i a la divulgació del nostre patrimoni. A més, ha estat també l'espai de referència en la presentació de les avantguardes històriques europees, així com dels artistes internacionals més destacats de l'art del segle XX.

El cinema ha constituït al llarg d'aquests quinze anys una de les programacions més intenses i diferenciades. Les més de 1.000 projeccions que s'han organitzat a través de cicles d'autor i de filmografies han repassat els poc més de cent anys que té el setè art. A més, la nostra intenció va més enllà de la simple exhibició i, per això, els cicles s'acompanyen de presentacions a càrrec de persones de reconegut prestigi dins el camp de l'audiovisual.

Per difondre i divulgar el cinema, des de fa deu anys editam una revista mensual especialitzada en el cinema d'autor, *Temps Moderns*.

El Centre de Cultura ha ofert un programa musical estable i divers, amb què ha atès els diferents sectors de públic. Les músiques clàssica, popular, ètnica, d'autor i electrònica han anat configurant el Centre de Cultura com un lloc de trobada setmanal entre els ciutadans i els músics, els intèrprets i els cantautors de les nostres illes i d'arreu del món.

El Centre de Cultura ha estat el marc que ha acollit els més grans escriptors i crítics de la literatura contemporània, així com els intel·lectuals més destacats del moment. Tot un ventall d'opcions que ens ha permès escoltar les opinions plurals i compromeses amb els valors humans, a més de les veus més creatives.

Un esment a part mereixen les lectures poètiques, amb les publicacions corresponents.

Quinze anys d'activitat cultural, de la qual s'han beneficiat més de 2.500.000 persones.

8. PUBLICACIONS

8.1. COL·LECCIONS PRÒPIES

• Poesia i narrativa

En la col·lecció «El Turó» s'han editat tres llibres:

- *Metall*, de Xavi Grimau, Premi Miquel Àngel Riera de Poesia 2003.
- *Molt més que un temple*, de Vicenç Calonge.
- *La biblioteca secreta*, de Josep Lluís Aguiló.

En la col·lecció «Tià de sa Real» s'han editat tres llibres:

- *Tocar mare*, de Miquel Àngel Lladó, Premi Miquel Àngel Riera de Narrativa 2003.
- *Amb pipa i sense*, de Bonet de ses Pipes.
- *Tal vegada una poètica*, de Jean Serra.

• Economia i societat

- *Informe Econòmic i Social de les Illes Balears 2003*.
- *Conjuntura*, número 9, "Sa Nostra", Caixa de Balears (2004).
- *Conjuntura*, número 10, "Sa Nostra", Caixa de Balears (2004).
- *Conjuntura*, número 11, "Sa Nostra", Caixa de Balears (2004).

• Medi ambient

- *Estat del medi ambient. Illes Balears, 2000-2001*. Col·lecció «Papers de Medi Ambient», 15.
- *Revista GEA, Quaderns de la Terra, 14*: «La informació ambiental, l'exercici d'un dret».
- *Revista GEA, Quaderns de la Terra, 15*: «Patrimoni intangible, la conservació de la memòria».
- *Revista GEA, Quaderns de la Terra, 16*: «Residus: recursos aprofitables».

8.2. CATÀLEGS

- *Miquel Llabrés* (pintura).
- *Eva Lootz. Sedimentacions* (instal·lacions; art contemporani).
- *Lorenzo Mattotti. Estança oculta* (artista il·lustrador).

- *Antoni Fuster Forteza* (pintor mallorquí).
- *Jaume Gual. Paisatges* (fotògraf de la col·lecció «Fotògrafs a les Illes»).
- *Pepe Cañabate. Autoretrats*.

8.3. COL·LABORACIONS

- Revista *Endins*, 25 i 26. Editada per la Federació Balear d'Espeleologia.
- *Geomorfologia del litoral de les Illes Balears*. Ed. Documenta Balear.
- *Es Amunts d'Eivissa. Vida, cultura i paisatge*. Editat pel GEN-GOB Eivissa.
- *Butlletí de la Societat d'Història Natural de les Illes Balears*, 46.
- *Història natural del migjorn de Menorca*. Monografia de la SHNB.
- *Maioricensis Schola Lullistica*. Edició de la revista *Studia Lulliana*, vol. XLIII, núm. 99.
- *Enciclopèdia de Menorca*, tom V, Vertebrats II, v. 2. Obra Cultural de Menorca.
- *Enciclopèdia de Eivissa i Formentera*. Consell d'Eivissa i Formentera.
- Catàleg: *Manel Esclusa. Silencis latents* (fotografia).
- *Miquel Costa i Llobera - Joan Alcover*.

8.4. ALTRES

- Ateneu Musical de Ferreries. Enregistrament d'un CD de la Banda de l'Ateneu.
- Associació de la Banda de Música d'Algaida. Enregistrament, edició i distribució del CD *Cançons mallorquines*.
- Col·lectiu de Pageses de Sóller. Documental: *A la lluita sollerics!*
- CD *La nostra fauna a l'abast de tothom*. Associació de Fotògrafs de Natura de les Illes Balears.

9. ACTIVITATS EDUCATIVES

9.1. CULTURA

• Centre de Cultura "SA NOSTRA"

Al llarg de tot l'any al Centre de Cultura "SA NOSTRA" de Palma, s'hi duen a terme activitats culturals i artístiques, però també educatives. Durant aquest passat 2004, en destacam les següents:

Contes musicals. Capses i capsetes. Espectacle format per un conjunt de petits contes musicals explicats per un rondallaire, amb acompanyament musical. La música forma part de la descripció del conte. L'infant s'acostuma a interpretar llenguatges diferents, però simultanis: la música, el llenguatge i les emocions.

Exposicions. Aproximacions a l'art contemporani. A través de visites guiades a les exposicions d'Eva Lootz, «Sedimentacions», i de NeoTokyo, «Instal·lacions visuals i sonores», es vol contribuir a donar a conèixer i entendre propostes artístiques contemporànies, com una via per fer créixer la capacitat intel·lectual i creativa del jovent. L'activitat s'adreça a alumnes de segon cicle d'ESO, batxillerat, cicles formatius i educació d'adults.

En Diàleg amb... El 2004 va ser el primer any que es va dur a terme aquesta experiència. Es tracta de posar en contacte escriptors i poetes actuals amb els joves i analitzar alguna de les seves obres. Aquesta obra es treballa prèviament a les aules. L'objectiu de l'activitat és fomentar l'afició per la lectura i l'interès que té conèixer els autors i comentar amb ells les obres, les seves inquietuds i temes d'actualitat. Durant el 2004 els joves han tingut l'oportunitat de parlar amb Miquel Àngel Llauger, Miquel Desclot, Asha Miró i Empar Moliner, entre d'altres.

Concerts escolars. El mes de febrer del 2004 els joves de primària i de primer cicle d'ESO varen poder gaudir de l'òpera *Bastian y Bastiana*, que va compondre W. A. Mozart quan només tenia dotze anys. La posada en escena s'adapta al públic jove, amb un vestuari i uns escenaris coloristes. Els textos parlats s'han traduït al castellà i s'hi ha inclòs un narrador que guia els espectadors al llarg de l'obra.

9.2. MEDI AMBIENT

El respecte al medi ambient s'ha de basar en el coneixement. És per això que la Fundació "SA NOSTRA" continua incidint en aquest tema en la població escolar. Els infants són el futur d'aquestes illes i, per tant, els hereus de la naturalesa i dels recursos naturals. La Fundació ofereix als centres escolars diferents programes didàctics orientats a conèixer i respectar la natura autòctona. Les activitats ofereixen diferents opcions als educadors i s'adapten a cada segment d'edat. La gran acollida que cada any tenen totes les iniciatives que proposa la Fundació encoratja a incrementar l'esforç i la dedicació en aquesta àrea.

Cada any, durant el període escolar, la Fundació "SA NOSTRA" ofereix activitats educatives als centres sobre dos eixos fonamentals: el coneixement i el respecte del medi ambient i de la cultura (música, literatura, pintura, etc.).

En aquest apartat analitzarem les activitats que s'han fet durant el 2004, que estan incloses en els calendaris escolars del 2003-2004 i del 2004-2005. Durant aquest període de temps, prop de 30.000 alumnes han participat en les activitats programades.

Amb el seu ventall d'activitats educatives, la Fundació "SA NOSTRA" té com a objectius contribuir a la formació de persones, promoure la generació de coneixement i, en definitiva, contribuir a l'enriquiment del capital humà de la societat de les Illes Balears.

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS PRINCIPALS

• Escola del medi a Can Tàpera

La finca Can Tàpera, propietat de la Fundació "SA NOSTRA", amb una superfície de dotze hectàrees de bosc mixt i garriga, és l'entorn ideal perquè els infants entrin en contacte amb la natura i el paisatge. Aquí, durant tot el calendari escolar, s'hi duen a terme diferents activitats mediambientals.

«Viu el bosc. Tallers de descoberta forestal». Els nins aprenen a conèixer, valorar i respectar l'entorn.

«Interpretem el paisatge». Els alumnes poden veure el contrast entre el bosc i la urbanització, el contrast de

paisatges i el creixement urbà. La finalitat: respectar i valorar el medi natural.

Durant el 2004 també es varen gestar les unitats i les activitats didàctiques següents, que s'han començat a desenvolupar a partir del 2005:

«El medi ambient a les Illes Balears. Situació i anàlisi». Aquesta activitat pretén acostar els escolars a la seva realitat ambiental a partir de l'anàlisi de l'informe

Activitats educatives a Can Tàpera

Cartell presentació

Estat del medi ambient, que ha preparat la Societat d'Història Natural de les Balears.

«Descobrir l'estat del món». Basada en l'informe de l'Institut Worldwatch, l'objectiu és donar a conèixer els reptes ambientals globals que ha d'afrontar la humanitat. Durant el 2004 es varen oferir materials didàctics per treballar a les aules. A partir del 2005 i per reforçar aquests materials, es desplacen monitors especialitzats a fer aquestes activitats als col·legis que ho sol·liciten.

Circuit quadern de camp

Ara tocarem...

Ara cercarem...

Antifaços

Davall terra

• Finca d'experimentació agrària Sa Canova

Sa Canova és una finca d'experimentació agrària propietat de la Fundació "SA NOSTRA", que té vint quarterades i que està situada a sa Pobla. Els seus objectius principals són la recerca, l'experimentació i la difusió de les noves tecnologies agràries. Es fan durant tot el curs escolar tres activitats; cadascuna, adaptada als diferents nivells formatius:

«**Treballam l'hort**». Els infants coneixen les plantes i els processos més senzills de l'agricultura tradicional: sembrar, regar, trasplantar, etc.

«**Quin temps fa?**». Unitat didàctica per a l'observació meteorològica. Sa Canova disposa d'un complet instrumental meteorològic per fer els diferents mesuraments: de la temperatura, de la pressió, de la velocitat del vent, etc.

«**Experimentam l'agricultura**». Aquesta unitat explica noves tècniques dins l'àmbit de l'agricultura respectuoses amb el medi ambient i que faciliten la feina a l'agricultor.

Activitats educatives a la Finca d'experimentació agrària Sa Canova

• Museu Balear de Ciències Naturals

Situat a Sóller, aquest museu és una entitat que es dedica a la conservació i a la investigació de la natura de les Illes. El Museu reuneix entre les seves col·leccions el llegat d'importants naturalistes, com el geòleg Guillem Colom Casesnoves i el paleontòleg Joan Bauzá Rullan, a més d'altres arxius i materials de gran vàlua científica. Les activitats que proposa la Fundació "SA NOSTRA" són:

Visita guiada al Museu. Els alumnes s'introdueixen en el context general del Museu i del jardí i en recorren les instal·lacions. Aquesta activitat va dirigida a segon i tercer cicle de primària, a ESO i a batxillerat. El Museu disposa de les instal·lacions següents: exposició «Història de les ciències naturals a les Illes Balears», exposició «Fòssils, un esguard del passat» i sales d'exposició temporals.

Durant el mesos de tardor i d'hivern es duu a terme una activitat per conèixer els fongs autòctons: **«Ni animal ni vegetal: el bolet»**.

L'activitat **«Les roques parlen»** acosta els infants al món dels fòssils i en presenta les característiques. Estudiar-los permet explicar l'aparició i l'evolució de les diferents espècies, datar el temps geològic, etc. En aquesta activitat els joves identifiquen els fòssils més comuns trobats a les Illes Balears i els situen en el temps geològic.

També l'any 2004 es va muntar l'exposició **«Etnobotànica a les Balears. Els arbres i els arbusts al servei de l'home»**. Aquesta exposició dona a conèixer l'ús que ha fet l'home, al llarg de l'existència, dels arbres i dels arbusts amb l'objectiu de solucionar moltes necessitats amb l'aprofitament dels materials que la natura ha posat al seu abast. Els joves poden conèixer d'una manera científica i didàctica les característiques d'aquests arbres i arbusts.

I dels arbres, a les llavors i als fruits. El Museu Balear de Ciències Naturals, amb el taller **«Fruits, llavors i la seva dispersió»**, pretén acostar als joves la diversitat de formes, mides i colors de les llavors, les seves estratègies de dispersió i la seva germinació.

El 2004 els alumnes de les Illes també varen poder gaudir de l'exposició itinerant «Els boscos marins de Posidó», que es va impulsar conjuntament des de la Fundació "SA NOSTRA" i la Direcció General de Pesca del Govern de les Illes Balears. L'objectiu de l'exposició era donar a conèixer la posidònia oceànica, una espècie

endèmica de la Mediterrània que forma praderies submarines i que actualment es troba amenaçada per la contaminació, els ports, les àncores dels vaixells, etc. La funció de la posidònia és comparable a la dels boscos terrestres, imprescindible per a l'equilibri ecològic marí.

A banda d'aquestes activitats, el Museu també ofereix material didàctic per treballar a les escoles, com ara **«El Museu a l'escola: les formigues i El Museu a l'escola: tot aigua»**.

• Jardí Botànic de Sóller

La Fundació Jardí Botànic de Sóller és una institució al servei de la societat. L'objectiu que té és conservar la flora endèmica, rara o amenaçada de les Illes Balears, d'altres illes de la Mediterrània i de les seves àrees d'influència. El Jardí Botànic conserva importants col·leccions de llavors i de plantes vives, així com una reserva de fruiters i d'hortalisses de varietats autòctones balears.

• La Trapa

La Trapa és una finca forestal propietat del GOB, que va adquirir l'any 1980 per subscripció popular.

Els potencials de la finca per a l'educació ambiental són nombrosos. Al llarg del 2004, s'hi han ofert els següents programes educatius:

«Això era i no era... la Trapa», coneixement general del paisatge i de la història.

«El bosc marí de la Trapa», observació de les aus i de la fauna marina mitjançant prismàtics. Els joves descobren la importància de les praderies de posidònia.

«Plantam un arbre a la Trapa», participació en la recuperació forestal. Els joves visiten els llocs de la finca on s'han dut a terme accions de millora de l'entorn. Coneixen les causes i conseqüències de l'incendi de l'estiu del 1994.

«La Trapa és viva!», observació i seguiment de la fauna i de la flora amb guies de camp. Els joves tenen l'oportunitat de fer de naturalistes i investigar la presència dels animals a través dels seus rastres i dels seus sons.

• Demolab

La Fundació "SA NOSTRA" col·labora amb la Facultat de Ciències de la Universitat de les Illes Balears en el projecte «Demolab». Aquesta activitat s'estructura en dues parts: una d'experimental, que es desenvolupa al

Laboratori Jove, i una altra en què es visiten diferents instal·lacions d'especial interès per les aplicacions que tenen en la nostra societat.

Els alumnes tenen diverses activitats, com ara analitzar la sang, dissecar un mamífer, fer proves de ciència física, analitzar substàncies químiques, etc.

En aquest projecte participen els quatre departaments de la UIB vinculats a la Facultat de Ciències: el de Biologia, el de Biologia Fonamental i Ciències de la Salut, el de Física i el de Química. Per treballar amb l'alumnat, tant al Laboratori com a la visita guiada, es té la col·laboració de setze alumnes de la UIB, quatre de cada llicenciatura, a més del professorat responsable del grup.

Una bona part de l'equipament que s'utilitza prové de diferents àrees dels departaments de Biologia, de Biologia Fonamental i Ciències de la Salut, de Física i de Química. La resta del material necessari s'ha adquirit a càrrec del pressupost del Deganat de Ciències, amb la col·laboració de "SA NOSTRA".

Les pràctiques que s'han dissenyat fins ara són:

- Biologia: **«Què és la sang?»**. Dirigida a quart d'ESO i primer de batxillerat.
- Bioquímica: **«Què trobam dins un mamífer?»**. Dirigida a quart d'ESO i primer de batxillerat.
- Física: **«Tenir zero és difícil»**. Dirigida a quart d'ESO i primer de batxillerat.
- Química: **«És una substància, dues en una o tres en una?»**. Dirigida a quart d'ESO.

«És aigua o una altra cosa?». Dirigida a primer de batxillerat.

• Observatori Astronòmic de Mallorca

L'Observatori Astronòmic de Mallorca està situat a Costitx i està format per tres observatoris d'investigació, amb quatre telescopis principals, tres d'auxiliars i set càmeres electròniques CCD i ordinadors.

L'Observatori està integrat dins la xarxa d'observatoris del Grup d'Estudis Astrofísics. Té dues línies de treball clares: d'una banda, la recerca, amb una col·laboració directa amb la Unió Astrònoma Nacional, i, de l'altra, una línia de divulgació, que es duu a terme al Mallorca Planetàrium.

Al Mallorca Planetàrium, s'hi desenvolupen activitats educatives en què els infants i els joves poden entrar en contacte amb l'univers.

• Activitats a Menorca

Exposició **«El paisatge de Menorca»**. Visita guiada, en què els alumnes poden observar Menorca des de l'aire i conèixer-ne les característiques geomorfològiques, climàtiques i biològiques.

Altres exposicions guiades.

• Activitats a les Pitiüses

«Es Amunts: vida, cultura i paisatge. Dels plans de Corona i Albarca fins a Buscatell». Itinerari guiat que té com a objectius donar a conèixer els valors naturals, culturals i històrics d'aquesta zona des Amunts; mostrar la importància de l'aigua i de l'aprofitament que en fa l'home, i fomentar la conservació de l'espai rural i del paisatge com a única possibilitat de mantenir i garantir la nostra qualitat de vida.

ASSISTÈNCIA D'ALUMNES A LES ACTIVITATS EDUCATIVES DURANT EL 2004

CENTRES	TOTAL D'ALUMNES
CAN TÀPERA	4.924
CENTRE DE CULTURA	6.123
DEMOLAB	919
SA CANOVA	5.388
LA TRAPA	832
JARDÍ BOTÀNIC/ MUSEU BALEAR C. NATURALS	5.273
MENORCA	686
EIVISSA	865
OBSERVATORI ASTRONÒMIC	-

Despesa anual per àrees d'intervenció 2004

FUNDACIÓ "SA NOSTRA"

ÀREA	Realitzat 2004	Immobilitzat	Fons Social	Manteniment
CULTURAL*	2.445.244,99	32.449,11	-	2.412.795,88
ASSISTÈNCIA SOCIAL*	2.030.213,82	48.828,76	12.137,32	1.969.247,74
PATRIMONI HISTÒRIC I NATURAL*	835.976,89	2.984,22	-	832.992,67
DOCENT I INVESTIGACIÓ	1.162.372,70	-	-	1.162.372,70
TOTAL	6.473.808,40	84.262,09	12.137,32	-6.461.671,08

* Àrees gestionades per la Fundació "SA NOSTRA" l'any 2004

ANNEX I: ACTIVITATS CULTURALS

EXPOSICIONS

- **Miquel Llabrés.** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Eva Lootz.** «Sedimentacions». Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Lorenzo Mattotti.** «Estança oculta». Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **José Antonio Orts.** «Espais sensibles». Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Manel Esclusa.** «Silencis latents». Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Antoni Fuster Forteza.** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Jaume Gual.** «Paisatges». Col·lecció «Fotògrafs a les Illes». Centre de Cultura Sa Nostra (Palma), Torre de ses Puntes (Manacor) i Sala de Cultura de Maó.
- **«Love is in the Air».** Mostra de videocreació. Artistes: Esther Planas, Chema Alvargonzález, Gino Rubert, Catarina Campino, Jeroen Kooijmans, Alberto Peral i Emilio Lekuona. Centre de Cultura Sa Nostra (Palma), Centre d'Art Sa Quartera d'Inca i Sala de Cultura de Maó.
- **XVIII Marató Fotogràfica.** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **«Procés K».** NeoTokyo. Recrea un taller de confecció de sons, d'imatges i de sensacions. El Procés K de NeoTokyo s'anà transformant fins a la data de clausura, en què s'obtingué una representació de l'obra elaborada en el Laboratori K i un CD i pàgina web del Projecte K. Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Exposició de la 3a Biennial de Paisatge de Barcelona.** Hi col·laboren el Col·legi d'Arquitectes de les Balears i la Societat d'Història Natural. Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **«Barceló a la Seu».** Imatges d'Agustí Torres. Centre de Cultura Sa Nostra (Palma) i Teatre d'Artà.
- **«IN-EXT».** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Pepe Cañabate.** «Autoretrats». Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **16 Anys de la Nit de Foc.** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **IV Certamen de Fotografia «Dones fotografien dones»** (del 6 al 23 de març). Organitzat per l'Institut Balear de la Dona. Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Projectes d'Obres Públiques. Premis Illes Balears d'Enginyeria Civil. I Convocatòria 2000-2003.** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **«Castellers de Mallorca: 8 anys d'història».** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Certamen de Còmic Art Jove 2004.** Organitzat per la Direcció General de Joventut. Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **«La mirada d'un fotògraf: Joan Llompart Ramis»** (Palma, 1887-1971). Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Mostra fotogràfica: Amèrica Central.** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Objectes i productes de S'Altra Senalla.** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Miquel Costa i Llobera - Joan Alcover.** Centre de Cultura Sa Nostra (Palma).
- **Cris Pink.** «La temperatura del color. Obres 1988-2004». Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem) i Centre d'Art Sa Quartera (Inca).
- **16 Anys de la Nit de Foc.** Ajuntament de Calvià, Museu de Porreres, Ajuntament d'Esporles i Can Creu d'Inca (Capdepera).
- **August Vallmitjana (1914-1981).** «Antològica». Torre dels Enagistes (Manacor).
- **José Antonio Orts.** «Espais sensibles». Centre d'Art Sa Quartera (Inca).
- **«La mirada d'un fotògraf: Joan Llompart Ramis»** (Palma, 1887-1971). Centre de cultura Sa Nostra (Palma) i Santa Margalida.
- **«A:A:A».** Luis Pérez-Mínguez. Auditorium Sa Mániga (Cala Millor).
- **«Etnobotànica a les Balears. Els arbres i arbusts al servei de l'home».** Local parroquial (Costitx).
- **Toni Catany.** «Calotips i polaroids». Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem).

- «Cabrera a cop d'ull. **Fotografies de Biel Servera.**» Cas Metge Rei (Santa Maria del Camí).
- **Joan Miró. «El pi de Formentor».** Sala de cultura Sa Nostra (Palma), Sant Llorenç des Cardassar i Biblioteca Can Torró (Alcúdia).
- **Andreu Mulet Bujosa.** «Miniatures i escultures de ferro forjat». Sala de Cultura de Campos.
- «Espais». **Grup Cuatricromía.** Sala de Cultura de Campos.
- **Miquel Aguiló de Campos.** Sala de Cultura de Campos.
- «Somsoc». **Pere Emili i Francesca Clar.** Sala de Cultura de Campos.
- **Treballs dels alumnes de l'Escola de Pintura de Lloseta.** Organització: Ajuntament de Lloseta. Sala de Cultura de Lloseta.
- **12a Gimcana Fotogràfica.** Col·laboració: Ajuntament de Lloseta. Sala de Cultura de Lloseta.
- **Trobada de pintors.** Organització: Ajuntament de Lloseta. Sala de Cultura de Lloseta.
- **III Premi de Pintura Vila de Lloseta.** Organització: Ajuntament de Lloseta. Sala de Cultura de Lloseta.
- **XXV Exposició Filatèlica.** Organització: Associació Filatèlica de Lloseta. Sala de Cultura de Lloseta.
- **Armando de León.** Sala de Cultura de Lloseta.
- «**Dimonis i caparrots**». Pintures d'Andreu Arrom. Sala de Cultura de sa Pobla.
- **David Campaner.** «Itineraris 02.04». Sala de Cultura de sa Pobla.
- «**Ambients**». Grup Cuatricromía. Sala de Cultura de sa Pobla.
- **Felip Forteza.** «Trànsit». Organització: Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar. Sala de Cultura de Sant Llorenç des Cardassar.
- **Maria Huerga.** «Obres 1998-2002». Sala de Cultura de Sant Llorenç des Cardassar.
- «**Art emergent a les Illes Balears (I)**». Museu d'Art Contemporani (Eivissa) i Espai Mallorca (Barcelona).
- «**Art emergent a les Illes Balears (II)**». Espai Ramon Llull (Palma), Museu de Porreres, Can Creu d'Inca (Capdepera), Centre Cultural de Santa Ponça, Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem), S'Escorxador (Marratxí), Teatre d'Artà, Centre d'Art Sa Quartera (Inca), Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla) i Auditòrium Sa Màniga (Cala Millor).
- «**Art emergent a les Illes Balears (III)**». Torre dels Enagistes (Manacor) i Espai Ramon Llull (Palma).
- **Joan Costa. «Escultures 1990-2003».** Torre de Ses Puntes (Manacor), Centre Sa Quartera d'Inca, Casal de Cultura Can Gelabert de Binissalem.
- «**...en projecte (IX)**». Catalina Bauçà, M. Isabel Uribe, Bartomeu Pons, Ginés Quiñonero, M. Antònia Mir i Joan Alorda. Torre dels Enagistes (Manacor).
- «**Dones fotografien dones**». Torre de ses Puntes (Manacor).
- «**Amb Etiòpia**». Torre de ses Puntes (Manacor).
- **Catalina Bauçà Riera.** «Obres 1998-2004». Torre de ses Puntes (Manacor).
- **Amable Villarroel.** «Obres 1994-2004». Torre de ses Puntes (Manacor), Auditòrium Sa Màniga de Cala Millor i Centre de Cultura de Santa Ponça.
- **Ginés Quiñonero.** «Personatges de l'Antiguitat. Obres 1994-2004». Torre de ses Puntes (Manacor), Can Planes i Espais d'Art i Cultura de sa Pobla.
- **M. Antònia Mir Sastre.** «Obres 2002-2004». Torre de ses Puntes (Manacor).
- **August Vallmitjana (1914-1981).** Torre dels Enagistes. Museu d'Història de Manacor.
- **XI Premi Ciutat de Manacor d'Arts Plàstiques.** Torre dels Enagistes. Museu d'Història de Manacor.
- «**Art emergent a les Illes Balears (III)**». Torre dels Enagistes. Museu d'Història de Manacor.
- «**El laberint del minotaure... i el fil d'Ariadna. Violència de gènere**». Organització: Institut Balear de la Dona. Torre dels Enagistes, Museu d'Història de Manacor i Centre d'Art Sa Quartera d'Inca.
- **Fabian Schalekamp.** «Escultures i fotografies 1990-2003». Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla), Centre Cultural (Felanitx), Auditòrium Sa Màniga (Cala Millor), Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem) i Can Creu d'Inca (Capdepera).
- **Moisès Gil.** «Escultures 1997-2002». Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem).
- **Astrid Colomar.** «Pintures essencials 1998-2003». Auditòrium Sa Màniga (Cala Millor).

- **Peter Marquant.** «Obres 1992-2003». Can Jaume Antoni (Santanyi), Can Planes i Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **Jaume Prohens.** «Obres 1997-2002». Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **Maria Ramis.** «Ítaca: Viatge personal. Ceràmiques». Espai Mallorca (Barcelona).
- **Maria Huerga.** «Obres 1998-2002». Sala de Cultura Sa Nostra de Sant Llorenç des Cardassar.
- **«Tudanca. Del Norte».** Organització: Ajuntament d'Inca. Centre d'Art Sa Quartera d'Inca.
- **XVI Certamen de Pintura Dijous Bo 2004.**
- **José Antonio Orts.** «Espais sensibles». Centre d'Art Sa Quartera d'Inca.
- **Guillem Gelabert.** «Pintures». Can Planes i Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **«Gravat japonès contemporani».** Organització: Ajuntament de sa Pobla i Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **«Un recorregut pel Marroc».** Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **Antonio Manzanares i Bela Gtjahr.** Organització: Ajuntament de sa Pobla. Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **Jaume Prohens.** «Obres 1997-2002». Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **Andy Warhol.** «Massive posters». Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **Peter Marquant.** «Obres 1992-2003». Can Planes, Espais d'Art i Cultura (sa Pobla).
- **XXVI Certamen Internacional de Pintura Vila de Binissalem.** Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem).
- **Andreu Maimó.** Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem).
- **Pere Bennàssar.** Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem).
- **Joan Mariando.** «Petit format: Eivissa i Formentera». Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem).
- **Vicent Vila.** «Pintures». Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem).
- **«Noves presències».** Casal de Cultura Can Gelabert (Binissalem).
- **Rafel Bestard.** Casal Son Tugores (Alaró). Organització: Ajuntament d'Alaró.
- **Pep Guerrero.** Casal Son Tugores (Alaró). Organització: Ajuntament d'Alaró.
- **XXV Concurs de Pintura Vila de Costitx.** Costitx.
- **Pacífic Camps.** «Primera antològica». Col·laboració: Ajuntament de Ciutadella. Sala de Cultura de Maó.
- **XIV Premi Sant Antoni "SA NOSTRA" de Pintura de Menorca.** Sala de Cultura de Maó.
- **«Ca nostra des de fa 400 anys».** Centre d'Estudis Locals d'Alaior i Consell Insular Menorca. Sala de Cultura de Maó.
- **«Sant Joan a Maó. Fotografies: 30 anys de festes de Sant Joan a Ciutadella».** **Jaume Fedelich.** Sala de Cultura de Maó.
- **«Studio».** **Pintures i escultures d'Alfred Hutchison,** guanyador del XIII Premi Sant Antoni. Sala de Cultura de Maó.
- **«Umbral».** Instal·lació d'**Eva Lootz.** Sala de Cultura de Maó.
- **Exposició filatèlica. Grup Filatèlic i Numismàtic de l'Ateneu de Maó.** Sala de Cultura de Maó.
- **«El món amagat de Torrent».** Col·laboració: Ajuntament de Ciutadella i *Última Hora de Menorca.* Sala de Cultura de Maó.
- **«Pintura especial».** Usuaris dels centres S'Auba i Bintaufa d'ASINPROS i de la Coordinadora de Minusvàlids de Menorca. Col·laboració: Ajuntament de Maó i de Ciutadella. Sala de Cultura de Maó.
- **«El paisatge de Menorca».** Organitzat per l'Observatori Socioambiental de l'Institut Menorquí d'Estudis. Col·laboració: Consell Insular, Ibatur, Ajuntament de Maó i el Programa «Leader Plus» de la Unió Europea. Sala de Cultura de Maó.

CONFERÈNCIES

Cicles propis:

- Sedimentacions entorn de l'Escultura Contemporània. Sobre l'exposició d'Eva Lootz. Hi participaren els professors: Àngel González, José Luis Pardo, Estrella de Diego i Círyl Neyrat.

- En Diàleg amb... Hi participaren: Miquel Desclot, Empar Moliner, Miquel Àngel Llauger, José Carlos Llop, Ferrant Torrent i Asha Miró. Els escriptors impartiren una conferència per al públic en general i una altra adreçada als estudiants.
- Natura i Ciutat. Organització: Fundació "Sa Nostra", Societat d'Història Natural i Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.
- V Cicle de Religions del Món Antic: La Màgia.
 - «La màgia de l'Antic Egipte i la seva expansió per Orient i Occident», per Josep Padró i Parcerisa, catedràtic d'Egiptologia. Universitat de Barcelona.
 - «La magia en Ugarit», per Jesús-Luis Cunchillos Ilarri, professor d'investigació del CSIC.
 - «Magas y magia en el mundo hitita», per Alberto Bernabé Pajares, catedràtic de Filologia Grega de la Universitat Complutense de Madrid.
 - «La metamorfosis de una prohibición. Magia en los manuscritos de Qumrán», per Florentino García Martínez, catedràtic de Judaisme Antic i Manuscrits de la Mar Morta. Universitat Catòlica de Lovaina i Universitat de Gröningen.
 - «La cultura de los autores de las tablillas de execración», per Julio Mangas Manjarrés, catedràtic d'Història Antiga. Universitat Complutense de Madrid.
 - «Magos y hechiceras en el Imperio Romano: poder y marginación», per Santiago Montero Herrero, professor titular d'Història Antiga. Universitat Complutense de Madrid.
 - «El mundo de las creencias en los papiros mágicos griegos», per José Luis Calvo Martínez, catedràtic de Filologia Grega. Universitat de Granada.
 - «Exorcismos, magia y milagros en las vidas de los santos de Oriente (s. IV-VI dC)», a càrrec de Ramón Teja Casuso, catedràtic d'Història Antiga de la Universitat de Cantàbria.
- Veus del Segle XXI: La Cultura del Saber. Conferència: «Diàleg i compromís amb la cultura», per Ignacio Ramonet i Ramón Chao.
- Territori, Turisme, Societat i Economia: El Marc de la Sostenibilitat. Organització: Institut d'Estudis Ecològics.
- Història, Cultura i Tradició en el Món Jueu. Organització: Institut de Relacions Culturals Balears-Israel.
- Octubre Solidari. Organització: Direcció General de Cooperació. Govern de les Illes Balears.
- Salut, Ciència i Futur. Organització: Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut.
- Cicle de debat Sierra Leone: Cooperació en Països en Situació de conflicte. Organització: Metges del Món.
- Conferència «La construcció territorial de Mallorca», per Onofre Rullan. Sala de Cultura de Campos.
- Conferència «Aspectes del turisme de les Balears», per Climent Picornell. Sala de Cultura de Campos.
- Conferència «El matrimonio, verdad o mito caído. ¿Es moderna la modernidad?», per Mons. Panizo. Claustre de Sant Domingo (Inca).
- «En diàleg amb... Empar Moliner». Centre Sociocultural d'Inca.
- Conferència «La profunditat històrica a *El Senyor dels Anells*», per Xavier Real. Ajuntament de Vilafranca de Bonany.
- Conferència «No em facis parlar», per Neus Canyelles. Ajuntament de Consell.
- Conferència «Literatura i dona», per Carme Castells. Ajuntament de Consell.
- Tertúlia literària «Paraules de dona», amb Mar Rayó i Carme Riera. Ajuntament d'Esporles.
- Conferència «Història del ball a Mallorca», per Francesc Valcaneres. Vilafranca de Bonany.
- Tertúlia literària «Paraules de dona», amb Mar Rayó. Ajuntament d'Esporles.
- Conferència «Avencs, parats, clavegueres i torrents: sistemes tradicionals de regulació de l'aigua al mig-jorn de Mallorca», per Miquel Grimalt.
- Conferència amb motiu del Dia sense Cotxe, organitzada per l'Ajuntament d'Eivissa.
- Conferència «Llum i arquitectura a la catedral de Los Ángeles de Rafael Moneo», per l'arquitecte Pep Quetglas.
- Lectures poètiques. Col·lecció «Veus de Paper», núm. 4, de Fani Tur.

Cicles i conferències en col·laboració:

- Fundació Antoni Oliver. Organització: Fundació Antoni Oliver.

- Conferència de presentació «El paisatge de Menorca», a l'Ajuntament de Maó.
- Cicle Diàlegs de Móns. Col. Associació Intercultural d'Immigrants Veus de sa Terra: Xile, Senegal i Equador.
- «Polítiques empresarials familiars». Organització: Consell Insular de Menorca.
- «Transport», a càrrec de Josep Segura. Organització: PSOE.
- Xerrada «Novetats fiscals», a càrrec de la Cambra de Comerç.
- Xerrada «Atenció eficaç del comerç minorista». Organització: Cambra de Comerç.
- «Trastorns bipolars», a càrrec de la Dra. García Navarro. Organització: ABIB.
- «Malalts bipolars i consum de drogues», a càrrec de J. A. Cardona. Organització: ABIB.
- «Dones i cultures», a càrrec d'Àngel Serra. Organització: STEI.
- «Els familiars dels malalts bipolars», a càrrec de la Dra. Saurina.
- Taula rodona «Diàleg de religions». Organització: Mesa per al Diàleg.
- Conferència per a l'Aula de Gent Gran de Vilanova i la Geltrú. Organització: IME.
- Eduquem amb l'Esport. Organització: Ajuntament de Ciutadella.
- «Els trastorns bipolars», a càrrec del Dr. Vieta.
- Conferència de Rafael Sanchís, d'Intermon-Oxfam-Càrites.
- Taula rodona «La situació de la llengua a les Balears». Organització: Correllengua.
- Xerrada de Metges Sense Fronteres «Conflictes oblidats, vides ignorades».
- Conferència «El maneig familiar del malalt bipolar». Organització: AFMB.
- Xerrada de Sebastià Montserrat sobre els efectes de les ressaques. Organització: Plataforma en Defensa del Port de Ciutadella.
- Trobada de l'Escola de Pares i Mares: Adolescència. Organització: Ajuntament de Ciutadella.

- Xerrada «Educació i família». Organització: Acció Familiar.
- Conferència del Col·legi de Metges.

PRESENTACIONS DE LLIBRES

- *L'Estat del món 2004*. A càrrec de Danielle Nierenberg.
- *La fiebre de los taciturnos*. José Vidal Valicourt.
- *La tentación de la ignorancia. Una reflexión filosófica-jurídica*. Sebastià Urbina.
- *La meitat de l'ànima*. Carme Riera.
- *La tierra prometida*. Gonzalo Hernández Guarch.
- *Memòries a les presons de la Guerra Civil a Mallorca*. Heinz Kraschutzki.
- *Les comunicacions telefòniques a les Illes Balears*. Pere Pou Sureda.
- *4-E, els anys d'excepció*. Jordi Bayona. Edició: Inforaiger.
- *Mariana y los Comanches*. Ednodio Quintero. Organització: Editorial Candaya.
- *El batle Antoni Amer «Garanya». La història robada*. Antoni Tugores. Organització: Editorial Documenta Balear.
- *Vòmit*. M. José Corominas. Edició: Leonard Muntaner.
- *Gabo y Fidel: El paisaje de una amistad*. Àngel Esteban i Gonçal López Nadal.
- *Compartiendo la esperanza. Cien años del adventismo del séptimo día en España*. Organització: Església Adventista del Setè Dia de Palma de Mallorca.
- *Letras de cambio*. Eduardo Suárez del Real Aguilera.
- *Cartes d'un condemnat a mort*. Antoni Ferrer. Edició: Josep Suàrez.
- *16 anys de Nit de Foc*. Organització: Iguana Teatre i Arreplegats.
- *Les basses tranquil·les des Salobrar*. Miquel Rayó i Pere Garcías. Di7 Edició.
- *Historia y conceptos de ética y filosofía política*. Organització: UIB.
- *Estudi Posibilidades de implantación no discriminatoria de la banda ancha en Baleares*. Associació de Enginyers de Telecomunicació de les Illes Balears.

- *Crónica de los puertos: Baleares*. Rafel Soler Gayà.
- *Passió i mort de Joaquim Mir*, per l'autor Oriol Pi de Cabanyes, Catalina Cantarelles i Gabriel Mesquida.
- *Romances de ciego del Eurosalmón*, textos de Zeñabi ed Alcey i il·lustracions de Carlos Díaz del Campo. Organització: Pimem.
- *La textura de la Vida*, pels autors Jesús Vicens Vich (Dr. en Sociologia, professor de la Universitat de Barcelona) i Maria Àngels Canadell (llicenciada en Filosofia, professora). Ed. Documenta Universitaria.
- *El cinema, art de la modernitat*, per l'autora M. Magdalena Brotons i Josep Carles Romaguera.
- *Els caires de la claror*, per Lluís Servera Sitjar. Presenten: Joan Miralles i Joan Fullana. Acompanyen: Ramon Andreu (violinista) i María José Plomer (pianista). Edició: Capaltard.
- *El sentit religiós*. Intervenien: Excma. Sra. Catalina Cirer (batlessa de Palma); Nicolau Dols (degà de la Facultat de Filosofia i Lletres), Javier Prades (responsable de Comunió i Alliberament a Espanya). Organització: Comunió i Alliberament a Mallorca.
- *Fuera del tiempo*. Juan Planas Bennàsar i Xisco Juan. Ed. La Bolsa de Pipas.
- *Les organitzacions juvenils a l'Espanya franquista (1937-1960)*. José A. Cabañete Vecina. Ed. Documenta Balear.
- *Guía judía*. Lleonard Muntaner, editor.
- *Els alens del ver*, Pere Antoni Pons. Ed. Hiperdimensional.
- Presentació de llibre *Les basses tranquil·les des Salobrar*, de Miquel Rayó i Pere Garcías.
- *L'anell es més que un joc*. Marià Villangómez. *Quan la vida canta*. Jean Serra.
- *Mar de silencis*, de Mario Riera Busom.
- *Àmbit tancat*, de Jaume Ribas Prats.
- *Llengua i terres unides*, d'Enric Ribes i Marí.
- *Camps de gebre*, de Carles Vendrell.
- *Tal vegada una poètica*, de Jean Serra.
- *Deshàbitat*, de Manel Marí.
- Presentació del llibre *Últim viatge a Lisboa*. Guanyadors del Premi de Relat Curt Illa de Menorca.

CURSOS I JORNADES

Cursos propis:

- II Curs sobre documental, de la mà de José Luis Guerin.
- Curs de patrimoni historicoartístic de Palma per a la gent gran.
- V Curs sobre el cinema. Taller de crítica cinematogràfica.
- «Tot el món és testimoni. Pràctiques documentals postmèdia». Seminari dirigit per Carles Guerra.
- «Net.art-Art en xarxa. El futur és ara!».

Cursos i jornades en col·laboració:

- Ramon Llull, pel professor Francesc Torres Marí (UIB). Associació d'Alumnes i Exalumnes de la UOM.
- Teologia del gaudi. Organització: Fundació Antoni Oliver.
- Jornades de Dret Internacional Humanitari. Organització: Creu Roja.
- La gestió de la biblioteca digital. Organització: ABADIB.
- Taller d'escriptura creativa. Organització: El Mundo.
- II Fòrum d'Ocupació i Emprenedors. Organització: IMFOF - Ajuntament de Palma i Govern de les Illes Balears.
- Jornades sobre Il·lustració i Dibuix, Eines del Disseny. Conferències de Lorenzo Mattotti, Arnal Ballester, Isidro Ferrer i Lluís Ballester.
- Gestió municipal de riscos territorials. Servei de Sistemes d'Informació Geogràfica i Territorial (SSIGT) de la UIB, amb el suport de la Direcció General d'Emergències.
- II Seminari «Empresa i regió en la història d'Espanya». Organització: UIB.
- VIII Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere. Organització: UIB.
- Taller de creació literària. Organització: El Mundo.
- XV Congrés Nacional d'Història de l'Art. Organització: UIB i Comitè Espanyol d'Història de l'Art.
- IX Jornades Monogràfiques de la Societat Espanyola d'Immunologia. Organització: Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears.

- El món medieval de Maimònides: l'aportació a la cultura jueva. Organització: Institut de Relacions Culturals Balears-Israel i UNED.
- Jornades de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.
- Jornades Educatives sobre el Fracàs Escolar.
- Congrés Internacional Joan Alcover - Miquel Costa i Llobera.
- Informar en justícia. Organització: Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.
- II Jornades d'Investigació Musical. Organització: Centre d'Investigació Musical de la Seu de Mallorca.
- Fòrum d'Educació Ambiental de les Illes Balears, que es va fer a Can Tàpera.
- IV Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears, que es va fer a Can Tàpera.
- IV Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears (sessió a Menorca), que es varen fer al Museu de Menorca.
- Curs d'art i cultura (2 grups). Tots els dilluns i dimarts, i diverses sortides guiades.
- Curs de manipuladors d'aliments. Organització: Cambra de Comerç.

VI CURS DE CULTURA POPULAR A LES ILLES PITIÜSES:

- «La calça a les Pitiüses. Procés de producció i usos tradicionals», per Vicent Marí Serra «Palermet».
- «Jugarois tradicionals eivissencs», per Maria Lena Mateu Prats.
- «Indumentària tradicional de Formentera», per Jaume Escandell Guash.
- «Torres a la pagesia. Funció defensiva i altres utilitats», per Josep Serra Rodríguez.

XXX CURS EIVISSENC DE CULTURA (INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENC):

- «Territoris amb futur? Un pla territorial per a l'explosió turística de Mallorca», per Macià Blázquez i Salom.
- «El patrimoni historicoartístic al PTI i una proposta de gestió», per Antoni Ferrer Abarzuza.
- «El PTI d'Eivissa i Formentera: un pla d'urbanització», per Rosa Vallès Costa (10/11/04).

- «El PTI de Menorca, un pla en sintonia amb la reserva de la biosfera», per Maria Lluïsa Dubon Petrus.

XIX JORNADES D'ARQUEOLOGIA FENICIOPÚNICA (MUSEU ARQUEOLÒGIC D'EIVISSA I FORMENTERA):

- «Guerra i exèrcit en el món feniciopúnic. Poliorcètica y guerra naval en el mundo fenicio», pel Dr. Jaime Alvar Ezquerro.
- «La armada cartaginesa: el remo y el espolón en el Mediterráneo occidental», pel Dr. Rafael Rebollo Gómez.
- «El Ejército cartaginés anterior a la Segunda Guerra Púnica», pel Dr. Jaime Gómez de Caso Zuriaga.
- «El Ejército de Aníbal: similitudes y diferencias con otros ejércitos cartagineses y romanos de la Segunda Guerra Púnica», pel Dr. Fernando Quesada Sanz.
- «Los mercenarios baleáricos», pel Dr. Adolfo J. Domínguez Monedero.

CONCERTS

- 41è Concert del torrent de Pareis, amb l'actuació de Reverend Lee Brown Gospel Consort. Concert de música gospel i jazz. Hi assistiren, aproximadament, 1.500 persones.
- Concert de Reis. Camerata "Sa Nostra".
- Òpera *Bastian y Bastiana*, de W. A. Mozart.
- Ángel Luis Quintana (violoncel) i Patrín García-Barredo (piano).
- Dissabtes Musicals a "Sa Nostra". Crazu Brass, quintet de metalls i quartet de saxo.
- II Cicle de Música de Cambra. Image Ensemble.
- Dissabtes Musicals a "Sa Nostra". Trio amb piano.
- Dissabtes Musicals a "Sa Nostra". Alumnes de cant del Conservatori Professional de Música i Dansa de Palma.
- II Cicle de Música de Cambra. Shunsuke Sato (violí) i Yuko Mizutani (piano).
- II Cicle de Música de Cambra. Trio Ligorio-Orpella-Mor.
- Joan Grimalt (piano).
- Dia de la Música. Duo Gastesi-Bezerra (piano a quatre mans).

- Art Jove 2004. Semifinal de música clàssica.
- Junge Deutsche Sinfonie, orquestra de cambra.
- Alumnes de l'Associació d'Amics de l'Orquestra Simfònica Illes Balears.
- Concert d'alumnes de l'Associació d'Amics de l'Orquestra Simfònica Illes Balears.
- Concert del tenor Jaume Roca i Serra, amb Francisco Pérez (piano). Acte de la Diada de Mallorca. Organització: Consell de Mallorca.
- Concert d'intercanvi d'alumnes (escola de Madrid), de Margalida Puigserver i Barbara Walus.
- Concert a càrrec de la Camerata "SA NOSTRA".
- Concert a càrrec de la Camerata "SA NOSTRA".
- Concert: Guillem Noguera (guitarra). Sala de Cultura "Sa Nostra". Campos.
- Concert: Ernesto Bitetti (guitarra). Teatre de Capdepera.
- Concert de música sacra «Llum i vida», per la Schola Cantorum de Mallorca. Sa Pobla.
- Concert a càrrec de la Coral Polifònica de Bunyola. Montuiri.
- Concert a càrrec de la Camerata "Sa Nostra". Teatre Principal de Maó. Amb obres de Piazzola i Gomes, acompanyada per la pianista Marta Pujol.
- Concerts organitzats per les Joventuts Musicals de Maó (13).
- Concert de La Portàtil FM. Organització: Casal Català de Menorca.
- II Concurs de Joves Intèrprets de Música Clàssica de les Illes Balears. Organitzat conjuntament amb les Joventuts Musicals de Maó i amb la participació del Consell Insular, de l'Ajuntament de Maó i del Rotary Club.
- Concert a càrrec de la Camerata "Sa Nostra". Teatre des Born de Ciutadella.
- Concerts organitzats per les Joventuts Musicals de Ciutadella (16).
- Concerts organitzats per l'Escola Municipal de Música i Dansa (10).
- Concerts organitzats per altres entitats a Menorca:
 - Recital líric pel Club de Jubilats.
 - Recital poètic. Companyia Delfin Serra amb la Coral S'Estel. Organització: Club de Jubilats.
 - Audició dels alumnes de l'Escola de Joves Intèrprets.
 - Concert de La Portàtil FM. Organització: Casal Català.
 - Concert d'Amnistia Internacional a Ciutadella.
 - 4 sessions del Curs per a espectadors de música clàssica. Organització: Joventuts Musicals i Escola Municipal de Música.
 - Concert de piano, a càrrec d'Isabel Fèlix. Centre de Cultura d'Eivissa.
 - Concert de clavecí, a càrrec de Timothy Roberts. Centre de Cultura d'Eivissa.
 - Concert a càrrec dels professors del Conservatori Professional de Música i Dansa d'Eivissa i Formentera - Festival de Joves Pianistes d'Eivissa.
 - Concert de violins i violoncel a càrrec del Cuarteto Balear, Centre de Cultura d'Eivissa.
 - Concert a càrrec de la Camerata "Sa Nostra". Centre de Cultura d'Eivissa.
 - Concert a càrrec de Manolo Cuesta (saxo) i Andreu Galmés (guitarra). Formentera.
 - Concert de música celta i clàssics del pop a càrrec de Krinsenka Finley. Formentera.
 - Concert de clavecí a càrrec de Timothy Roberts. Formentera.
 - Concert a càrrec de la Camerata "Sa Nostra". Formentera.

Música sense Fronteres

- Grup berber Nour Eddine.
- Javier Nandayapa (marimba). Mèxic.
- Ocumé, temes d'arreu del món.
- Renaud García-Fons, trio.
- Presentació del disc *Vacabou*, a càrrec de Vacabou.
- Alumnes de Margalida Puigserver i Barbara Walus.
- Waiting for Waits. Concert homenatge a Townes van Zandt, per Michel Weston King, Neil Halsted, David Ogilvy i Nacho Vegas.

- Presentació del disc *Favàritx*, a càrrec de la seva compositora, Montse Orfila.
- Alfonso de la Sierra en concert.
- Waiting for Waits. Songdog + Carterwood.
- Trobada Internacional de Compositors. Spiegel Quartet.
- Concert de l'Àrea de Creació Acústica (ACA).
- Finals del Certamen Art Jove (ACA).
- Concert de música celta i clàssics del pop, a càrrec de Krisenka Finley. Eivissa.
- Concert a càrrec de l'Eivissa Ensemble 2000. Eivissa.

MusicHistòries: Víctor Uris, Miquela Lladó i Joan Bibiloni.

- Joan Bibiloni en concert. Presentació de Mà en es cor. Miquel Figuerola (bateria), Toni Cuenca (contrabaix), Tolo Servera (guitarra) i Joaquín Cerdan (acordió).

CONCERTS ESCOLARS:

- Òpera *Bastian y Bastiana*, de W. A. Mozart.
- Cesc Serrat. *Petits contes musicals cantats*.

CONCERTS EN COL-LABORACIÓ AMB EL CONSELL DE MALLORCA

Música tradicional

- Quart Creixent (7 concerts)
- Tracalada (5 concerts)
- Al-Mayurqa (5 concerts)
- Música Nostra (7 concerts)
- Sonadors dels Vuit Vents (3 concerts)
- Herbes Dolces (8 concerts)
- Associació Cultural Xeremiers de Palma (4 concerts)
- Xeremiers de sa Marina (2 concerts)
- Xaloc Música (5 concerts)
- Colla de Xeremiers de Son Roca (2 concerts)
- Arpellots Havaneres Band (8 concerts)

- Tramudança (8 concerts)
- S'Estol des Gericó (3 concerts)
- Sarau Alcudienc (2 concerts)
- Brostada

Circuit Música Jove

- Trio Menú Clàssic
- Síndrome de Abstinència
- Esloquehay
- Nou Romancer (4 concerts)
- Espiral d'Embulls (8 concerts)
- Juicio Final (3 concerts)
- Madelfunk (2 concerts)
- La Vereda (2 concerts)
- Syphosis (2 concerts)
- Bonsanka (4 concerts)
- Matràs (2 concerts)
- Sal de Cocó (4 concerts)
- For if the Flies (2 concerts)
- Aquatreveus (2 concerts)
- Deixa't anar (2 concerts)
- In Vitro
- Sidecars (3 concerts)
- 40 Llamps
- Gr@llers de Factoria de So (6 concerts)

Altres col·laboracions

- XVII Festival de Música Clàssica. Organització: Mancomunitat del Pla de Mallorca.
- Concert i recital poètic en homenatge a Costa i Llobera, pel Cor de Pollença. Pollença.
- II Festival de la Música de Santa Margalida.
- 10è Festival Internacional de Jazz. Sa Pobla.

ALTRES ACTES DE DINAMITZACIÓ CULTURAL A LA PART FORANA

- *Contarelles*, per la companyia Té a Tres. Ajuntament de Consell.
- Concurs de narració fantàstica i contes. Ajuntament d'Esporles.
- Col·laboració en l'edició de l'obra *Des d'un racó de la memòria*. Ajuntament de Lloseta.
- II Cicle Formatiu: Visions i Temes del Món Contemporani. Ses Cases des Mestres. Santa Maria del Camí.
- VII Certamen de Narració Curta. Ajuntament d'Artà.
- *Contacontes i danses*, per Jaume Barceló. Ajuntament de Puigpunyent.
- Taller infantil «Coneixem Dalí i pintam com ell», per Nati de Grado. Cas Metge Rei. Santa Maria del Camí.
- Contacontes *Pocatrassa el Carbassa. Viatge a Fantasia*, per Neus Ramon. Ajuntament d'Esporles.
- Taller infantil de cuina de pasta fresca, per Anna Camps. Cas Metge Rei. Santa Maria del Camí.
- Taller infantil «La poètica del joc: Joan Brossa», per Virgínia Vallés. Fundació Casa Museu Llorenç Villalonga. Binissalem.
- Taller infantil «Laboratori electrònic (copy-Art, Mail Art, e-mail Art)», per Biel Thomàs. Fundació Casa Museu Llorenç Villalonga. Binissalem.
- Arrels de Festa. I Fira de Cultura Popular d'Arrel Tradicional. La Misericòrdia, Palma. En col·laboració amb el Consell de Mallorca.
- Premi literari Vila de Lloseta.
- Contacontes per Caterina Valriu. Petra.
- *Per Nadal, contacontes al Museu*, per Nati de Grado. Pollença.
- *Pinotxo*, per la companyia La Mandarina. Pollença.
- Música tradicional i glossats de Mallorca i del País Basc, amb Grall al Sac i Santurtziko Trikitixa. Vilafranca de Bonany.
- Cicle Cultura a la Fresca. Campos: medi humà - medi natural. Organització: OCB.
- Pregó de la Setmana de Cuina Mallorquina. «Valor nutritiu de l'ametlla i els aliments que la componen», per Antoni Pons.

CINEMA: PROJECCIONS I CURSOS

Centre de Cultura de Palma

- De Michael Curtiz: *Casablanca* (1942-VOSE)
- De René Clément: *Soigne ton gauche* (1936, VOSE)
- De Sacha Guitry: *Le diable boiteux* (1948, VOSE)
Faisons un rêve (1936, VOSE)
Mon père avait raison (1936, VOSE)
- De Jacques Tati: *L'école des facteurs* (1946, VOSE)
Les vacances de Monsieur Hulot (1953, VOSE)
Mon oncle (1958, VOSE)
Forza Bastia (1978, VO)
Trafic (1971, VOSE)
Jour de fête (1949, VOSE)
- De John Ford: *The Last Hurrah* (1958, VOSE)
- De Nicholas Ray: *Party girl* (1958, VOSE)
- De Leo McCarey: *An Affair to Remember* (1957, VOSE)
- De Vicente Minnelli: *Tea and Sympathy* (1956, VOSE)
- De Rouben Mamoulian: *Silk Stockings* (1957, VOSE)
- De Terence Fisher: *Dràcula* (1958, VOSE)
The Gongon (1964, VOSE)
Las novias de Dràcula (1960, VOSE)
- De Roberto Rossellini: *Viaggio in Italia* (1953, VOSE)
- D'Ettore Scola: *El comisario y la «dolce vita»* (1969, VE)
Buenas noches, señoras y señores (1976, VE)
¡Qué viva Italia! (1978, VE)
La sala de baile (1982)
- De Jean-Luc Godard: *Le mépris* (1963, VOSE)
- D'Albert Lewin: *Pandora and the Flying Dutchman* (1951, VOSE)
- D'Alain Resnais: *L'amour a mort* (1984, VOSE)
- De Joseph L. Mankiewicz: *The Barefoot Contessa* (1954, VOSE)

D'Orson Welles: *El proceso* (1962, VOSE)

De Max Ophüls: *Madame de...* (1953, VOSE)

Le plaisir (1951, VOSE)

De Mayerling à Sarajevo (1940, VOSE)

De Shinya Tsukamoto: *Tetsuo I* (1988)

De Laurent Canet: *Recursos humanos* (1999, VOSE)

De Roger Gual i Julio D. Wallovits: *Smoking Room* (2002)

De Lasse Hallström: *Chocolat* (2000, VOSE)

De Wang Xiashuai: *La bicicleta de Pekín* (2001, VOSE)

De W. S. Van Dyke: *Tarzán y los monos* (1932-VE)

De Shinya Tsukamoto: *Tetsuo II* (1991)

Bullet Ballet (1998)

De José Luis Guerín: *Innisfree* (1990)

En construcción (2001)

De Víctor Erice: *El espíritu de la Colmena* (1973)

De Yasujiro Ozu: *Cuentos de Tokio* (1953, VOSE)

Buenos días (1959, VOSE)

CICLE: CÒMIC, MÚSICA I CINEMA

Supergirl (1983-VE), de Jeannot Szwarc

Superman III (1983-VE), de Richard Lester

Dick Tracy (1990-VE), de Warren Beatty

CICLE: CINEMA I COMUNICACIÓ

Primera plana (1974, VOSE), de Billy Wilder

Vatel (2000, VOSE), de Roland Joffé

Bellísima (1951, VOSE), de Luchino Visconti

El último hurra (1958, VOSE), de John Ford

CICLE DE CINEMA: PRODUCCIÓ EALING

El quinteto de la muerte (1955, VOSE), d'Alexander Mackendrick

CICLE DE CINEMA: BUSTER KEATON

La ley de la Hospitalidad (1923), de Buster Keaton i John C. Blystone

El navegante (1924), de Buster Keaton i Donald Crisp

El rey de los cowboys (1925), de Buster Keaton i Roscoe Arbuckle

El héroe del río (1928), de Charles Riesner

CICLE DE CINEMA: FRITZ LANG (ETAPA ALEMANYA)

Las tres luces (1921)

La mujer en la luna (1929)

El testamento del Dr. Mabuse (1932)

El vampiro de Düsseldorf (1931)

CICLE DE CINEMA: TEMPS MODERNS. LES PEL·LÍCULES DEL 2003

La flor del mal (2002, VOSE), de Claude Chabrol

Dogville (2003, VOSE), de Lars Von Trier

El color del paraíso (1999, VOSE), de Majid Majidi

Amén (2002, VOSE), de C. Costa Gavras

El americano impasible (2002, VOSE), de Philip Noyce

Mystic River (2003, VOSE), de Clint Eastwood

CICLE DE CINEMA: ELS ESTATS UNITS D'AMÈRICA. LA CARRERA D'UN IMPERI

La conquista del Oeste (1962, VE), de John Ford, Henry Hathaway i George Marshall

¿Teléfono rojo? Volamos hacia Moscú (1963, VOSE), d'Stanley Kubrick

La ley del silencio (1954, VOSE), d'Elia Kazan

Roger and Me (1989), de Michael Moore

CICLE DE CINEMA: GÈNERE MUSICAL. VICENTE MINNELLI

El pirata (1948, VOSE)

Kismet (1955, VOSE)

Melodías de Broadway 1955 (1953, VOSE)

CERTÀMENS I FESTIVALS DE CINEMA

- Themfa Planet Short Films.
- IV Certamen de Curtmetratges de Ficció en Català. Organització: Govern de les Illes Balears.
- I Festival Internacional de Cinema i Drets Humans de les Balears. Direcció General de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor.
 - *El ladrón de bicicletas*, de Vittorio de Sica (Itàlia, 1948)
 - *La vendedora de rosas*, de Víctor Gavina (Colòmbia, 1998)
 - *La boda del Monzón*, de Mira Nair (Índia, 1988)
 - *En este mundo*, de Michael Winterbottom (Regne Unit, 2003)
- Semifinal del Certamen de Vídeo Art Jove 2004. Organització: Direcció General de Joventut.
- VIII Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere: ¿Quién teme a Virginia Woolf? (1966), M. Nichols.
- Projectió del curtmetratge documental Humano animal, produït per SA NAU.

CINEMA A LA PART FORANA

- *La condesa descalza*, de Joseph Mankiewicz. Teatre Municipal, Binissalem.
- Documental *Nosaltres els vençuts. Testimonis de la guerra civil i la postguerra*, d'Antoni M. Thomàs. Teatre Municipal, Binissalem.
- Estrena de les pel·lícules *Es mal feiner* i *Sa Ca-Roja*, de Gabriel Mayans. Sala de Cultura Sa Nostra, Campos.
- *El señor de los anillos. El retorno del rey*. Valldemossa.

CINEMA A LA FRESCA EN CATALÀ

Cicle organitzat en col·laboració amb la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears:

- *Germà Ós* (6 projeccions)
- *El senyor dels anells. El retorn del rei* (16 projeccions)
- *Buscant en Nemo* (12 projeccions)
- *Confidence* (2 projeccions)

- *Scooby Doo 2: desbocat* (4 projeccions)
- *ET* (1 projecció)
- *Looney Tunes: de nou en acció* (1 projecció)
- *Deep Blue (Planeta blau)* (2 projeccions)
- *La lliga dels homes extraordinaris* (8 projeccions)
- *Harry Potter i la cambra secreta* (5 projeccions)
- *Blocao* (1 projecció)
- *Qualsevol altra cosa* (3 projeccions)
- *Shin-Chan, a la recerca de les boles perdudes* (1 projecció)
- *Evelyn* (3 projeccions)
- *Núvols d'estiu* (1 projecció)
- *El geperut de Notre Dame*, de Worsley Wallace, 1923 (Formentera)
- *Lliris romputs*, de David W. Griffith, 1919 (Formentera)
- *L'home canó*, de Frank Capra, 1925 (Formentera)

CINEFÒRUM A MENORCA

- *La noche del cazador*, de Laughton
- *Fresas salvajes*, de Bergmann
- *El camino a casa*, de Chang Zimou
- *El festín de Babette*, d'Axel
- *La chica de la perla*

TEATRE

- VI Festival Internacional de Teatre de Teresetes
- *La vuelta al mundo en 80 días*. Companyia Fernán Cardama (Argentina)
- *El dragón de las siete cabezas*. Companyia Puppi di Stac (Itàlia)
- *Nino i la poesia. El pi de Formentor*, per la Companyia Té a Tres, a l'Auditori d'Alcúdia
- *100% teresetes*, a càrrec de Teatre de Teresetes Migjorn

CIRCUIT D'ARTS ESCÈNIQUES

En col·laboració amb el Consell de Mallorca i els ajuntaments:

- *Professor sorpreses, el nin i el vell*, per la companyia Espectacles de Ferro (2 representacions)
- *Professor sorpreses i la seva mascota*, per la companyia Espectacles de Ferro (4 representacions)
- *L'arbre generós i altres contes*, per S'Estornell Teatre (3 representacions)
- *Ses memòries d'un reclam*, per la companyia Espectacles de Ferro (9 representacions)
- *Bon viatge faci la cadenera*, per Estudi Zero Teatre (3 representacions)
- *Per fer ballar tot el món*, per la companyia Cucorba (7 representacions)
- *Marianna i el col·leccionista de somnis*, per Teatre de la Sargantana (8 representacions)
- *Mira'm*, per les companyies Res de Res i En Blanc (7 representacions)
- *Llengua amb tàperes*, per la companyia S'Estornell Teatre (2 representacions)
- *Sa fia des sol i la lluna*, per la companyia Espectacles de Ferro - Companyia Manacorina Independent (1 representació)
- Tronats Edicions presenta... *Tot Shakespeare o no*, per la companyia Estudi Zero Teatre (3 representacions)
- *He vist Moby Dick*, per la companyia Rafel Oliver Produccions (5 representacions)
- *Viatge immòbil*, per la companyia Tròcola (2 representacions)
- *Dos móns*, per la companyia Tot Espectacle-TIC (2 representacions)
- *La lluna, la pruna*, per la companyia Cucorba (3 representacions)
- *Una tragèdia grega*, per la companyia Elàstic Nou - Germans Mèmolí (3 representacions)
- *El malalt imaginari*, per la companyia Iguana Teatre (3 representacions)
- *Aleatori 03, Wera, Buit, Ego*, per la companyia Zsüzsza Dansa (1 representació)
- *Nit de Reis*, per la companyia Rafel Oliver Produccions (1 representació)
- *Floreta i Titella*, per la companyia Zsüzsza Dansa (1 representació)
- *Un enemic del poble*, per la companyia Espectacles de Ferro - Teatre de Què (1 representació)
- *Es conjur del tango*, per la Compañía de Teatro y Danza Pasodos (1 representació)
- *Chinamen*, per la companyia Elàstic Nou (2 representacions)
- *Calidoscopi*, per la companyia Produccions de Ferro (2 representacions)
- *El Titellaire*, per la companyia S'Estornell Teatre (1 representació)

ALTRES ACTIVITATS

- Participació en el jurat del XI Premi Ciutat de Manacor d'Arts Plàstiques 2004.
- Participació en el jurat del Premi de Pintura de Lloseta.
- Participació en el jurat del XXVI Certamen Internacional de Pintura Vila de Binissalem.
- Participació, en representació de "Sa Nostra", en el jurat del Fons d'Adquisició d'Obres. Olimpíada d'Escacs, Calvià.
- Participació en el jurat del XVI Certamen de Pintura Dijous Bo 2004 d'Inca.
- Cicle Música amb Imatges.

Klaus Netzele:

El fantasma de l'Òpera (Isaac Becerra al piano)

Nosferatu (Isaac Becerra al piano)

- Audició d'òpera sobre *Don Giovanni*. Organització: Amics de la Lírica.
- Lliurament del XIII Premi de Narració Curta Illa de Menorca. Col·laboració: *Diari de Menorca* i Consell Insular de Menorca.
- Videoconferència per a informadors juvenils. Organització: Consell Insular.
- Debat sobre la jornada continuada als col·legis.
- Presentació dels projectes dels alumnes de l'IES M. A. Cardona.
- Reunió de l'Associació de Decoradors de Menorca.

ANNEX II: CONVENIS

1. CONVOCATÒRIA D'AJUTS SOLIDARIS 2004

En el sector d'infància i família:

- **Diocesana de Mallorca**, per al projecte «Repastar: Taller d'enquadernació, reciclatge de paper i confecció de paper vegetal»: 3.000 €
- **Associació Aula Cultural**, per al projecte «Emprenedors amb diferència»: 7.000 €
- **Fundació La Sapiència**, per al projecte «Trànsit en xarxa»: 3.000 €
- **Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC)**, per al projecte «Taller socioeducatiu de neteja d'automòbils: Aprenent a treballar»: 2.000 €
- **Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC)**, per al projecte «Taller de paper al centre penitenciari»: 3.000 €
- **Federació d'Associacions d'Immigrants de Balears (FAIB)**, per al projecte «Immigrants en xarxa (curs Internet para todos)»: 2.500 €
- **Càritas Diocesana de Mallorca, Associació Catòlica Espanyola de Serveis a la Joventut Femenina (ACISJF), Fundació Deixalles**, per al Programa FILOSA: 12.000 €

En el sector de malalties cròniques:

- **Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer d'Eivissa i Formentera (AFAEF)**, per al projecte «Consolidació del Taller de memòria i suport psicològic»: 6.000 €
- **Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer d'Eivissa i Formentera (AFAEF)**, per al projecte «Taller de psicomotricitat i mobilització global»: 6.000 €
- **Associació de Malalts de Crohn i Colitis Ulcerosa d'Eivissa i Formentera (ACCU Eivissa)**, per al projecte «Contractació d'un psicòleg per a ACCU Eivissa»: 2.000 €
- **Associació d'Esclerosi Múltiple d'Eivissa i Formentera (AEMIF)**, per al projecte «Fisioteràpia a casa»: 5.000 €
- **Associació Pitiüsa de Familiars de Malalts Mentals (APFEM)**, per al projecte «Caminant i encontre. Club socioterapèutic d'oci i temps lliure»: 8.000 €

- **Coordinadora de Minusvàlids de Menorca i Associació de Familiars de Malalts Mentals de Menorca (AFEM)**, per al projecte «Creació de l'empresa - centre especial d'ocupació Lligall»: 9.000 €
- **Associació de Persones amb Discapacitat Psiquiàtrica S'Olivera de Menorca**, per al projecte «Grups d'ajuda mútua i suport a l'autoajuda»: 1.300 €
- **Associació de Familiars de Malalts Mentals de Menorca (AFEM)**, per al projecte «Atenció domiciliària per a malalts mentals crònics»: 5.000 €
- **Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer de Menorca (AFAM)**, per al projecte «Programa d'ajuda a familiars i malalts d'Alzheimer»: 5.000 €
- **Lliga Reumatològica de Menorca, Associació per a la Lluita contra les Malalties del Ronyó de Menorca (ALCER Menorca), Associació de Diabètiques i Diabètics de Menorca (ADIME), Associació d'Esclerosi Múltiple d'Eivissa i Formentera (AEMIM), Associació de Dones Afectades de Càncer de Mama de Menorca (ALBA)**, per al projecte «T'escoltam»: 4.000 €
- **Associació per al Desenvolupament i Integració de Persones Esquizofrèniques (ADIPE)**, per al projecte «INDES 2004. Renovació d'equipaments informàtics de l'aula de formació»: 3.000 €
- **Associació per al Desenvolupament i Integració de Persones Esquizofrèniques (ADIPE)**, per al projecte «Projecte Tamarell. Programa comunitari d'integració social per als caps de setmana»: 5.000 €
- **Associació ALCER Illes Balears**, per al projecte «Atenció psicològica al malalt renal i familiars»: 3.000 €
- **Associació Estel de Llevant**, per al projecte «Feim camí»: 4.000 €
- **Associació Siloé**, per al projecte «Casa d'acollida de persones afectades de sida»: 6.000 €
- **Associació Balear d'Esclerosi Lateral Amiotròfica (ADELA)**, per al projecte «Servei de rehabilitació física, logopèdia i suport psicològic per a malalts d'ELA»: 2.000 €
- **Associació d'Ajuda al Malalt Oncològic de Balears (ADAMOB)**, per al projecte «Programa d'ajuda integral per a adults malalts de càncer»: 4.000 €

- **Fundació Campaner**, per al projecte «Manteniment de la casa d'acollida a Costitx per a nins afectats de Noma - 2004»: 2.000 €
- **Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears (ALAS)**, per al projecte «Intervenció psicològica primària en afectats directament o indirecta amb el VIH»: 6.000 €
- **Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears (ALAS)**, per al projecte «Programa de primera acollida i atenció social»: 4.000 €
- **Associació Nou Horitzó**, per al projecte «Acollida, rehabilitació i reinserció de malalts de sida»: 4.000 €
- **Associació Balear d'Esclerosi Múltiple (ABDEM)**, per al projecte «Rehabilitació de la coordinació i l'equilibri per a afectats d'EM»: 6.000 €
- **Associació Balear de Parkinson**, per al projecte «Parkinson en acció - continuació»: 6.000 €
- **Associació Balear de Fibrosi Quística**, per al projecte «Atenció psicosocial per a afectats de fibrosi quística»: 3.000 €
- **Associació Es Garrover**, per al projecte «Àgora»: 4.000 €
- **Associació Mallorquina de Salut Mental GIRA-SOL**, per al projecte «Renta'l a sa nostra associació»: 12.000 €
- **Associació Mallorquina de Salut Mental GIRA-SOL**, per al projecte «Camina amb GIRA-SOL»: 3.000 €
- **Associació de Familiars i Amics de Malalts d'Alzheimer de Pollença (AFAMA)**, per al projecte «Cangurs»: 2.000 €
- **La Veu de l'Esperança**, per al projecte «Suport a familiars de malalts mentals»: 2.500 €
- **Plataforma Sociosanitària de les Pitiüses**, per al projecte «Equip multidisciplinari per al manteniment de la PSP»: 15.000 €
- **Associació de Voluntariat Magna Pityusa**, per al projecte «Foment de l'autonomia i les alternatives de temps lliure del col·lectiu de joves discapacitats»: 1.500 €
- **Creu Roja d'Alaior**, per al projecte «Transport en vehicle adaptat»: 6.000 €
- **Associació de Laringectomitzats de Menorca (ALME)**, per al projecte «Ara has de viure!»: 2.000 €
- **Associació de Laringectomitzats de Balears (ALBA)**, per al projecte «Rehabilitació de la veu per a operats de la laringe»: 4.000 €
- **Associació Balear de la Síndrome de l'X Fràgil (ABSXF)**, per al projecte «Formació de pares en la síndrome de l'X fràgil»: 3.000 €
- **Associació de Pares de Nins Autistes de Balears - Gaspar Hauser**, centre específic per a nins autistes, per al projecte «Projecte de millora i adequació del centre Gaspar Hauser»: 8.000 €
- **Coordinadora de la Federació Balear de Persones amb Discapacitat**, per al projecte «Adquisició del local federatiu de la Coordinadora. Amortització de la hipoteca»: 3.000 €
- **Associació AMITICIA**, per al projecte «Escola d'estiu 2004: una nova experiència»: 7.000 €
- **Fundació Patronat Obrer de Sant Josep**, per al projecte «Art floral»: 3.000 €
- **Associació de Síndrome de Down de Balears (ASNIMO)**, per al projecte «Implantació d'un sistema de qualitat en l'atenció a persones amb síndrome de Down i familiars»: 1.500 €

En el sector de **persones amb discapacitat**:

- **Creu Roja d'Eivissa**, per al projecte «Un autobús per a discapacitats»: 9.000 €
- **APA del Taller Ocupacional Can Cifre**, per al projecte «Servei de transport adaptat al centre ocupacional i centre de dia de Cas Serres»: 2.500 €
- **Associació de Pares de Nins i Adolescents Discapacitats d'Eivissa i Formentera (ASPANA-DIF)**, per al projecte «1a fase: creació del centre ocupacional per a persones amb discapacitat intel·lectual Can Llätzer»: 12.000 €
- **PER ENVANT, SL**, per al projecte «Anam al mercat»: 10.000 €
- **Associació de Paràlisi Cerebral de Balears (ASPA-CE)**, per al projecte «Noves tecnologies»: 10.000 €
- **Centre Mater Misericordiae**, per al projecte «Construcció i equipament del nou centre ocupacional ISLA»: 12.000 €
- **Patronat de l'Agrupació pro-Minusvàlids de la Comarca d'Inca - Residència Sa Creu**, per al projecte «Climatització dels dos mòduls residencials del centre»: 4.000 €

- **Patronat de l'Agrupació pro-Minusvàlids de la Comarca d'Inca**, per al projecte «Adquisició de grues adaptades per a la mobilització de persones plurideficients»: 4.500 €
- **Associació de Mares de Discapacitats de Balears (AMADIBA)**, per al projecte «Creació d'un habitatge tutelat per a persones amb discapacitat i trastorn greu del comportament»: 7.500 €
- **Associació per a la Rehabilitació d'Afectats Cerebrals de Balears (Rehacer)**, per al Programa d'habilitats socials a l'oci 2004-2005: 2.000 €
- **APA Mater Misericordiae**, per al projecte «Natació i música»: 1.500 €
- **Associació de Pares i Amics de Sords (ASPAS)**, per al projecte «L'espai de recerca activa de feina»: 3.000 €
- **Associació de Persones amb Discapacitat de Calvià (ASDICA)**, per al projecte «Servei d'atenció a persones amb discapacitat de Calvià»: 1.500 €

En el sector de **gent gran**:

- **Càritas Diocesana de Menorca**, per al projecte «Casa meva és casa teva»: 8.000 €
- **Associació Democràtica de Jubilats i Pensionistes de Ciutadella**, per al projecte «Condicionament de la sala d'acollida de dia»: 2.000 €
- **Creu Roja de Capdepera**, per al projecte «Equipament de l'aula multiús»: 3.000 €
- **Fundació Hospital Sant Francesc d'Assís**, per al projecte «4a fase: millora de la infraestructura de la residència Sor Francinaina»: 4.000 €
- **Residència de les Germanes Carmelites**, per al projecte «Instal·lació d'aire condicionat a les zones comunes»: 3.000 €
- **Associació de Familiars d'Alzheimer de Mallorca (AFAM)**, per al projecte «Atenció integral als cuidadors i al malalt d'Alzheimer»: 10.000 €
- **Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears (ALAS)**, per al projecte «Trobades a la tercera edat. Tallers de prevenció de la sida per a majors de 60 anys»: 6.000 €
- **Fundació Patronat Obrer de Sant Josep**, per al projecte «A prop de la gent gran»: 3.000 €

- **Càritas Diocesana de Mallorca**, per al projecte «Ets únic. Residència per a la tercera edat Sant Vicenç de Paül»: 4.000 €

2. ALTRES CONVENIS SOLIDARIS I ASSISTENCIALS

- **Conveni de col·laboració entre la Conselleria de Presidència i Esports del Govern de les Illes Balears, l'Institut Balear de la Dona i la Fundació "SA NOSTRA"** per a la itinerància de l'exposició «El laberint del Minotaure... i el fil d'Ariadna. Violència de gènere» per Manacor, Inca, Lluçmajor, Ciutadella, Maó, Eivissa i Formentera.
- **Conveni amb la Fundació Kovacs**. La Fundació "SA NOSTRA" aportarà a la Fundació Kovacs 30.000 € durant l'exercici 2004, destinats íntegrament a desenvolupar programes d'investigació, d'acord amb les directrius que s'estableixen en el Pla estratègic de la Fundació.
- **Conveni amb el Bisbat de Mallorca** segons el qual la Fundació "SA NOSTRA" col·laborarà amb el Bisbat de Mallorca en el finançament de diversos projectes, serveis o centres de caràcter social, cultural, assistencial i educatiu que s'han de desenvolupar en l'àmbit de la Diòcesi de Mallorca durant l'any 2004. L'import d'aquesta col·laboració s'estableix en 30.000 €.
- **Conveni amb el Fons Menorquí de Cooperació** per definir la col·laboració en el projecte «Residències de defensa internacional d'infants de Cochabamba», a Cochabamba (Bolívia), projecte per al qual varen sol·licitar una dotació de 6.350 €, que el Fons va concedir. L'aportació de la Fundació "SA NOSTRA" és de 6.500 €. Els 150 € de diferència es dedicaran a campanyes de sensibilització en cooperació internacional.
- **Conveni amb el Fons Pitiús de Cooperació** per definir la col·laboració en el projecte «Implementació d'una comunitat com a estratègia per a la millora de l'educació, de San Gabriel de Varadero», a Balsapuerto (Perú), projecte per al qual varen sol·licitar 10.747,40 € i el Fons va concedir una dotació de 7.394,90 €. L'aportació de la Fundació "SA NOSTRA" és de 6.500 €.
- **Conveni amb el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació** per definir la col·laboració en el projecte «Inserció sociolaboral de joves i dones a partir de l'aprofitament dels residus sòlids urbans al municipi de Vargas (Veneçuela)», projecte per al qual varen sol·licitar una dotació de 35.170 €, que el Fons va concedir. L'aportació de la Fundació "SA NOSTRA" és de 18.000 €, és a dir, el 51 % del cost del programa.

3. CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A LA CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT

En el sector d'estudi i investigació de la biodiversitat:

- **Associació Museu Balear de Ciències Naturals**, «Atles de distribució i hàbitat dels crustacis isòpodes terrestres de les Illes Balears. Fase 2a»: 6.000 €
- **Societat d'Història Natural de les Balears**, «Estudi de la biologia del cranc *Percnon gibbsi* (Crustacea, Decapoda, Grapsidae) al litoral balear: trofisme, creixement i reproducció»: 5.000 €
- **Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa, GOB-Mallorca**, «Atles dels ocells nidificants de Mallorca. Accions de l'any 2005»: 7.000 €
- **Fòrum Cívic Alaïor Tercer Mil·lenni**, «Identificació de les principals espècies reproductores de sediment organogènic als litorals d'acumulació menorquins. Importància dels herbeis de *P. oceanica* (L) Delile en la biosedimentogènesi»: 2.000 €
- **Grup d'Estudis de la Naturalesa, GEN GOB-Eivissa**, «Ses Feixes, exemple de patrimoni integral. Evolució històrica i natural»: 8.000 €
- **Grup d'Estudis de la Naturalesa, GEN GOB-Eivissa**, «Estatus, distribució i mesures de conservació dels quiròpters a l'illa d'Eivissa»: 7.000 €

En el sector de gestió i conservació de la biodiversitat:

- **Fundació Jardí Botànic de Sóller**, «Jardí Botànic de Sóller»: 15.000 €
- **Associació Lithica**, «Bosc mediterrani a s'Hostal. Repoblació de la zona superior de les pedreres de s'Hostal. 2a fase»: 5.000 €
- **Càritas Diocesana de Menorca**, «Manteniment d'un banc d'arbres fruiters de varietats autòctones al barranc d'Algendar»: 5.000 €

En el sector de divulgació i educació per a la conservació de la biodiversitat:

- **Associació Museu Balear de Ciències Naturals**, Projecte museogràfic de l'àrea de biodiversitat del Museu Balear de Ciències Naturals. II fase: creació d'infraestructures: 9.000 €
- **Associació Museu Balear de Ciències Naturals**, «L'educació ambiental al Museu Balear de Ciències Naturals. Revisió i reedició de quaderns didàctics i tasques de monitoratge»: 6.000 €

- **Societat d'Història Natural de les Balears**, IV Jornades del Medi Ambient a les Illes Balears: 9.000 €
- **Societat d'Història Natural de les Balears**, «Publicació del Butlletí de la SHNB, núm. 46»: 3.000 €
- **Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa, GOB-Mallorca**, Programa educatiu la Trapa: 9.000 €
- **Associació de Fotògrafs de Natura de les Illes Balears**, «Divulgació de la biodiversitat pròpia de les Balears. La sèrie *La nostra fauna a l'abast de tothom*»: 6.000 €
- **Associació de Fotògrafs de Natura de les Illes Balears**, Proposta d'exposició col·lectiva: 3.000 €
- **Federació Balear d'Espeleologia**, «Publicació de la revista *Endins*, núm. 25 i 26»: 3.000 €
- **Fons per a la Conservació del Vultur Negre**, Pla d'acció per a la participació social i per a la comunicació de la custòdia del territori a les Illes Balears: 8.000 €
- **Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa, GOB-Menorca**, «Promoció de refugis de caça»: 6.000 €
- **Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa, GOB-Menorca**, Curs de maneig de fauna silvestre accidentada: 3.000 €

4. ALTRES CONVENIS DE L'ÀREA DE PATRIMONI

- **Laboratori de Botànica de la UIB**, Herbari Virtual de les Illes Balears: 24.000 €
- **Societat d'Història Natural de les Balears**, *Estat del medi ambient. Illes Balears, 2002-2003*: 10.500 €

5. CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES CULTURALS 2004

S'han atorgat els ajuts següents:

Arts escèniques:

- **Fundació Teatre Municipal d'Artà**, Centre Dramàtic del Teatre d'Artà: 4.700 €
- **Neo-rural**, «Teatre de carrer a la IX Fira de Manacor»: 3.000 €
- **Associació La Impossible**, Festival Rock'n Rostoll: 3.000 €

- **Associació Cultural Sans**, «20 anys de Teatre Sans: equipament escenotècnic»: 7.500 €
- **Fundació Teatre del Mar**, «Programació teatral 2004»: 15.000 €
- **Fundació Teatre del Mar**, «Col·lecció de teatre amb Documenta»: 3.000 €
- **Associació Cultural GOM Teatre**, «Gestió del Teatre de Vilafranca. Programació, producció i gestió d'activitats 2004»: 9.000 €
- **Còmica, Centre de Creativitat**, *Llàgrimes de foc*: 2.800 €
- **Fila Zero d'Eivissa**, *La ley de la selva*, d'Elvira Lindo: 2.800 €
- **Associació Cultural Voramar**, *Mira'm*: 2.800 €
- **Fundació Teatre Principal de Maó**, «*Patera*, producció d'una obra de teatre»: 4.500 €

Arts plàstiques i creació audiovisual:

- **Associació Cultural Contrallum**, «Adquisició d'equipament»: 3.000 €
- **Ars Longa**, «Adquisició d'equipament»: 2.500 €
- **Associació d'Artistes Visuals de les IB - Eivissa i Formentera**, Projecte anual d'activitats a Eivissa i Formentera: 3.000 €
- **Fundació Teatre Municipal d'Artà**, «Artà, territori d'imatges»: 3.000 €
- **Associació Artífex Cultural**, IX Mostra de Cinema i Vídeo a la Part Forana: 4.500 €

Música:

- **Col·lectiu Cultural Ràdio UC d'Eivissa**, «Remodelació del sistema radiant, millora de l'equipament de baixa freqüència»: 3.000 €
- **Fundació ACA, Àrea de Creació Acústica**, XI Simpòsium sobre els Orgues Històrics de les Illes Balears: 1.000 €
- **Fundació ACA, Àrea de Creació Acústica**, XXV Trobada Internacional de Compositors: 5.000 €
- **Coral de Sant Miquel de Campanet**, V Primavera Musical: 1.200 €
- **Ateneu Musical de Ferreries**, «Enregistrament d'un CD de la Banda de l'Ateneu»: 1.200 €

- **Juventuts Musicals de Palma**, III Cicle de Música de Cambra: 8.000 €
- **Fundació General UIB**, Taller orquestral infantil: 6.000 €
- **Cor de Pollença**, «Pollença canta»: 1.000 €
- **Agrupació Musical de Ciutadella**, IV i V Curs d'hivern de formació musical per a instruments de vent: 600 €
- **Agrupació Artísticocultural Mandrava (Coral Blanquerna - Escola d'Orgue)**, «Escola d'orgue clàssic: Antoni Martorell»: 4.000 €
- **Renou Col·lectiu**, «Renou Col·lectiu 2004»: 2.500 €
- **Associació Cultural Músics per la Llengua**, V Trobada de Músics per la Llengua: 2.500 €
- **Factoria de So**, «Factoria, un nom i set anys de realitats»: 2.000 €
- **Coral Sant Antoni de Maó**, «Actes de celebració del 25è aniversari»: 1.200 €
- **Associació Banda de Música d'Algaida**, «Enregistrament, edició i distribució del CD *Cançons mallorquines*»: 1.200 €

Llengua i literatura:

- **Coordinadora d'Associacions per la Llengua a Menorca**, Correllengua 2004: 2.000 €
- **Maioricensis Schola Lullistica**, «Edició de la revista *Studia Lulliana*, vol. XLIII, núm. 99»: 2.000 €
- **Associació Moviment d'Escoles Mallorquines**, XX Trobada d'Escoles Mallorquines: 1.200 €
- **Joves de Mallorca per la Llengua**, Acampallengua 2004: 2.500 €
- **Trenta-Tres-Agitació Cultural**, «Perquè vull...»: 3.000 €

Patrimoni històric i artístic:

- **Cercle Artístic de Ciutadella**, «Digitalització del fons fotogràfic i muntatge de l'exposició resultant»: 2.500 €
- **Cercle Artístic de Ciutadella**, «Adequació i segona part de la catalogació de la Biblioteca Àngel Ruiz y Pablo»: 3.000 €
- **Col·lectiu de Pageses de Sóller**, documental *A la lluita sollerics!*: 2.000 €

- **Obra Cultural de Menorca**, *Enciclopèdia de Menorca*, tom V, Vertebrats II, v. 2: 9.000 €
- **Societat Històrica i Arqueològica Martí i Bella**, I Jornades de Recerca Històrica a Menorca: «La Menurqa de Said Ibn Hakam, un país islàmic a Occident»: 2.500 €
- **Societat Arqueològica Lul·liana**, Programa de publicacions 2004-2005: 6.000 €
- **Grup Folklòric Aires des Barranc d'Algendar**, «Elaboració d'indumentària menorquina del segle XVIII»: 2.500 €
- **Col·lectiu Teranyines de Sant Joan**, *Menestrals i botiguers de Sant Joan*: 1.000 €
- **Col·lectiu Teranyines de Sant Joan**, *Atles cartogràfic de Sant Joan*: 1.500 €
- **Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó**, ajut extraordinari per a la commemoració del centenari de l'Ateneu, 2005: 7.500 €

Altres àrees:

- **Grup Blanquerna**, XX Seminari: 2.500 €
- **Obra Cultural Balear**, Nit de la Cultura 2004: 3.000 €
- **Obra Cultural Balear**, *Calendari 2005*: 3.000 €
- **La vila.org**, «Son Xarxes»: 3.000 €
- **Associació Sollerica de Cultura Popular**, Mostra Folklòrica de Sóller: 6.000 €

6. CONVENIS DE L'ÀREA DE CULTURA

- **Conveni anual de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears i la Fundació "SA NOSTRA"** pel qual la Fundació "SA NOSTRA" aporta 74.000 € per a diferents activitats.
- **Conveni anual amb el Consell d'Eivissa i Formentera** per a l'edició de l'*Enciclopèdia de les Pitiüses*. La Fundació "SA NOSTRA" hi aporta 30.000 €.
- **Conveni de col·laboració amb el Consell de Mallorca** en matèria de cultura, amb les partides següents:

Circuit d'arts escèniques:

Aportació del Consell de Mallorca: 42.000 €

Aportació de la Fundació "Sa Nostra": 22.500 €

Circuit de música jove:

Aportació del Consell de Mallorca: 23.500 €

Aportació de la Fundació "Sa Nostra": 7.500 €

Circuit de música tradicional:

Aportació del Consell de Mallorca: 27.200 €

Aportació de la Fundació "Sa Nostra": 15.000 €

- **Conveni de col·laboració amb la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears** per dur a terme el cicle Cinema a la Fresca en Català, amb les partides següents:

Aportació de la Fundació "Sa Nostra": 16.285,72 €

Aportació de la Conselleria d'Educació i Cultura: 40.714,29 €

- **Conveni de col·laboració amb el Consell de Mallorca** en matèria de cultura, amb les partides següents:

Projecte CREIX. Aportació del Consell de Mallorca: 18.000 €

Arrels de Festa. I Fira de Cultura Popular d'Arrel Tradicional de Mallorca. Aportació del Consell de Mallorca: 60.000 €

MONT DE PIETAT

Des de la seva creació, fa 122 anys, el Mont de Pietat de "SA NOSTRA" té per objectiu atendre les necessitats d'ajut financer de les persones que, amb pocs recursos, no disposen de garanties personals suficients.

Al llarg del 2004, es varen realitzar 7.715 operacions d'empenyorament, per valor de 2,599 milions d'euros, i 6.661 cancelacions per un import de 2,109 milions d'euros. El saldo final el 31 de desembre pujà a 3,613 milions d'euros, amb un nombre total de 10.918 empenyorament, que va presentar un increment d'un 11% del saldo total respecte del 2003.

DADES D'IDENTIFICACIÓ

Raó i domicili social

Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares, domiciliada a Palma, c. de Ramon Llull, núm. 2.

Fundació

Dia 18 de març del 1882, davant el notari Sr. Miguel Ignacio Font, amb el núm. 270 del seu protocol.

Inscripció

Inscrita al Registre Especial de Caixes d'Estalvi del Banc d'Espanya amb el número de codificació 2051 i al Registre Mercantil de les Balears al foli 173 del tom 883 de Societats, full número PM-3734, Inscripció primera.

Terminis i formes de convocatòria de les assemblees generals

De conformitat amb l'article 23 dels Estatuts socials, se celebra una Assemblea General Ordinària anual. Es pot celebrar Assemblea General Extraordinària sempre que el Consell d'Administració ho consideri convenient; a petició d'un terç dels membres de l'Assemblea, o per acord de la Comissió de Control quan es tracti de matèries que siguin competència seva.

Pertinença o no al Fons de Garantia de Dipòsits

L'Entitat pertany al Fons de Garantia de Dipòsits, té caràcter independent i disposa de filials.

Directori d'oficines i de centres

OFICINES DE PALMA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0088	ARAGÓ	C/ d'Aragó, 20	Palma	07006	971775380	971775381
0209	ARAGÓ-EMPRESSES	C/ d'Aragó, 20	Palma	07006	971463562-971770927	971467378
0072	ARXIDUC LLUÍS SALVADOR	C/ de l'Arx. Lluís Salvador, 91	Palma	07004	971764700	971763968
0123	Av. SANT FERRAN	Av. de Sant Ferran, 25	Palma	07011	971450579-971450761	971450761
0142	Av. ARGENTINA	Av. de l'Argentina, 36	Palma	07013	971451316-971450177	971284509
0019	AVINYÓ	C/ de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, 1	Palma	07014	971285628	971285712
0002	BLANQUERNA	C/ de Blanquerna, 53	Palma	07003	971498056	971498100
0165	CAN PASTILLA	C/ de Tit Livi, 1	Palma	07610	971745907	971745932
0228	CARRER MANACOR	C/ de Manacor, 79	Palma	07005	971246798	971256114
0158	CARRETERA VALLDEMOSSA	Ctra. de Valldemossa, 14	Palma	07010	971764788	971764531
0210	CAS CAPISCOL	C/ de San Vicenç de Paül, 71	Palma	07010	971763499	971763366
0004	COLL D'EN RABASSA	C/ del Cardenal Rossell, 74-A	Palma	07007	971745901	971745854
0268	COMTE DE SALLEN	C/ Comte de Sallent, 20	Palma	07003	971498632	971498635
0011	COTLLIURE	C/ de Cotlliure, 28	Palma	07010	971498097	971498098
0167	DRAGONERA	C/ de Dragonera, 25	Palma	07014	971220898	971221794
0003	EL TERRENO	Av. de Joan Miró, 28	Palma	07014	971736930-971280399	971452506
0263	ES CAMP RODÓ	C/ de General Riera, 85	Palma	07010	971498409	971498410
0078	ES MOLINAR	C/ de Cal Saül, 1	Palma	07006	971242318	971256126
0073	ES PIL-LARÍ	C/ de Muntanya, 375	Palma	07603	971745902	971745856
0095	ES RAFAL VELL	C/ de la Verge de Montserrat, 36	Palma	07008	971474002	971478719
0144	ES RAFAL NOU	C/ de Selva, 1	Palma	07008	971475111	971470726
0018	ES VIVER	C/ de Baltasar Valentí cant. Mestre Chapí	Palma	07008	971471744-971471931	971478452
0091	ESTABLIMENTS	Ctra. d'Esporles, 25	Palma	07010	971765572	971765533
0230	EUSEBI ESTADA	C/ d'Eusebi Estada, 79	Palma	07004	971498043	971763983
0129	GABRIEL ALOMAR	Av. Gabriel Alomar i Villalonga, 25	Palma	07006	971775090	971774937
0130	GENERAL RIERA	C/ del General Riera, 52	Palma	07010	971764774	971498198
0010	GÈNOVA	C/ del Barranc, 19	Palma	07015	971707675	971707461
0005	JAUME III	Av. de Jaume III, 18	Palma	07012	971724501-971715382	971727837

0155	JESÚS	Camí de Jesús, 9	Palma	07003	971764787	971763657
0006	JOAN ALCOVER	C/ de Joan Alcover, 24	Palma	07006	971774184	971774867
0256	JULIÀ ÀLVAREZ	C/ Julià Álvarez, 5	Palma	07004	971498413	971498414
0017	LA SOLEDAT	C/ dels Reis Catòlics, 6	Palma	07007	971243420-971246947	971242202
0261	LLIBERTAT	C/ de Joan Crespí, 42	Palma	07013	971221935	971221936
0007	LUCA DE TENA	C/ de Torcuato Luca de Tena, 48	Palma	07005	971278800-971278804	971242203
0238	MARQUÈS DE LA FONTSANTA	C/ del Marquès de la Font Santa, 50	Palma	07005	971775275	971775276
0284	MARQUÈS DE LA SÈNIA	C/ del Marquès de la Sènia, 6	Palma	07014	971221754	971221755
0157	MERCAT VELL	Pl. del Mercat, 2	Palma	07001	971718194-971710488	971727316
0128	METGE DARDER	C/ de Josep Darder, Metge, 20	Palma	07008	971256502	971256503
0274	OCIMAX	C/ de Leocàdia de Togores, s/n	Palma	07010	971498702	971498703
0106	OMS	C/ dels Oms, 35	Palma	07003	971716560-971716561	971722017
0189	PARELLADES	C/ de les Parellades, 12	Palma	07003	971718940	971720755
0093	PERE GARAU	Pl. de Pere Garau, 11	Palma	07007	971276454-971276212	971272603
0195	PLAÇA DE SES COLUMNES	C/ de Francesc Barceló i Combis, 18	Palma	07006	971774034	971774804
0140	PLAÇA FLEMING	C/ de Balmes, 60	Palma	07004	971764779	971763597
0217	PLAÇA MAJOR	Pl. Major, 5	Palma	07002	971425443	971425444
0102	PLAÇA PROGRÉS	Pl. del Progrés, 5	Palma	07013	971451211-971451450	971780091
0001	PLAÇA ROSSELLÓ	Pl. del Comtat del Rosselló, 14-A	Palma	07002	971711717-971727051	971721681
0086	PLAÇA SERRALTA	Pl. de Serralta, s/n	Palma	07013	971732822-971732855	971780233
0177	POLÍGON CAN VALERO	C/ de Poima, 10 (Polígon de Can Valero)	Palma	07011	971763789	971763674
0124	POLÍGON DE LLEVANT	Av. de Mèxic, 1	Palma	07007	971775400	971775401
0138	POLIGON SON CASTELLÓ	C/ del Setze de Juliol, 49	Palma	07009	971433864	971433889
0175	PORTOPÍ	C/ de Portopí Local 1403- P. Marítim s/n.	Palma	07015	971404864-971404883	971707948
0252	ROVER MOTTA	C/ J. Alcover, cant. Josep Rover Motta	Palma		971774546	971774659
0099	RAMON LLULL	C/ de Ramon Llull, 2	Palma	07001	971717546	971727273
0100	SON FUSTER	C/ del Ter, 16	Palma	07009	971171975	971171794
0260	SON FUSTER NOU	C/ Aragón, 229	Palma	07008	971706206	971706207
0239	SON RUL-LAN	Av. d'Aragó, 342	Palma	07008	971706667	971706668
0014	SA VILETA	Camí de sa Vileta, 154	Palma	07011	971792835-971792926	971799851
0170	SANT AGUSTÍ	Av. de Joan Miró, 348	Palma	07015	971700683-971700923	971702694

0188	SANT JORDI	C/ de Berenguer de Giralt, 1	Palma	07199	971785045	971785135
0096	SANT MIQUEL	Av. de Joan March, 11	Palma	07004	971726417-971726418	971719714
0008	S'ARENAL	C/ de Milà, 20	Palma	07600	971261763-971260967	971268860
0186	SECAR DE LA REAL	Pl. del Pare Antoni Ramon Pasqual,7	Palma	07010	971765079-971768854	971765581
0171	SES CASES NOVES	C/ de Francesc Frontera, 13	Palma	07007	971269312	971494418
0234	S'ESCORXADOR	C/ de Cotlliure, 7	Palma	07010	971498189	971498190
0087	S'INDIOTERIA	C/ d'Eduardo Urgorri, locals 1, 2 i 3	Palma	07009	971432017-971432852	971431181
0013	SON CLADERA	C/ de Cala Marçal, 3	Palma	07009	971470254-971470523	971470471
0015	SON COTONER	Pl. de Sant Cosme, 10	Palma	07011	971286124-971739283	971780040
0081	SON DURETA	C/ d'Andrea Doria, 60	Palma	07014	971732072-971732012	971734785
0012	SON ESPANYOLET	C/ del Rosselló, 5	Palma	07014	971280478-971737691	971286706
0070	SON FERRIOL	C/ de Blatera, 16	Palma	07198	971429248-971429429	971428292
0154	SON FORTESA	C/ d'Aragó, 153	Palma	07005	971256419	971256044
0100	SON FUSTER	C/ del Ter, 16	Palma	07009	971171975	971171794
0009	SON GOTLEU	C/ d'Indalecio Prieto, 18	Palma	07008	971279826-971270217	971242300
0245	SON PERETÓ	C/ Bartomeu Sureda Miserol cant. Mateu Fiol	Palma	07013	971783162	971783163
0090	SON OLIVA	C/ d'Eusebi Estada, 113-D	Palma	07009	971764796	971764038
0016	SON RAPINYA	Camí de Son Rapinya, s/n	Palma	07013	971793875-971793443	971790811
0085	SON ROCA	C/ del Cap Enderrocat, local núm. 7	Palma	07011	971790892-971790767	971799824
0071	SON SARDINA	Camí de Passatemps, 89	Palma	07120	971439066-971438818	971438569
0232	TOMÀS RUL·LAN	C/ de Tomàs Rul·lan, 49, cant. Sant Fulgenci	Palma	07008	971256505	971256506
0131	TOUS FERRER	C/ de Josep Tous Ferrer, 12	Palma	07002	971214130	971214113
0092	31 DE DESEMBRE	Pl. de Abú Yahyà, 2	Palma	07003	971764798	971764056
0151	UNIVERSITAT	Cr. Valldemossa, Km 7,5	Palma	07120	971435037	971435062
0199	GESTIÓ COMPTES EMPLEATS	C/ del Ter, 16	Palma	07009	971171998	971171794
0198	GESTIÓ EMPRESES PARTICIPADES	C/ de Ramon Llull, 2	Palma	07012	971724501-971715382	971727837
0800	CENTRE FINANCER	Pl. Comtat del Rosselló, 14 A	Palma	07002	971214228	971214122

OFICINES AUTOMÀTIQUES DE PALMA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0097	AEROPORT PALMA		Palma	07000		
0108	ANTONI MAURA	Av. d'Antoni Maura, 26	Palma	07012	971714571	
0116	ARX. LLUÍS SALVADOR	C/ de l'Arx. Lluís Salvador, 7 (H. Cerdà)	Palma	07004		
0117	CALA MAJOR	Av. de Joan Miró, 281, local 35	Palma	07015		
0122	CAPRABO	C/ de Caprabo (Aragó, s/n)	Palma	07005		
0276	CLÍNICA JUANEDA	C/ de Son Espanyolet, 55	Palma	07014		
0134	CONTINENTE	C/ Continente	Palma	07007		
0164	CORTE INGLÉS-Av.	Av. d'Alexandre Rosselló, 12	Palma	07005		
0173	CORTE INGLÉS-JAIME III	Av. de Jaume III, 15	Palma	07012		
0182	ESTACIÓ SERV. RAFAL	C/ d'Aragó, cant. Verge de Montserrat	Palma	07008		
0203	GALERIES PLAÇA MAJOR	Galeries de la plaça Major	Palma	07002		
0165	HOTEL OASIS (CAN PASTILLA)	Av. Bartomeu Riutort, 25	Palma	07610		
0101	JOAN CRESPI	C/ de Joan Crespi, 13	Palma	07014		
0204	PASSEIG MALLORCA	Passeig de Mallorca, 32	Palma	07012		
0218	PLAÇA DE CORT	Pl. de Cort	Palma	07001		
0220	POLICLÍNICA MIRAMAR	Camí de la Vileta, 30	Palma	07013		
0224	CARREFOUR	C/ de CARREFOUR (Gral. Riera)	Palma	07010		
0225	RESIDÈNCIA BONANOVA	C/ de Francesc Vidal i Sureda, 72	Palma	07015		
0237	SINDICAT	C/ del Sindicat, 16	Palma	07002		
0243	SON DURETA-Clínica	C/ d'Andrea Doria, 55	Palma	07014		
0288	SYP (POLÍGON SON VALENTÍ)	Camí dels Reis, cantonada Cr. Puigpunyent	Palma	07011		
0184	OFICINA MÒBIL	C/ del Setze de Juliol, 49	Palma	07009	909608842-909656269	909656269

OFICINES DE MALLORCA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0020	ALARÓ	Pl. de l'Ajuntament, 2	Alaró	07340	971518576	971518531
0137	ALCÚDIA	Pg. de la Mare de Déu de la Victòria, 3	Alcúdia	07400	971548863-971546218	971546109
0172	ALGAIDA	C/ sa Plaça, 7	Algaida	07210	971665727	971665718
0023	ANDRATX	C/ Maura, 39	Andratx	07150	971136103-971136241	971136590
0022	ARTÀ	C/ s'Estrella, 4	Artà	07570	971829674	971829675
0178	BADIA GRAN	C/ Almir. Bierna cant. Almir. Oquendo	Llucmajor	07609	971786156	971786157
0267	BAIX DES CÓS	Av. Baix des Cós	Manacor	07500	971823053	971823054
0064	BINISALEM	Passeig des Born, 2	Binissalem	07350	971886622	971886623
0066	BÚGER	C/ Major, 8	Búger	07311	971516012	971509045
0098	BUNYOLA	C/ de sa Plaça, 3	Bunyola	07110	971613401-971615443	971148228
0068	CALA D'OR	Av. Benvinguts, 24	Cala d'Or	07660	971648136	971648137
0107	CALA MILLOR	C/ Colom, 12	Cala Millor	07560	971585601-971585651	971585610
0062	CALA RAJADA	C/ Elionor Servera, 77	Cala Rajada	07590	971564068	971564026
0025	CALVIÀ	C/ Major, 33	Calvià	07184	971670018-971670561	971670729
0156	CAMPANET	Plaça Major, 27	Campanet	07310	971509577	971509521
0024	CAMPOS	C/ Bisbe Tallades, 13	Campos	07630	971650182-971652570	971650552
0063	CAN PICAFORT	Passeig de Colon, 117	Can Picafort	07458	971852728	971852642
0264	CAPDEPERA	Pl. Constitució 1978, 1	Capdepera	07580	971566276	971566277
0058	COLÒNIA DE SANT JORDI	Av. Marquès del Palmer, 11	Colònia de Sant Jordi	07638	971166048	971166049
0153	CONSELL	Ctra. de Palma, 1	Consell	07330	971142000	971142191
0076	COSTITX	Pl. des Jardí, 24	Costitx	07144	971513019	971513315
0176	DEIÀ	C/ Felip Bauçà, 1	Deià	07179	971639256	971639257
0193	EL TORO	C/ Gran Via, 1 (urb. el Toro)	Urb. el Toro	07182	971237104	971237136
0026	ES CAPDELLÀ	C/ Coll de n'Esteve, 2	es Capdellà	07196	971233077	971233061
0163	ES PLA DE NA TESA	C/ Weyler, 29-b	Marratxí	07009	971795477-971795462	971795587
0139	ES PLA DE PEGUERA	C/ Sabina, 7	Peguera	07160	971687512-971687214	971689676
0149	ES PONT D'INCA	C/ Antoni Maura cant. Francesc Salva	Marratxí	07141	971600746-971795243	971795337
0049	ESPORLES	Pl. Espanya, 4	Esporles	07190	971610329	971611771
0050	FELANITX	C/ Jorge Sabet, 9	Felanitx	07200	971581616	971582702
0029	INCA	C/ Jaume Armengol, 69	Inca	07300	971500106	971502576
0109	INCA-CRIST REI	C/ Poeta Costa i Llobera, 156	Inca	07300	971505563	971504192

0254	INCA-ES BLANQUER	C/ Antoni Maura, cant. canoge Payeras	Inca	07300	971507610	971507647
0148	INCA-SON AMONDA	C/ Pare Bartomeu Coc, 22	Inca	07300	971507367	971507368
0031	LLOSETA	C/ Mestre Antoni Vidal, 10	Lloseta	07360	971873075	971873008
0089	LLUBÍ	C/ sa carretera, 56	Llubí	07430	971521527	971521528
0032	LLUCMAJOR	C/ sa Constitució, 30	Llucmajor	07620	971669180	971669169
0229	LLUCMAJOR-RONDA CARLES V	Ronda Carles V, 13 cant. Cardenal Rossell	Llucmajor	07620	971669219	971669220
0115	MAGALLUF	Av. de s'Olivera, 1	Calvià	07184	971132747	971132706
0213	MAIORIS	Centre comercial Marina, local 4	Urb. Maioris Décima	07609	971786092	971786031
0033	MANACOR	C/ Oleza, 5	Manacor	07500	971847345	971846385
0111	MANACOR- PLAÇA SA MORA	Pl. sa Mora, 1	Manacor	07500	971554711	971846223
0067	MANCOR DE LA VALL	Pl. de Baix, 10	Mancor de la Vall	07312	971502015	971505454
0034	MARIA DE LA SALUT	Pl. des Pou, 11	M. de la Salut	07519	971525054	971525686
0181	MERCAT DE S'ARENAL	C/ M. Antònia Salvà, 71	s'Arenal	07600	971440102-971440076	971443387
0112	MONTUIRI	C/ Major, 11	Montuiri	07230	971646311	971644072
0051	MURO	C/ Joan Carles I, 9	Muro	07440	971537289-971537917	971538100
0047	PALMANOVA	Av. del Mar, 42	Palma Nova	07181	971134628	971135114
0185	PALMANYOLA	Av. de les Dàlies (Ctre. comercial)	Palmanyola	07193	971617796-971617186	971617186
0052	PEGUERA	Av. de Peguera, 52	Peguera	07160	971686232	971689694
0059	PETRA	C/ Sol, 43	Petra	07520	971561014	971561255
0196	POLÍGON MARRATXÍ	C/ Ollers (solar 108)	Marratxí	07141	971226293	971226284
0291	POLÍGON SON BUGADELLES	C/ Mar Mediterráneo, 14 Polígon Son Bugadelles	Calvià	07184	971696935	971696936
0036	POLLENÇA	Pl. de ca les Munnares, s/n	Pollença	07460	971532311-971532350	971532354
0161	POLLENÇA-CENTRE	C/ Colom, 4	Pollença	07460	971530630-971530188	971534100
0053	PORRERES	Pl. d'Espanya, 15	Porreres	07260	971647169-971168036	971168036
0125	PORT D'ALCÚDIA	C/ Passeig Marítim, 30	Port d'Alcúdia	07410	971547911-971547951	971546360
0038	PORT D'ANDRATX	Av. M. Bosch, 15	Port d'Andratx	07157	971671642-971671726	971672751
0039	PORT DE POLLENÇA	Pl. de Miquel Capllonch, 4	Port de Pollença	07470	971868149	971868386
0055	PORT DE SÓLLER	C/ Marina, 38	Port de Sóller	07108	971631837-971633151	971633151
0121	PORTALS NOUS	Pl. Alcázar, s/n	Portals	07015	971679369	971679370
0212	PORTOCOLOM	C/ Togores, 5	Porto Colom - Felanitx	971826119	971826120	
0037	PORTO CRISTO	C/ Sant Jordi, 16	Porto Cristo	07680	971815055	971815056

0054	PÒRTOL	C/ Ntra. Sra. del Carmen, 8	Pòrtol	07141	971797468	971797195
0079	PUIGPUNYENT	C/ Major, 13	Puigpunyent	07194	971147041	971147042
0150	SA CABANA	C/ Vicari Valcaneras, 1	sa Cabana	07009	971795068-971794994	971601279
0080	SA CABANETA	C/ Oleza, 51	sa Cabaneta	07141	971602440	971797467
0030	SA POBLA	C/ Mercat, 19	sa Pobla	07420	971540996	971541553
0249	SA POBLA-CAN FAT	C/Antoni Maura, 8	sa Pobla	07420	971544145	971544146
0135	S'ALQUERIA BLANCA	Pl. Gral. Franco, 12	s'Alqueria Blanca	07691	971164259	971164329
0143	SANT ELM	C/ Jaime I, 16 a	Sant Elm	07159	971239134	971239131
0041	SANT JOAN	C/ Palma, 16	Sant Joan	07240	971858514	971858521
0141	SANT LLORENÇ DES CARDASSAR	C/ Major, 48	Sant Llorenç des Cardassar	07530	971569480-971569499	971569846
0077	SANTA EUGÈNIA	Pl. Bernat de Sta. Eugènia, 8	Sta. Eugènia	07142	971620201	971144084
0103	SANTA MARGALIDA	C/ Constitució, 11	Sta. Margalida	07450	971523547-971523637	971856069
0044	SANTA MARIA DEL CAMÍ	C/ Hostals, 18-A	Sta. M. del Camí	07320	971620377-971620400	971620400
0126	SANTA PONÇA	Av. Rei Jaume I, 107	Santa Ponça	07180	971690629-971693621	971699630
0045	SANTANYÍ	Pl. Mayor, 9-B	Santanyí	07650	971642076	971642040
0065	S'ARRACÓ	C/ França, 74	s'Arracó	07159	971671985	971673247
0194	SELVA	C/ Cirers, 24	Selva	07313	971515576	971515649
0040	SENCELLES	C/ Antoni Maura, 7	Sencelles	07140	971872566	971872794
0061	SINEU	Pl. des Mercat, 6	Sineu	07510	971520239	971855268
0046	SÓLLER	C/ sa Mar, 5	Sóller	07100	971630557	971634647
0187	SON BAULÓ	C/ Isaac Peral 108 (Son Bauló)	Sta. Margalida	07458	971852268-971850951	971852635
0207	SON CALIU	C/ Còrdova, cant. Castelló de la Plana	Calvià	07184	971135151	971135152
0145	SON FERRER	C/ Tudo, s/n	Calvià	07182	971230348-971230559	971230241
0075	SON SERVERA	Pl. Espanya, 7	Son Servera	07550	971567852-971817362	971817362
0160	TORRENOVA	C/ Punta Ballena, 22 (Edifici Sirocco)	Palmanova	07181	971134533	971135118
0057	VALLDEMOSSA	C/ Via Blanquerna, 2	Valldemossa	07170	971612868	971612814
0060	VILAFRANCA DE BONANY	Ctra. de Palma, 72	Vilafranca de Bonany	07250	971560187	971560229

OFICINES AUTOMÀTIQUES DE MALLORCA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0169	ALCAMPO	Autovia Inca, km-7	Marratxí	07141		
0191	CALA RAJADA- AV. CALA AGULLA	Av. Cala Agulla, 20	Cala Rajada	07590		
0235	CALVIÀ AJUNTAMENT		Calvià	07184		
0166	CAN BUADES (BINISSALEM)	C/ Conquistador, km.22,4	Binissalem	07350		
0236	GALATZÓ	Av. Son Pillo, 11	Urb. Galatzó (Calvià)	07184		
0202	HOSPITAL DE MANACOR	Ctra. Palma-Manacor s/n	Manacor	07500		
0275	HOSPITAL DE MURO	C/ del Veler, 1. Platja de Muro	Muro	07458		
0278	HOTEL PANORAMA	C/ del Bot, s/n	Port de Pollença	07470		
0214	LEROY MERLIN	Autovia Inca, Km-7	Marratxí	07141		
0205	LLUC	Monestir de Lluc	Escorca	07315		
0212	PORTOCOLOM	C/ Togores, 5	Portocolom	07200		

OFICINES DE MENORCA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0021	ALAIOR	C/ es Ramal, 36	Alaior	07730	971371329-971372692	971378444
0027	CIUTADELLA	C/ Carrer de Maó, 1	Ciutadella	07760	971381162-971381166	971383704
0147	CIUTADELLA-CAMÍ DE MAÓ	Av. Palma de Mallorca, 9	Ciutadella	07760	971385598	971385793
0105	CIUTADELLA-COLON	Pça. dels Pins, 32	Ciutadella	07760	971385072-971385174	971480366
0248	CIUTADELLA-DALT ES PENYALS	Pl. Dalt es Penyals, 13	Ciutadella	07760	971484122	971484123
0048	ES CASTELL	C/ Victory, 50-A	es Castell	07720	971365206	971355550
0127	ES MERCADAL	C/ Carrer Nou, 26	es Mercadal	07740	971375550-971375579	971375579
0083	ES MIGJORN GRAN	C/ Major, 61	es Migjorn Gran	07749	971370040-971370209	971370336
0094	FERRERIES	C/ Pablo Pons, 2	Ferries	07750	971373102-971373197	971374153
0120	FORNELLS	C/ Gabriel Gelabert, 4	Fornells	07748	971376525-971376344	971376493
0084	MAÓ-ANDREA DORIA	C/ Francesc Femenias, 2	Maó	07702	971363412	971355543
0114	MAÓ-AVINGUDA MENORCA	C/ Maria Luisa Serra, 32	Maó	07703	971369258	971355547
0035	MAÓ-Dr. Orfila	C/ ses Moreres, 26	Maó	07702	971365206	971355550
0215	MAÓ-MALBÚGER	C/ Malbuger, 1 edifici Biosfera	Maó	07703	971355719-971355720	
0162	MAÓ-SANT ESTEVE	C/ Sant Esteve, 5	Maó	07703	971353212	971354203
0152	SANT CLIMENT	C/ San Jaime, 40	Sant Climent	07712	971153423-971153432	971153432
0056	SANT LLUÍS	C/ Sant Lluís, 72	Sant Lluís	07710	971150277-971150503	971151315

OFICINES AUTOMÀTIQUES DE MENORCA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0183	AEROPORT MENORCA		Maó	07700		
0219	PL. DEL CARME - MAÓ	Pl. del Carme, 8 (Gabinet Orfila, S.L.)	Maó	07701		
0201	POLÍGON IND. POIMA (MAÓ)	C/ D (Supermercat Mercoisa)	Maó	07714		
0233	SYP-SANT LLUÍS	Ctra. Maó-Sant Lluís, km.11	Sant Lluís	07710		

ALTRES COMUNITATS AUTÒNOMES

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax	
0286	ALCOBENDAS	C/ Camilo José Cela, 34 Local 3	Alcobendas (Madrid)	28100	914903253	914903254	
0272	GETAFE	C/ Pg. de la Estación, 23	Getafe (Madrid)	28902	916011200	916011222	
0208	LAS PALMAS	C/ José Franchy Roca, 9	Las Palmas (Gran Canaria)	35007	928262049-928226884	928261952	
0253	PINTO	C/ Bélgica, 20	Pinto	Madrid	28320	916926636	916926637
0200	MADRID	C/ Cedaceros, 10	Madrid	28014	914292862-914293643	914294878	
0247	VALÈNCIA	C/ Pza. Alfonso el Magnánimo 5-6	València	46003	963509376	963509387	

OFICINES D'EIVISSA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0028	EIVISSA	Av. Espanya, 2	Eivissa	07800	971303158	971398808
0074	EIVISSA-ANÍBAL	C/ Aníbal, 2-Cant. Montgrí	Eivissa	07800	971312004-971312014	971312014
0180	EIVISSA-AVINGUDA ESPANYA	Av. Espanya, 46	Eivissa	07800	971390845-971300361	971300361
0190	EIVISSA-IGNASI WALLIS	C/ Ignasi Wallis, 34	Eivissa	07800	971316578-971316612	971316612
0104	EIVISSA- ISIDOR MACABICH	C/ Isidoro Macabich, 26	Eivissa	07800	971312611-971312650	971192499
0082	EIVISSA-MERCAT	C/ Catalunya, 27	Eivissa	07800	971303555	971398439
0146	FIGUERETES	C/ Asturias, 24	Eivissa	07800	971306761-971306954	971303964
0197	JESUS (STA.EULÀRIA-EIVISSA)	Ctra. Cap Martinet Edifici Orinoco- local, 1	Sta.Eulària	07819	971192679-971192680	971192802
0159	PUIG D'EN VALLS	C/ Vicente Marí Mayans, 17	Santa Eulària	07819	971190659-971190660	971190660
0042	SANT ANTONI	Av. Portus Magnus, 1	Sant Antoni de Portmany	07820	971340568-971342711	971345597
0110	SANT ANTONI-SOLEDAT	C/ Soledad, 62	Sant Antoni de Portmany	07820	971342662	971341110
0192	SANT CARLES DE PERALTA	Edificis Ses Oliveres Edifici I bloc-A	Santa Eulària	07850	971335841-971335903	971335903
0246	SAN JOAN DE LABRITJA	C/ de Sa Cala, 15	San Joan de Labritja	07810	971337334	971337335
0244	SAN JOSEP DE SA TALAIA	Av. Pedro Escanellas, s/n	San Josep de sa Talaia	07830	971801552	971801548
0179	SANT RAFEL	Av. Isidor Macabich (Ctra. S. Antoni s/n)	Sant Antoni de Portmany	07816	971198512-971198521	971198520

0043	SANTA EULÀRIA	C/ San Jaime, s/n	Santa Eulària	07840	971330778-971330425	971339172
0132	SANTA EULÀRIA-MERCAT	C/ Sol, 8	Santa Eulària	07840	971331313-971331351	971331351
0206	STA. GERTRUDIS	C/ San Mateo, s/n	Sta. Gertrudis	07814	971197131-971197574	971197575

OFICINES AUTOMÀTIQUES D'EIVISSA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0284	CENTRE COMERCIAL TUBAGUA	Av. Sant Jordi, 10 baixos	Eivissa	07800	Automàtica	
0226	ES CANAR	Av. Punta Arabí, 95	Santa Eulària	07849	Automàtica	

OFICINES DE FORMENTERA

Oficina	Nom	Adreça	Població	CP	Núm. telèfon	Núm. Fax
0069	SANT FERRAN	Av. Joan Castello, s/n	Formentera	07871	971328085-971328104	971328243
0113	S. F. XAVIER	C/ Jaume I, 15	Formentera	07860	971322301-971322302	971322755

DIRECTORI DE CENTRES

Nom	Població	Núm. telèfon
Capçalera de la Fundació "SA NOSTRA"	Palma	971 707421
Servei de Dinamització Cultural Part Forana	Palma	971 707951
Centre Can Tàpera	Palma	971 401001
Centre de Cultura de Palma	Palma	971 725210
Finca experimental sa Canova	Palma	971 540866
Sala de Cultura "SA NOSTRA"	sa Pobla	971 707951
Sala de Cultura "SA NOSTRA"	Campos	971 707951
Sala de Cultura "SA NOSTRA"	Lloseta	971 707951
Sala de Cultura "SA NOSTRA"	Sant Llorenç	971 707951
Sala de Cultura "SA NOSTRA"	Ciutadella	971 480686
Centre Social "SA NOSTRA"	Ciutadella	971 384271
Sala de Cultura "SA NOSTRA"	Maó	971366854
Sala de Cultura "SA NOSTRA"	Eivissa	971 305239
Sala de Cultura "SA NOSTRA"	Formentera	971 323227

OBRES EN COL·LABORACIÓ

Nom	Població	Núm. telèfon
Universitat de les Illes Balears		971 17 30 00
Espai de formació cultural (Govern balear - Fundació "SA NOSTRA")		971 72 50 50
Observatori Astronòmic de Mallorca	Costitx	649 99 77 52/689 68 65 57
Centre d'Art sa Quartera	Inca	971 88 01 50
Obra Cultural Balear		971 72 32 99
Societat Arqueològica Lul·liana		971 71 39 12
Societat d'Història Natural		971 71 96 67/971 71 96 67
Camerata "SA NOSTRA"		971 22 03 36
Bisbat de Mallorca		971 71 46 01
Museu Balear de Ciències Naturals de Sóller	Sóller	971 63 40 64/971 63 82 49
Fundació Jardí botànic de Sóller	Sóller	971 63 40 14/971 63 47 81
Torre de ses Puntes	Manacor	971 84 91 02
Torre dels Enagistes	Manacor	971 84 30 65
Can Planes. Espais d'art i cultura	sa Pobla	971 54 23 89

CENTRES PER A PERSONES GRANS PROPIS I EN COL·LABORACIÓ

PALMA

Nom	Població	Núm. telèfon
Residència de Persones Grans "SA NOSTRA"	Palma	971 498500
Club de Majors Sa Calatrava ("SA NOSTRA")	Palma	971 719477
Club de Majors Coll d'en Rebassa ("SA NOSTRA")		
Club de Majors La Soledat ("SA NOSTRA")		971 243866
Club de Majors Son Rapinya ("SA NOSTRA")		971 735876
Club de Majors Son Gotleu ("SA NOSTRA")		971 417212
Club de Majors Son Sardina ("SA NOSTRA")		971 735876
Club de Majors Son Espanyolet ("SA NOSTRA")		971 737701
Club de Majors La Vileta		971 793335
Club de Majors Son Ferriol		971 427104
Club de Majors El Vivero		
Club de Majors Sta. Pagesa		
Club de Majors Son Cladera		

MALLORCA - Part forana

Club de Majors de Pollença (Tel. 971 533053)

Club de Majors Port de Manacor (Porto Cristo)

Club IBAS Manacor

Club de Majors de Santa Eugènia

MENORCA

Assoc. Democràtica Jubilats i Pensionistes de Ciutadella ("SA NOSTRA") (Tel. 971 384271)

Club de Jubilats de Maó "Casal Gent Gran"

Club de Jubilats de Fornells

Associació de Jubilats i Pensionistes des Migjorn Gran

Club de Jubilats de Sant Lluís

Club de Jubilats des Castell

Club de Jubilats de Ferreries

EIVISSA

Federació d'Associacions de Persones Majors d'Eivissa i Formentera (Eivissa)

Associació de Persones Majors de Sant Rafel (Sant Rafel de sa Creu)

Associació de Majors de Sant Mateu d'Aubarca

Associació de Persones Majors de Santa Gertrudis de Fruitera

Casa Cultural Tercera Edat de Sant Josep de sa Talaia

Associació de Majors de Sant Agustí des Vedral

Associació Casa Cultural de Majors de Sant Jordi i Sant Francesc

Club de Jubilats i Pensionistes del Mar d'Eivissa i Formentera (Eivissa)

Associació des Majors de Puig d'en Valls

Associació de Persones Majors de Jesús

Associació de Persones Majors de Sant Joan de Labritja

Associació de Persones Majors de Sant Carles (Sant Carles de Peralta)